

МѢСЯЦОСЛОВЪ
ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ
НА 1845 ГОДЪ

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK
1845

ВИЛЬНО.
Въ Типографіи М. Зимеліовича Типографа при Улицѣ Савичь въ Домѣ Минкѣвича, подъ N. 414 состоящей.

МѢСЯЦОСЛОВЪ

хозяйственный

НА 1845 ГОДЪ.

KALENDARZ

GOSPODARSKI

NA ROK 1845.

ВИЛЬНО.

въ Типографіи М. Зимеліовича Типографа и Манеса Ромма.

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ

Съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи, представлено было въ Цензурный Комитетъ узаконенное число Экземпляровъ. — Вильно, 12 Іюня 1844 года.

Исправ. долж: Ценсора Колл. Асс. и Кавалеръ А. Мухинъ.

ТАБЛИЦА
ГОСУДАРСТВЪ и ВЛАДѢНІИ ВЪ ЕВРОПѢ.

Названіе Государствъ.	□ Мили.	Число жителей.
Россія	87,000.	56,260,000.(1838)
Въ томъ числѣ, заключается населенія Царства Польскаго . 4,200,000.		
Велико-британія и Ирландія	5,556.	26,500,000.(1836)
Франція	10,086.	32,560,000.(1838)
Австрія	12,151.	34,900,000.(1839)
Пруссія	5,054.	14,100,000.(1837)
Баварія	1,477.	4,371,000.(1840)
Саксонія	271.	1,687,000.(1840)
Виртембергъ	359.	1,645,000.(1839)
Ганноверъ	695.	1,640,000.(1833)
Баденъ	276.	1,277,000.)1839)
Гессенъ-Кассель ...	208.	620,000.(1834)
Гессенъ-Дармштадтъ ..	179.	811,000.(1840)
Прочія Германскія владѣнія	1,000.	3,180,000.
Данія	2,365.	1,230,000.(1837)
Швеція и Норвегія ..	13,734.	4,000,000.(1832)
Нидерлянды	622.	2,900,000.(1837)
Бельгія	556.	4,000,000.(1837)
Швейцарія	696.	2,188,000.(1838)
Испанія	8,446.	13,280,000.(1833)
Португалія	1,722.	3,530,000.(1832)
Сардинія	1,365.	4,143,000.(1832)
Церковная область ..	811.	2,425,000.
Неаполь и Сицилія ..	1,987.	7,490,000.(1833)
Тоскана	395.	1,438,000.(1836)
Прочія Италіянскія владѣнія	221.	1,000,000.
Турція	9,000.	9,000,000.
Греція	700.	916,000.(1837)
Прочія владѣнія, (Іоническіе Острова, Краковъ)	68.	300,000.
Итого .	167000	237,300,000.

TABLICA
LUDNOSCI PANSTW EUROPEJSKICH.

Nazwanie Państw.	□ Mili.	Liczba mieszkańców.
Rossya	87,000.	56,260,000.(1838)
W liczbie téj, zawiera się ludności królestwa Polskiego . 4,200,000.		
Brytania Wielka i Irlandyja	5,556.	26,500,000.(1836
Francyja	10,086.	32,560,000.(1838
Austryja	12,151.	34,900,000.(1839)
Prussy	5,054.	14,100,000.(1837)
Bawaryja	1,477.	4,371,000.(1840
Saxonija	271.	1,687,000.(1840
Würtemberg	359.	1,645,000.(1839)
Hannower	695.	1,640,000.(1833)
Baden	276.	1,277,000.(1839)
Hessen-Kassel	208.	620,000.(1834
Hessen-Darmstadt ...	179.	811,000.(1840)
Dalsze państwa niemieckie	1,000.	3,180,000.
Danija	2,365.	1,230,000.(1837
Szwecyja i Norwegija .	13,734.	4,000,000.(1832)
Niderlandy	622.	2,900,000.(1837)
Belgija	556.	4,000,000.(1837)
Szwaycarya	696.	2,188,000.(1838)
Hiszpanija	8,446.	13,280,000.(1833)
Portugalija	1,722.	3,530,000.(1832)
Sardynija	1,365.	4,143,000.(1832)
Państwo Kościelne ..	811.	2,425,000.
Neapol i Sycylija ...	1,987.	7,490,000.(1833)
Toskanija	395.	1,438,000.(1836)
Dalsze Państwa Włoskie	221.	1,000,000.
Turcyja	9,000.	9,000,000.
Grecyja	700.	916,000.(1837)
Dalsze Państwa (wyspy Jońskie, Kraków) ..	68.	300,000.
w Ogóle .	167000	237,300,000.

МѢСЯЦОСЛОВЪ
Хозяйственный
НА ЛѢТО ХРИСТОВО
1845

КОТОРОЕ ЕСТЬ ПРОСТОЕ, СОДЕРЖАЩЕЕ ВЪ СЕБѢ 365 ДНЕЙ.

Съ означеніемъ въ ономъ Праздниковъ Православныхъ и Римско-Католическихъ, по старому и новому стилю, Табельныхъ дней, примѣчательнѣйшихъ эпохъ, указателя восхожденія и захожденія Солнца, перемѣнъ Мѣсяца, разныхъ астрономическихъ наблюденій, хозяйственныхъ земледѣльческихъ свѣдѣній, хода Почты въ Вильнѣ, знатнѣйшихъ ярмарокъ, праздниковъ и постовъ Еврейскихъ.

KALENDARZ
Gospodarski
NA ROK PANSKI
1845

KTÓRY JEST ROKIEM PROSTYM, ZAWIERAJĄCY W SOBIE DNI 365.

Z oznaczeniem w onym Świąt Prawosławnych i Rzymsko-Katolickich według starego i nowego stylu, dni galowych, Epok znakomitszych, Tabelli wschodu i zachodu Słońca, odmian xiężyca, różnych obserwacyj astronomicznych, doświadczeń gospodarskich i agronomicznych, chodu Poczt w Wilnie, znaczniejszych Jarmarków, świąt i postów Starozakonnych.

ВИЛЬНО.
Въ Типографіи Манеса Ромма и М. Зимеліовича Типографа.

ОТМѢНЫ МѢСЯЦА И ЗНАКИ НЕБЕСНЫЕ.

ODMIANY XIĘŻYCA I ZNAKI ZODYATYCZNE.

Новый Мѣсяцъ. / Nów Xiężyca.	Овенъ. / Baran.	Левъ. / Lew.	Стрѣлецъ. / Strzelec.
Первая Четверть. / Pierwsza Kwadra	Телецъ. / Byk.	Дѣва. / Panna.	Козерогъ. / Kozieroziec.
Полный Мѣсяцъ. / Pełnia.	Близнецы. / Bliźnięta.	Вѣсы. / Waga.	Водолей. / Wodnik.
Послѣдняя Четв. / Ostatnia Kwadra.	Ракъ. / Rak.	Скорпіонъ. / Niedźwiadek.	Рыбы. / Ryby.

НАЗВАНІЕ ПЛАНЕТЪ.

Солнце главное небесное свѣтило и центръ всей системы Воскресенье.

Луна, Понедѣльникъ.	Земля.
Марсъ, Вторникъ.	Юнона.
Меркурій, Среда.	Веста.
Юпитеръ, Четвертокъ	Церера.
Венера, Пятница.	Паллада.
Сатурнъ, Суббота.	Уранъ.

NAZWISKA PLANET

Słońce jest głównym planetą Niedziela.

Xiężyc, Poniedziałek.	Ziemia.
Mars, Wtorek.	Juno.
Merkury, Sroda.	Westa.
Jupiter, Czwartek.	Ceres.
Wenera, Piątek.	Pallas.
Saturn, Sóbota.	Uran.

ЦЕРКОВНОЕ СЧИСЛЕНІЕ.

Индикта . .	Г.	3.	— —
Кругъ Солнцу .	ЗI.	17.	— —
Въ Руцѣлѣто .	З.	7.	— —
Кругъ Лунѣ .	ΘI.	19.	— —
Основаніе . .	Г.	3.	— —
Епакта . . .	ИI.	18.	— —
Ключъ Границъ .	Ц.	—	— —
Недѣля Мясопустная	—	18.	Февраля.
Недѣля Сыропустная	—	25.	Февраля.
Пасха ХРИСТОВА	—	15.	Апрѣля.
Вознесеніе Господне	—	24.	Мая.
Пятидесятница .	—	3.	Іюня.
Мясопустъ Петровъ	—	10.	Іюня.
Петрова поста .	—	2	Недѣли и 4 дни.
Мясопустъ Успенскій	—	31	Іюля.
Мясопустъ Филипповъ	—	14	Ноября.
Мясоястіе продолжается	—	8	Недѣль.

LICZBY ZWRÓTOW KOSCIELNYCH.

Podług Star. Kal.		Podług Now. Kal.
III.	Złota Liczba . .	III.
VI.	Okrąg Słońca . .	VI.
III.	Epakta . . .	XXII.
III.	Poczet Rzymski .	III.
G.	Litera Niedzielna .	E.
11. Febr.	Niedz. Starozapust.	19. Styczn.
28. Februar.	Popielec .	5. Lutego.
15. Aprilis	Wielkanoc	23. Marca.
21. 22. i 23. Maj	Krzyż. dni.	28 29 i 30 Kwiet.
24. Maj	Wniebowstąp. Pań.	1. Maja.
3. Junii	Zesłanie Ducha Sgo	11. Maja.
14 Junii	Boże Ciało . .	22. Maj.
25	Niedziel po Zielon. Sw.	28. . . . .
2. Decembr.	1. Niedz. Adw.	30. Listopad.

Wielkan. Rus. w 5 N. po Rzymskiéj.

Mięsopustu od Nowego Roku do Popielcu Niedz. 8 i dni 2.

SUCHEDNIE PRZYPADAJĄ.

Podług Starego kalendarza		Podług Nowego kalendarza
7. 9. i 10. Marca . . .	Pierwsze, . . .	12. 14. i 15. Lutego
6. 8. i 9. Czer. . . .	Drugie, ...	14. 16. i 17. Maja
19. 21. i 22. Września. .	Trzecie, ...	17. 19. i 20. Września.
19. 21. i 22. Grudnia . .	Czwarte, . . .	17. 19. i 20. Grudnia.

ДОСТОПРИМѢЧАТЕЛЬНѢЙШІЯ ЭПОХИ.		EPOKI ZNACZNIEJSZE.	
Отъ сотворенія Міра, по Греческому лѣтосчисленію	7353.	Od stworzenia Swiata, podług Grekow	7353.
— — Римскому . . .	5794.	— — — — Rzymian	5794
— — Еврейскому . . .	5604.	— — — — Żydow .	5605.
Отъ потопа, по Греческ. лѣтосчисленію	5111.	Od potopu, podług Greków	5111.
— — Римскому . . .	4138.	— — Rzymian	4138.
Отъ основанія Ассирійской Монархіи	4075.	Od założenia Monarchii Assyrjiskiej	4075.
Отъ основанія Царства Сикіонскаго .	3934.	Od założenia Królewstwa Sycyońskiego	3934.
— — Аргонскаго . . .	3701.	— — Argolskiego . .	3701.
— — Аѳинскаго . . .	3401.	— — Ateńskiego . .	3401.
— — Коринѳскаго . .	3370.	— — Koryntskiego . .	3370.
— — Спартанскаго . .	3361.	— — Spartańskiego . .	3361.
— — Ѳивскаго . . .	3338.	— — Tebańskiego . .	3338.
— — Микенскаго . .	3179.	— — Myceńskiego . .	3179.
— — Израильскаго . .	2939.	— — Izraelskiego . .	2939.
— — Македонскаго . .	2659,	— — Macedońskiego .	2659.
Отъ основанія Рима	2590.	Od założenia Rzymu	2590.
— — новой Греч. Монархіи	2173.	— — nowej Monarchii Greckiej	2173.
— — Египетской . . .	2153.	— — — Egiptskiej	2153.
Отъ принятія Римскимъ Полководцемъ Октавіемъ отъ Сената названія Августа и титла Римскаго Императора .	1872.	Od przyjęcia przez Wodza Rzymskiego Oktawiana od Senatu Imienia Augusta i tytułu Cesarza Rzymskiego . .	1872.
Отъ Рождества ХРИСТОВА . . .	1845.	Od narodzenia CHRYSTUSA Pana .	1845.
Отъ Крестной смерти Г. Іисуса ХРИСТА	1812.	Od śmierci Krzyżowej CHRYSTUSA P.	1812.
Отъ основанія Французскаго Государства	1425.	Od założenia Państwa Francuskiego .	1425.
Отъ паденія западной Римской Имперіи	1375.	Od upadku Cesar. Rzym. zachodniego	1375.
Отъ основанія Итальянскаго Королевства	1369.	Od założenia Królestwa Włoskiego .	1369.
— — Испанскаго Королевства	1103.	— — — Hiszpańskiego	1103.
— — Венгерскаго Королевства	1101.	— — — Węgierskiego	1101.
— — Россійскаго Государства .	984.	— — Państwa Rossyjskiego .	984.
— — Польскаго Королевства .	847.	— Królestwa Polskiego . .	847.
— — ПортугальскагоКоролевства	735.	— — — Portugalskiego	735.
Отъ высылки русскихъ Миссіонеровъ изъ Пскова въ Литву Княземъ Святославомъ Ярославичемъ по просьбѣ Литовскаго Великаго Князя Войшелка для распространенія въ Его Государствѣ православнаго Греко-Россійс. исповѣданія (см. Нарбута Т. IV. ст. 230)	579.	Od wysłania Ruskich Missyonarzów z Pskowa do Litwy przez Xięcia Swiatosława Jarosłowicza na prośbę wielkiego Xięcia Litewskiego Wojsiełka dla rozszerzenia w Państwie Jego Religii prawosławnej Ruskiej. (patrz Narbuta T. IV. st. 230) . .	579.
Отъ принятія православнаго Греко-Россійскаго исповѣданія Литовскимъ Княземъ Довмонтомъ	579.	Od przyjęcia religii prawosławnej Ruskiej przez Xięcia Litewskiego Dowmonta	579.
Отъ принятія православнаго исповѣданія и иноческаго сана Литовскимъ Княземъ Римундомъ, сыномъ Тройдена .	565.	Od przyjęcia Religii prawosławnéj i stanu zakonnego przez Xiążęcia Litewskiego Rymunda syna Troydena	565.
Отъ построенія княземъ Римундомъ православной Греко-Россійской Церкви Воскресенія ХРИСТОВА близъ Новогродка	564.	Od zbudowania przez Xiążęcia Rymunda prawosławnej Cérkwi Ruskiéj Zmartwychwstania Pańskiego w bliskości Nowogródka	564.
Отъ основанія Турецкаго Государства	545.	Od założenia Państwa Tureckiego . .	545.

Отъ построенія въ г. Вильнѣ, супругою Великаго Князя Литовскаго Ольгерда, Маріею, дочерью Князя Витебскаго, первой Христіянской Церкви православнаго Греко-Россійскаго исповѣданія, называемой Пятницкою, на мѣстѣ гдѣ была древлѣ молельня языческаго бога Рагутиса	514.	Od zbudowania w Wilnie przez małżonkę Wielkiego Xięcia Litewskiego Olgerda, Maryą Xiężniczkę Witebską, piérwszéj Chrześcijańskiéj Cérkwi Ruskiéj, Piatnicką nazywanéj, na miéjscu dawnéj Swiątyni pogańskiéj Litewskiego Bożka Ragutisa	514.
Отъ убіенія въ г. Вильнѣ первыхъ христіянскихъ мучениковъ православнаго исповѣданія, уроженцевъ литовскихъ, Антонія, Іоанна и Евстафія, по повелѣнію Вел. Князя литов. Ольгерда, бывшаго тогда еще въ язычествѣ . . .	503.	Od zamordowania piérwszych za wiarę Chrystusową Męczenników z narodu Litewskiego, Antoniego, Jana i Eustachego (Wyznawców religii prawosławnej ruskiéj) z rozkazu W. X. Lit. Olgerda wtedy jeszcze bałwochwalcy .	503.
Отъ прибытія въ Вильно Монаховъ Римско-Катол. Францисканскаго ордена	481.	Od przybycia do Wilna zakonników, Rzymsko-Katolickich, Franciszkanów	481.
Отъ построенія въ Вильнѣ древнѣйшей Церкви Римско-катол. исповѣданія	479.	Od zbudowania w Wilnie najdawniéjszego Kościoła Rzymsko-Katolickiego . .	479.
Отъ принятія православнаго исповѣданія Велик. Княземъ Литов. Ольгердомъ .	468.	Od przyjęcia religii prawosławnéj ruskiéj przez Wielkiego Xięcia Olgerda	468.
Отъ пораженія Татарскаго Хана Мамая на куликовомъ полѣ, Московскимъ Великимъ Княземъ Димитріемъ Донскимъ, при содѣйствіи удѣльныхъ Рускихъ князей и сыновей Ольгерда Андрея и Димитрія Корибута, исповѣдовавшихъ православную Греко-Россійскую вѣру	465.	Od porażki Hana Tatarskiego Mamaja na polu Kulikowém przez W. X. Moskiewskiego Dymitra Dońskiego, z pomocą udzielnych Xiążąt Ruskich i synów Olgerda Andrzeja i Dymitra Korybuta, wyznawców religii prawosławnéj Ruskiéj	465.
Отъ соединенія всѣхъ удѣльныхъ княжествъ восточной Руси въ одно государ.	381.	Od połączenia wszystkich xięstw udzielnych Rusi wschodniéj w jedno Państwo	381.
Отъ привезенія въ г. Вильно изъ Москвы Образа Божія Матери, дочерью Вел. Князя Московскаго Іоанна Васильевича, Княжною Еленою, вышедшею въ замужество за Литовскаго Вел. Князя Александра (см. Кояловича 1650 г.) .	351.	Od przywiezienia z Moskwy do Wilna Obrazu Najświętszéj Panny Maryi przez córkę Wiel. Xięcia Moskiewskiego Jana Wasilewicza Helennę, byłą w zamężciu za Wielkim Xięciem Lit. Alexandrem (patrz Kojałowicza 1650 roku) .	351.
Отъ подтвержденія для г. Вильны изданнаго въ 1536 году постановленія, дабы половина Бургомистровъ и Членовъ Магистрата была закону Римскаго, а половина Греческаго (изъ подлинн: акта)	238.	Od utwierdzenia dla M. Wilna w 1536 roku wydanego postanowienia, ażeby połowa Burmistrzów i Członków Magistratu była wiary rzymskiéj a połowa Greckiéj (z aktu autentycznego)	238.
Отъ Рожденія ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО	49.	Od narodzenia Najjaśniéjszego Najprawowierniéjszego CESARZA JEGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładcy Wszech Rossyi	49.
Отъ вступленія на Всероссійскій, и Царства Польскаго Престолъ ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО и Царя Польскаго .	20.	Od wstąpienia na Tron Wszech Rossyi i Królestwa Polskiego Najjaśniéjszego Najprawowierniéjszego CESARZA JEGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładcy Wszech Rossyi i Króla Polskiego	20.

ГЕНВАРЬ 31 день. JANUARIUS. STYCZEŃ ma dni 31.

Н.	Д.	Благословиши вѣнецъ лѣта благости твоея Господи! Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Luty w Styczniu.
				O Obrzezaniu Jezusa. Luc. 2		
1	П.	ОБРѢЗАН. ГОСПОД.	P.	NOWY ROK. Fulge.	13	Hilaryusza Pap.
2	В.	Сілвестра Папы Р.	W.	Makarego Opata.	14	Hilarego Opata.
3	С.	Пророка Малахіа.	S.	Daniela M. i Genowef. P.	15	Pawła 1. Pustel.
4	Ч.	Соборъ 70. Апостолъ.	C.	Tytusa Bis. i Męcz.	16	Marcella Papie.
5	П.	Муч. Ѳеопемпта.	P.	Telesfora Pap. i Męcz.	17	Antoniego Opat.
6	С.	Богоявленіе Господне.	S.	Trzech Królow.	18	Kated. S. Piotra.
		Недѣля по Просвѣще. *Апост.* 224. *Ев. Матѳ.* 8.		*O utracie i znalezieniu Jezusa w Kościele.* Luc. 2.		*Ewanielija.* Mat. 20.
7	В.	*Соб. Іоанна Предтечи*	N.	1 po 3 Król. Juliana.	19	N. Starozapust.
8	П.	Препо. Георгіа Хозев.	P.	Rygoberta i Seweryna.	20	Fabijan. i Sebast.
9	В.	Мученика Полїевкта	W.	Marcyjanny Pa. i Męcz.	21	Agnieszki P. i M.
10	С.	С. Григор. Нуссійскаго	S.	Agatona i Wilhelma.	22	Wincentego M.
11	Ч.	*Преподоб. Ѳеодосіа.*	C.	Hygina Papie. i Męcz.	23	*Zaslub. N. P. M.*
12	П.	Мученицы Татіаны.	P.	Raynolda i Honoraty.	24	Tymoteusza Bis.
13	С.	Мученика Ермила.	S.	Hilaryusza i Felixa P.	25	*Nawr. S. Pawła.*
		Недѣля 35 по Пятидес. *Апост.* 258. *Ев. Луки* 91.		*O zamianie wody w wino w Kanie Galil.* Joan. 2.		*Ewanielija.* Luc. 8.
14	В	Пр. Отецъ въ Сінаи.	N.	2 po 3 Król. N. Im. Jez.	26	N. Mięsopustna.
15	П.	Пр. Павла Ѳивейска.	P.	Pawła Pierw. Pustel.	27	Jana Złotoustego.
16	В.	Апос. Петра Веригъ.	W.	Marcella Pap. i Stefanij	28	Ildefon. B. i Kar.
17	С.	*Пр. Антоніа Велик.*	S.	Antoniego Opata i Pust.	29	Franciszka Sal.
18	Ч.	Аѳанасіа и Кирілла.	C.	*Katedra S. Piot. w Rz.*	30	Martyny Panny.
19	П.	Преподоб. Макаріа.	P.	Ferdynanda i Kanuta.	31	Piotra Wyzna.
20	С.	*Пр. Евѳміа Велик.*	S.	Fabijana i Sebastyjana	1	*Febr.* Ig. B. *Wig.*
		Недѣля 36 по Пятидес. *Апост.* 280. *Ев. Луки* 93.		*O uzdrowieniu cudownêm trędowatego.* Mat. 8.		*Ewanielija.* Luc. 18.
21	В.	Препод. Максима.	N.	3 po 3 Król. Agniesz.	2	N. Zap. Gr. P. M.
22	П.	Апостола Тімоѳеа.	P.	Wincentego i Anastaz.	3	Błażeja B. i Mę.
23	В.	Св. Свящ. Климента.	W.	*Zaślu N. P. M.* i Jana.	4	Andrzeja i Wer.
24	С.	Пре. Матери Ксеніи.	S.	Tymoteusza Bis. i Mę.	5	Agaty P. M. *Pop.*
25	Ч.	*Григоріа Богослова.*	C.	*Nawróc. S. Paw. Apo.*	6	Teofila i Doroty.
26	П.	Препо. Ксенофонта.	P.	Polikarpa Bisk. i Męcz.	7	Romualda Opat.
27	С.	*Пре. Мощ. Св. Іоан. Зл.*	S.	Jana Złotoustego Bisk.	8	Jana z Matty.
		Недѣля 37 по Пятидес. *Апост.* 285. *Ев. Луки* 94.		*O niebezpieczeństwie Apostołów na morzu.* Mat. 8.		*Ewanielija.* Mat. 4.
28	В.	Препо. Ефрема Сурина.	N.	4 po 3 Król. Jldefon.	9	N. 1 Wstępna.
29	П.	П. Мо. Св. Игнатіа Бог.	P.	Franciszka Salezy. Bisk.	10	Scholastyki Pan.
30	В.	Трехъ Святителей.	W.	Martyny i Adelgundy.	11	Lucyusza i Eufr.
31	С.	Св. Кура и Іоанна.	S.	Piot. Nol. i Marcelli. W.	12	Gaud. i Eula. Such

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Водолея. 8 чис. въ 4, час. 26. мин. по утру. Słońce wstępuje w znak wodnika d. 8, go. 4, m. 26. rano.

Пер. четв. 3 чис. въ 10 ча. 22 м. по утру. Pier. kw. dn. 3, g. 10, m. 22, rano.

Полнолуние 11. чис. въ 3. час. 49. ми. въ вечеру. Pełnia d. 11, g. 3, m. 49. wiecz.

Послѣдн. четв. 19. чис. въ 3 ч. 23 мин. по утру. Ost. k. d. 19, go. 3, m. 23. rano.

Новолу. 25 чис. въ 8 ч. 3 м. вечер. Nów d. 25 g. 8. m. 3, wieczorem.

Изреченія *изъ Священнаго Писанія.*

1. Кто есть человѣкъ хотяй животъ, любяй дни видѣти благи? Удержи языкъ твой отъ зла, и устнѣ твои еже не глаголати

Zdania *z Pisma Świętego.*

1. Któryż jest człowiek, co chce żywota, pragnie dni dobrych widzieć? Strzeż języka twego od złego, a usta twoje niech nie mówią zdra-

ФЕВРАЛЬ 28 дней. FEBRUARIUS. LUTY ma dni 28.

Н. Д.		Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Marzec w Lutym.	B. Z. Z.	Виды Луны LUNACYE
1	Ч.	Мученика Трvфона.	C.	Ignacego B. i M. *Wigi.*	13	Jordana i Fuski.		
2	П.	Срѣтеніе Господне.	P.	Gromnicz. N. Mar. P.	14	Walent. M.K. *Su.*		
3	С.	*С. и Пр. Симео. и Анн.*	S.	Błażeja Bisk. i Męcz.	15	Fausty. i Jow. *Su.*		
		Недѣля Мыт. и Фарисея. *Апост.* 296. *Ев. Луки.* 89.		*O nasieniu pszenicy i kąkolu między oną.* Mat. 13.		*Ewanielija.* Mat. 17.		Солнце вступаетъ въ знакъ Рыбъ. 6 чи. въ 7 час. 8 м. въвечер. Słońce wstępuje w znak Ryby. dn. 6, g. 7, m. 8, wieczor.
4	В.	Преподоб. Ісідора.	N.	5 po 3 Król. Andrzeja.	16	N. 2 Sucha.		
5	П.	Мученицы Агафіи.	P.	Agaty Panny i Męcze.	17	Polikarpa Bisku.		
6	В.	Пр. Вукола Смvрнска.	W.	Teofila i Doroty Pan.	18	Konstancyi Pan.		
7	С.	Препод. Парѳенія.	S.	Romualda Opata.	19	Konrada Wyz.		
8	Ч.	*Великомуч. Ѳеодора.*	C.	Jana z Mat. i Rycharda.	20	Eucharego Bis.		
9	П.	Мученика Нікифора.	P.	Apolonii Pan. i Męcz.	21	Eleonory Panny		
10	С.	Мучен. Хараламііа.	S.	Scholastyki Panny.	22	Paschazego Bis.		Пер. четв. 2 чис. въ 6 час. 27 м. поутру. Pierw. kw. d. 2, g. 6. m. 27, rano.
		Недѣля о блудн. сынѣ. *Апост.* 135. *Ев. Луки.* 79.		*O robotnikach do winnicy najętych.* Mat. 20.		*Ewanielija.* Luc. 11.		
11	В.	Свящ. Муч. Власіа.	N.	Starozapustna Lucyu.	23	N. 3 Głucha.		
12	П.	Мелетіа и *Алексіа.*	P.	Gaudentego i Eulalii.	24	*Macieja Aposto.*		
13	В.	Препод. Марѳініана.	W.	Jordana, Julija i Fuski.	25	Wiktor. i Seraf.		
14	С.	Преподо. Авксентіа.	S.	Walentego Męczennik.	26	Alexandra i Nest		
15	Ч.	Апостола Онисима.	C.	Faustyna i Jowita Mm.	27	Fortun. i Anast.		Полнолуніе 10 чис. въ 8 час. 14 ми. поутру. Peł. dn. 10, g. 8, m. 14 rano.
16	П.	Мучен. Памфіла.	P.	Julijanny Pan. i Męcz.	28	Romana Opata.		
17	С.	*Му. Ѳеодора Тvрона*	S.	Polikarpa i Sabin. Bis.	1	*Mar.* Albina Bi.		
		Недѣля Мясопустная. *Апост.* 140. *Ев. Матѳ.* 106.		*O nasieniu i wielorakiey roli.* Luc. 8.		*Ewanielija.* Joan. 6.		
18	В.	Льва Папы Римскаго.	N.	Mięsopustna. Konst.	2	N. 4 Srzodpost.		
19	П.	Апостола Архиппа.	P.	Konrada i Gabina Męcz	3	Kunegundy Ces.		
20	В.	Пр. Льва Катанскаго.	W.	Eucharego Biskupa.	4	*Kazimierza Kr.*		Посл. четв. 17 чи. въ 11 час. 42 ми. поутру. Ost. k. d. 17, g. 11, m. 42 rano.
21	С.	Преподо. Тімоѳеа.	S.	Eleonory Panny.	5	Fryderyka Opa.		
22	Ч.	Муч. во Евгеніи.	C.	Katedra S. Piot. w Ant.	6	Wiktor. i Kole.		
23	П.	Св. муч. Поликарпа.	P.	Fulgen. i Romany Pan.	7	Tomasza z Akw.		
24	С.	*Об. Гл. Іоан. Предте.*	S.	*Macieja Apostoła.*	8	Jana Bożego W.		
		Недѣля Сыропустная. *Апост.* 112. *Ев. Матѳ* 17.		*Jezus przepowiada swą Mękę.* Luc. 18.		*Ewanielija.* Joan. 8.		Новолуніе 24 чис. въ 8 час. 7 м. поутру. Nów dn. 24, g. 8, m. 7 rano.
25	В.	Св. Отца Тарасіа Арх	N.	Zapustna. Wiktor.	9	N. 5 Biała.		
26	П.	Порфv. Епи. 1. д. *Пост.*	P.	Alexandra i Nestora.	10	40 Męczennik.		
27	В.	Преподоб. Прокопіа.	W.	Fortunata i Leandra.	11	Konstan. Wy.		
28	С	Преподоб. Василіа	S.	Romana Op. Wyz. *Pop*	12	Grzegorza Pap.		

льсти *Псал.* XXXIII. ст. 15, 14.

2. Близъ Господь сокрушенныхъ сердцемъ, и смиренныя духомъ спасетъ . . . Избавитъ Господь души рабъ своихъ, и не прегрѣшатъ вси уповающіи на него. *Таможе*: ст. 19. 23.

3. Уповай на Господа, и твори благостыню, и насѣли землю, и упасешися въ богатствѣ ея. Насладися Господеви, и дастъ ти прошенія

dy. *Psal.* XXXIII. 13, 14.

2. Bliski jest Pan tym, którzy są utrapionego serca, i zbawi pokorne w duchu . . . Pan odkupi dusze sług swoich, a nie zgrzeszą wszyscy, którzy w nim nadzieję mają. *Tamże.* 19. 23.

3. Miey nadzieję w Panu, a czyń dobrze, i mieszkay na ziemi, a będziesz się karmił jey bogactwy. Kochay się w Panu: i da tobie proź-

МАРТЪ 31 день. MARTIUS. MARZEC ma dni 31.

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	Ł	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Kwiecień w Marcu.	B. Z. Z.
1	Ч.	Преп. Муч. Евдокіи.	C.	Albina Bisk. i Antoniny	13	Nicefora i Patr.	
2	П.	Священному. Θеодота	P.	Sympliciusza i Heleny.	14	*N. P. M. Bol.*	
3	С.	Мученика Евтропіа.	S.	Fortunata. i Kunegun.	15	Cyryjaka i Lon.	
		Недѣля 1 Поста. *Апост.* 329. *Ев. Іоанна.* 5.		*O 40-dniowym poscie Chrystusa na puszczy.* Mat. 4.		*Ewanielija.* Mat. 21.	
4	В.	Преподоб. Герасіма.	N.	**1 Wstęp. Kazimier. Kr.**	16	**N. 6 Kwietna.**	
5	П.	Мученика Конона.	P.	Prznies. S. Wacława.	17	Patryc. i Gertru.	
6	В.	42 Муч. во Амморіи.	W.	Wiktory. i Kolety P.	18	Gabryela Archa.	
7	С.	Св. Муч. Васіліа.	S.	Tomasza z Akwi. *Such*	19	*Józ. Obl. N. M. P*	
8	Ч.	Преп. Θеофилакта.	C.	Jana Bożego Wyznaw	20	*Wielki Czwart.*	
9	П.	*40 Муч. въ Севаст.*	P.	Franciszki i Katar. *Su.*	21	*Wielki Piątek.*	
10	С.	Мучен. Кодрата.	S.	40. Męczenników. *Such.*	22	*Wielka Sobota.*	
		Недѣля 2 Поста, *Апост.* 304. *Ев. Марка* 7.		*O przemienieniu się Chrystusa na górze.* Mat. 17.		*Ewanielija.* Mar. 16.	
11	В.	Софроніа Патріарха.	N.	**2 Sucha.** Konstan.	23	**Zmartw Pańsk.**	
12	П.	Преподоб. Θеофана.	P.	Grzegorza Papieża.	24	**Poniedz. Wielk.**	
13	В.	Нікифора Патріарха.	W.	Nicefora Bis. i Patry.	25	Bazylego Kons.	
14	С.	Преп. Венедікта.	S.	Zacharia: i Matyldy.	26	Ludgiera Bisku.	
15	Ч.	Муч. Агапіа и 6. муч.	C.	Cyryjaka i Longina.	27	Ruperta Bisk.	
16	П.	Священному. Савіна.	P.	Cyrylla M. i Tacyjana.	28	Syxta i Gunterm.	
17	С.	*Пр. Алексіа* и Макар.	S.	Patrycego i Giertrudy.	29	Eusta. Op. *Wig.*	
		Недѣля 3 Поста. *Апост.* 311. *Ев. Марка.* 37.		*O wypędzeniu czarta z głuchoniemego.* Luc. 11		*Ewanielija.* Joan. 20	
18	В.	Св. Кvрілла Іерусал.	N.	**3 Głucha.** Gabry. Ar.	30	**N. Przewodna.**	
19	П.	Хрvсанѳа и Даріи.	P.	*Józefa Oblu. N. M. P.*	31	**Zwiast. N. M. P.**	
20	В.	Пр. Отецъ убіенныхъ	W.	Joachi. Oyca N. M. P.	1	*Apr.* Teodory P.	
21	С.	Пр. Іакова Епіскопа.	S.	Benedykta Opata.	2	Franisz. z Pauli.	
22	Ч.	М. Васіліа Пресвvтера	C.	Pawła Bi. i Oktawiąna.	3	Rycharda Bis.	
23	П.	Препмуч. Нікона.	P.	Ottona i Katarzyny. P.	4	Izydora Bisku.	
24	С.	Преподоб. Захаріи.	S.	Epigmen. Kapłana *Wig*	5	Wincente. Ferr.	
		Недѣля. 4 Поста. *Апост* 314. *Ев. Марка.* 40.		*O postaniu Anioła Gabryela do N. M. P.* Luc. 1.		*Ewanielija.* Joan. 10.	
25	В.	**Благовѣщ. Пр. Богор.**	N.	**4 Srzod. Zwiast. N. M. P**	6	**N. 2 po Wielk.**	
26	П.	*Соб. Арха. Гавріила.*	P.	Teodozyusza i Kastula.	7	Donata i Rufina	
27	В.	Мучениц. Матроны.	W.	Ruperta Bisku. i Jana.	8	Apoloni. i Dyoniz	
28	С.	Препо. Іларіона.	S.	Syxta Pap. i Gunterm.	9	Maryi Egipcyja.	
29	Ч.	Пр. Марка Ареѳусійск.	C.	Eustazego i Armogasta.	10	Ezechiela Pror.	
30	П.	Преп. Іоанна Списат.	P.	Kwiryna Męcz.	11	Leona Papieża.	
31	С.	Преп. Vпатія Епіск.	S.	Benjamina i Balbiny	12	Juliusza Papieża.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Овна, 8 чис. въ 7 час. 9. мин. въ вечеру.
Słońce wstępuje w znak Barana d. 8, g. 7, min. 9. wieczor.

Равнодейсшвіе и начало весны.
Porówn. dnia z nocą, początek wiosny.

Пер. четв. 4. чис. въ 3. час. 25. м. поутру.
Pier. k. d. 4 g. 3, m. 25. rano.

Полнол. Л. чи. въ 9 ча. 53 мин. въ вечер.
Peł. d. 11. g. 9, m. 53 wieczorem

Послѣдняя четв. 18. чи. въ 6 ч. 37, ми. вечеру
Ost. k. d. 18, g. 6, m. 37. wiecz.

Новолу. 25. чи. въ 9-ча. 20 мин. въ вечеру.
Nów d. 25. g. 9, m. 20, wieczor

сердца швоего. *Псал.* XXXVI. ст. 3. 4.

4. Лучше малое праведнику, паче богатства грѣшныхъ многа. Зане мышцы грѣшныхъ сокрушатся; утверждаетъ же пра-

by serca twego. *Psal.* XXXVI. w. 3, 4

4. Lepsza jest trocha sprawiedliwego, niżli wielkie bogactwa grzesznych. Albowiem ramiona grzesznych połamią się, a sprawiedliwe Pan

АПРѢЛЬ 30 дней. APRILIS. KWIECIEN ma dni 30.

Н.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Maj w Kwietniu.
		Недѣля 5 Поста. *Апост.* 321. *Ев. Марка* 47.		*O schronieniu się Chrystusa od kamienujących.* Joan. 8.		*Ewanielija.* Joan. 16.
1	В.	Пр. Маріи Егvпет.	N.	5 Biała. Hugona.	13	N.3 po Wielk.
2	П.	Препод. Тіта Чудот.	P.	Franciszka z Pauli.	14	Tyburcyu. i Wal.
3	В.	Преподоб. Нікиты.	W.	Rycharda Biskupa.	15	Ludwika i Kass.
4	С.	Преподобн. Іосифа.	S.	Izydora Biskupa Wyzn.	16	Kalixt. i Lam.
5	Ч.	Мученика Ѳеодула.	C.	Wincentego Ferreryu.	17	Aniceta Pap. M.
6	П.	Св. Отца Евтvхіа.	P.	*N. M. P. Boles.* Wilhel	18	Apolonius. Wyz.
7	С.	Пр. Георгіа Мелітійс.	S.	Donata i Rufina.	19	Hermogena Mę.
		Недѣля Ваій. *Апост.* 247. *Ев. Іоанна* 41.		*O wjeździe Chrystusa do Jerozolimy.* Mat. 21.		*Ewanielija.* Joan. 16.
8	В.	Апостола Иродіона.	N.	6 Kwietna. Apoloniu.	20	N.4 po Wielk.
9	П.	Мученика Евпсvхіа.	P.	Maryi Egipcyjanki.	21	Anzelma Bisku.
10	В.	Мученика Терентіа.	W.	Ezechijela Proroka.	22	Soter. i Kaja Pp.
11	С.	Священном. Антипы.	S.	Leona Wielk. Papieża.	23	Woycie. Bi. M.
12	Ч.	*Вел. Четвер.* Василіа.	C.	*Wielki.* Juliusza i Kons.	24	*Jerzego Męcz.*
13	П.	*Вел. Пятокъ.* Артемон.	P.	*Wielki.* Hermenegilda.	25	Marka Ap. i Ew.
14	С.	*Вел. Субб. 3. Вил. Муг*	S.	*Wielka* Tyburc. i Waler.	26	Kleta i Marcelli.
		Недѣля Св. Пасха. *Апост.* 1. *Ев. Іоанна.* 1.		*O zmartwychwstaniu Chrystusa.* Mar. 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.
15	В.	Пасха Христ. Апо. Арі.	N.	Zmartw. Pańs. Kresc.	27	N.5 po Wielk.
16	П.	Мученицы Агапіи.	P.	Poniedz. Wielk Kalix.	28	†Witalisa Mę.
17	В.	Преподоб. Сvмеона.	W.	Aniceta Pap. Męcz.	29	†Piotra Męcz.
18	С.	Преподобн. Іоанна.	S.	Apoloniusza Wyzn.	30	†Katarzyny Se.
19	Ч.	Іоан. Ветхопещерника.	C.	Hermogena Bis. i Elfega.	1	*Maj.* Wnieb. Pań.
20	П.	Пре. Ѳеодора Тріхины	P.	Wiktora i Cezarego.	2	Atanaz. i Zygm.
21	С.	С. Іану. и Цар. Алекса.	S.	* Anzelma. i Symona.	3	*Znal. S. Krzyż.*
		Недѣля 2 по Пас. о Ѳомѣ. *Апост.* 14. *Ев. Іоанна* 65.		*O pokazaniu się Chrystusa uczniom.* Joan. 20.		*Ewanielija.* Joan. 15 i 16.
22	В.	Пр. Ѳеодора Сvкеота.	N.	Przewodna. Sot. i Kaj.	4	N.6 po Wielk.
23	П.	Велкомуч. Георгія.	P.	*Jerzego Męczennika.*	5	Piusa V. Papie.
24	В.	Муч. Саввы Стратил.	W.	Woyciecha Ar. Bis. M	6	Jana w Oleju.
25	С.	*Апос. Еванг. Марка.*	S.	*Marka Apos. i Ewang.*	7	Domicelli Pan.
26	Ч.	Св. Василіа. Амасійск.	C.	Kleta i Marcelina Pap.	8	*Stanisław. B. M.*
27	П.	Св. Сvмеона Срод. Гос.	P.	Anastazego i Tertulia.	9	Grzegor. Nazyan.
28	С.	Ап. Іасона и Сосипа.	S.	Witalisa Męczennika.	10	Ant. i Izyd. *Wig*
		Недѣля 3 по Пас. о Мvро. *Апост.* 16. *Ев. Марка* 69.		*O Chrystusie dobrym Pasterzu.* Joan. 10.		*Ewanielija.* Joan. 14.
29	В.	9 муч. въ Кvзицѣ.	N.	2 po Wielk. Grob. Chr.	11	Zesła. Ducha S
30	П.	*Апостола Іакова.*	P.	Katarzyny Seneńskiey.	12	Poniedz. Świąt.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Тельца, 8 чис. въ 7 час. 24 ми. поутру.

Słonce wstępuje w znak Byka dnia 8, g. 7, min. 24, rano.

Перв. чет. 2 чис. въ 11 час. 5 м. въ вечеру.

Pier. kw. dn. 2, g. 11, m. 5. wiecz.

Полнол. 10 чис. въ 8. ча. 55, мин. поутру.

Peł. dnia 10, g. 8, m. 55, rano.

Посл. чет. 17 чи. въ 1 час. 5 мин. поутру.

Ost. kw. d. 17, god. 1, min. 5, rano.

Новолу. 24 чис. въ 11 ч. 43 ми. поутру.

Now dn. 24, god. 11, min. 43, rano.

ведшыя Господь. *Таможе*: ст. 16, 17.

5. Не ревнуй спѣющему въ пути своемъ, человѣку творящему законопреступление. Престани отъ гнѣва, и остави ярость: не

potwierdza. *Tamże*: w 16, 17.

5. Nie obruszay się dla tego, któremu się szczęści na drodze jego, dla człowieka czyniącego niesprawiedliwości. Przestań gniewu, a opuść za-

8

6. Pan Stolicow zwrócił mi pożyczone z 20.
a za mieszkanie zapłacił z 30.
Mieszkanie liczy od miesiąca Lipca

МАЙ 31 день. MAJUS. MAY ma dni 31.

Н. Д.		Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Czerwiec w Maju.
1	В.	Пророка Іереміи.	W.	*Filipa i Jakóba Apò.*	13	Serwac. i Joba.
2	С.	Аѳанасіа Великаго.	S.	Atanazego i Zygmunta.	14	Bonifacego *Such.*
3	Ч	Му. Тімоѳа. и Мавры	C.	*Znalezie. S. Krzyża.*	15	Zofii i 3 Córek.
4	П.	Преподмучц. Пелагіи.	P.	Floryjana M. i Moniki.	16	Jana Ne. M *Such.*
5	С.	Св. Мученицы Ірины	S.	Piusa V. P. Na. S. Aug.	17	Pascha. W. *Such.*
		Недѣля 4 по Пас о Разслаб. *Апост.* 23. *Ев. Іоан.* 14.		*O Smutku i radości uczniow Chrystusa.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Mat. 28.
6	В.	Іова Многострадальна.	N.	3 po Wielk. Op. S. Józ.	18	N. SSS. Tróycy.
7	П.	*Знам. Неб. Креста.*	P.	Domicelli Panny.	19	Piotra Celestyna.
8	В.	Іоанна Богослова.	W.	*Stanisława Bisk. i M.*	20	Bernar. Seneń.
9	С.	Пр. Мо. Св. Николая.	S.	Grzegorza Nazyan. B.	21	Polieukta Męcz.
10	Ч.	*Ап. Сімона Зилоти.*	C.	Izydora i Antonina B.	22	Boże Ciało.
11	П.	С. Мокія. *и Об. Царяг.*	P.	Mamerta. Bis. i Majola.	23	Dezyderyu. B.
12	С	Св. Отца Епифаніа.	S.	Pankracego Biskupa.	24	Joanny wdow.
		Недѣ. 5 по Пас. о Самар. *Апост.* 28. *Ев. Іоан.* 12.		*O potrzebie przyyścia Ducha Nayświęt.* Joan 16.		*Ewanielija.* Luc. 14.
13	В.	Мученицы Глvкеріи.	N.	4 po Wielk. N. M. P. Łas.	25	N. 2 po Świąt.
14	П.	Мученика Ісідора.	P.	Bonifacego Męczeńn.	26	Filipa Neryusza.
15	В.	Пр. Пахоміа Велика.	W.	Zofii z 3 ma córkami.	27	Jana Pa. i Bedy.
16	С.	Преподобн. Ѳеодора.	S.	Jana Nepomucen. Męcz.	28	Germana Bisku.
17	Ч.	Апост. Андроніка.	C.	Torpeta i Paschalisa.	29	Maxym: i Teod.
18	П.	Му. Ѳеодота. Агкvрск.	P.	Felixa i Wenantego.	30	*Serca P. Jezusa.*
19	С.	Св. Патрікіа Прусска.	S.	Piotra Celestyna.	31	Petronelli Pann.
		Недѣ. 6 по Пас. о Слѣп. *Апост.* 38. *Ев. Іоанна.* 34.		*O przyyściu i powrócie do Ojca, Chrystusa.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Luc. 15.
20	В.	Муч. Ѳалалеа и Алекс.	N.	5 po Wielk. Bernarda.	1	*Jun.* N. 3. po Sw.
21	П.	*Константи. и Елены*	P.	† Walensa i Poleukta.	2	Erazma i Blond.
22	В.	Св. Муч. Васіліска	W.	† Heleny i Julii Panien	3	Laurent. i Krot.
23	С.	Преп. Міхаила Еписк.	S.	† Dezyderyusza i Hilde.	4	Alexand. Opata.
24	Ч.	Вознесен. Гос. Сvмеон	C.	Wniebow. Pańsk. Jana.	5	Bonifacego Bis.
25	П.	*Об. Гл. Св. Іоан. Пред*	P.	Grzegorza i Urbana Pp.	6	Norberta Bisk.
26	С.	Св. Апостола Карпа.	S.	Filipa Neryusza Wyz.	7	Roberta Opata.
		Недѣ. 7 по Пас. Св. Отец. *Апост.* 44. *Ев. Іоанна.* 56		*O przyyściu Pocieszyciela Ducha Swięt.* Joan. 15 i 16.		*Ewanielija.* Luc. 5.
27	В.	Священмуч. Ѳерапонта.	N.	6 po Wielk. Jana P.	8	N. 4 po Świąt
28	П.	Пр. Нікиты Еписко.	P.	Germana i Lucyjana.	9	Pryma i Felicyj
29	В.	Преп. муч. Ѳеодосіи	W.	Maxymina i Teodozyi.	10	Zacharyasza.
30	С.	Преподоб. Ісаакіа.	S.	Felixa P. i Ferdynanda	11	Barnaby Apost.
31	Ч.	Апостола Ермеа.	C.	Petroneli Panny.	12	Onufrego Pust.

Виды Луны. ŁUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Близнецевъ, 9, чис. въ 7 ча. 38 мин. утру.
Słońce wstępuje w znak Bliźniąt, dn. 9, g. 7, m. 38. rano.

Перв. чет. 2 чис. въ 3 час. 54 м. въ вечеру.
Pier. kw. dn. 2, g. 3, mi. 54. wieczorem.

Полнол. 9 чис. въ 5 час. 44 ми. въ вечеру.
Peł. dnia 9, god. 5, mi. 44, wieczorem.

Посл. чет 16 чис. въ 8 час. 9 м. поутру.
Ost. kw, dn. 16, g. 8, m, 9, rano.

Новолу. 24. чис. въ 2 час. 51 ми. поутру.
Nów dn. 24, g. 2, min. 51, rano.

ревнуй, еже лукавнующи. Зане лукавнующіи потребятся: терпящій же Господа, тіи наслѣдятъ землю. *Там.* ст. 7. 8. 9.

6. Уклонися отъ зла, и сотвори благо, и

palczywość: nie obruszay się, abyś miał zle czynić. Albowiem, którzy zle czynią, będą wykorzenieni: lecz znoszący Pana, ci odziedziczą ziemię. *Tamże*: w. 7, 8, 9.

6. Odstąp od złego, a czyń dobrze: a mieszkay

Н. Д.		Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Lipiec w Czerw.
1	П.	Мученика Iустина.	P	Nikodema i Prokula. M.	13	Antonie. z Padw.
2	С.	Нікифора Констант.	S.	Marcelli.i Piotra. *Wig.*	14	Bazylego W. B.
		Недѣля Пятидесятницы. *Апост.* 3. *Ев. Iоанна.* 27		*O miłości Boga i nauce Ducha Swięte.* Joan. 14.		*Ewanielija.* Mat. 5.
3	В.	Св. Троица. Лукілліа.	N.	Zesłan.DuchaS.Lauren.	15	N.5 poSwiąt.
4	П.	Свя. Духа. Митрофа.	P.	Poned. Swiąt. Alexan.	16	Benona i Justy.
5	В.	Священном. Дороѳеа.	W.	Bonifacego i Waleryi.	17	Adolfa i Marcy.
6	С.	Препод. Висаріона.	S.	Norberta Bisk. *Such.*	18	Marka i Marcel.
7	Ч.	Священном. Ѳеодота.	C.	Roberta Opata Z. Cyst.	19	Gerwaze. i Pro.
8	П.	*Великомуч. Ѳеодора.*	P.	Maxymil. i Med. *Such.*	20	Sylwery. i Flor.
9	С.	*КуріллаАлександрій.*	S.	Prymu. i Felicy. *Such.*	21	Aloizego Gonza.
		Недѣля 1 Всѣхъ Святыхъ. *Апост.* 330. *Ев. Матѳ.* 38.		*O Chrzcie w Imie Oyca, i Syna, i Ducha S.* Mat. 28.		*Ewanielija.* Mar. 8.
10	В.	Всѣхъ Свят. Св.Тімоѳ.	N.	SSS. Tróycy. Bogumi.	22	N. 6. po Swiąt.
11	П.	*Ап.Варѳ.иВа.* 1*д.пос.*	P.	Barnaby Apostoła.	23	Zenona i Agryp.
12	В.	Онуфріа и Петра.	W.	Onufrego Pustelnika.	24	*Nar. S. Ja. Chr.*
13	С.	Мученицы Акуліны.	S.	Antoniego z Padwy.	25	Prospera Biskup.
14	Ч.	Пророка Елиссеа.	C.	Boże Ciało. Bazyle.	26	Jana i Pawła M.
15	П.	Св. Пророка Аммоса.	P.	Wita i Modesta. Męcz.	27	Władysł. Kró.
16	С.	Тухона Амаѳунскаго	S.	Aurelijana i Justyny.	28	Leon. Pap. *Wig.*
		Недѣля 2. по Пятидес. *Апост.* 81. *Ев. Матѳ.* 9.		*O wezwaniu na wielką wieczerzę.* Luc. 14.		*Ewanielija.* Mat. 7.
17	В.	Мученика Мануила.	N.	2. po Swiąt. Adolfa.	29	N. 7. Pio. i Paw.
18	П.	Мученика Леонтія.	P.	Marka i Marcellina.	30	Emilii i Lucyny.
19	В.	*Ап. Іуды Бра. Госп.*	W.	Gerwazego i Protazego.	1	*Jul.* Juliusza. M.
20	С.	Священм. Меѳодіа Епіс.	S.	Sylwery. i Florentyny.	2	*Nawie. N. M. P.*
21	Ч.	Мученика Іуліана.	C.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	3	Heliodo.i Anato.
22	П.	Мученика Евсевіа.	P.	*N. Serca Pa. Jezusa.*	4	Józefa Kalasant.
23	С	Мучениц. Агрупіны.	S.	Zenona i Agrypiny P.	5	Prokopa. i Karo.
		Недѣл. 3 по Пятидес. *Апост.* 88. *Ев. Матѳ.* 18.		*O zabłąkaney owcy i zgubionym groszu.* Luc. 15.		*Ewanielija.* Luc. 16.
24	В.	Рожде. Св Іоан. Крес.	N.	3. po Swiąt. *N.S.J.Ch.*	6	N. S. po Swiąt.
25	П.	Препомучц.Февронiи.	P.	*Prospera i Gallikana.	7	Pulcheryi Pan.
26	В.	Пр. Давіда Селунскаго.	W.	Jana i Pawła Męczeń.	8	Jana i Elżbiety.
27	С.	Преподо. Самсона.	S.	Władysława Króla.	9	Zenona i Anato.
28	Ч.	Кура и Іоанна.	C.	Leona Papieża, *Wigil.*	10	7 Braci Męcz.
29	П.	Апос. Петра и Павла.	P.	Piotra i Pawła Apost.	11	Sabina i Pelagii
30	С.	*Соборъ Апостол.* 12.	S.	Emilii i Lucyny Pan.	12	Jana Gwalb. Op.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ Рака, 9 чис. въ 4 час. 15 мин. въ вечеру.
Słońce wstępuje w znak Raka, dn. 9, g. 4, m. 15, wieczor.

Самый продолжительный день, начало лѣ-
Przesil. dnia, początek lata.

Перв. чет. 1 чис. въ 5 час. 25 мин. поутру.
Pier. k. d. 1, g. 5, m. 25, rano.

Полнол. 7 чис. въ 12 ч. 58 м. по полуноч.
Peł. d. 7, g. 12 m. 58 po północ

Посл. чет. 14. чис. въ 5 ча. 6 м. вече.
Ost. k. d. 14, g. 5, m. 6, wiecz.

Новолу. 22 чис. въ 6 ч. 7 мин. вече.
Now d. 22, g. 6, m. 7, wieczor.

перв. чет 30 чис. въ 3 час. 59 м. вечеру
Pier. Kw. d. 30. g. 3, m. 59 wieczo

вселися въ вѣкъ вѣка. Яко Господь любитъ судъ, и не оставитъ преподобныхъ своихъ: во вѣкъ сохранятся: беззаконницы же изженутся, и сѣмя нечестивыхъ потребится. *Там:* ст. 27. 28.

7. Научися, гдѣ есть смышлеіе гдѣ есть

na wieki wieków. Albowiem Pan miłuje sąd, a nieopuści świętych swoich. Na wieki będą zachowani. Niesprawiedliwi będą pokarani, i plemię niezbożnych zaginie. *Tamże*: 27, 28.

7. Uczże się, kędy jest mądrość, gdzie jest moc,

ЮЛЬ 31 день. JULIUS. LIPIEC ma dni 31.

Н. Д.		Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Sierpień w Lipcu.	B.z. Z.
		Недѣ. 4 по Пятидес. Апост. 93. *Ев. Матѳ.* 25.		*O cudownym przez Piotra swę połowie ryby.* Luc. 5.		*Ewanielija.* Luc. 19.	
1	В.	Св. Космы и Даміана.	N.	4 po Swiąt. Juliusza	13	N. 9 po Swiąt.	
2	П.	*Пол. Ризы Пр. Бого.*	P.	*Nawiedz. N. Mar. P.*	14	Bonawentury B.	
3	В.	Мученика Ѵакінѳа.	W.	Heliodora i Anataliusza.	15	Rozesł. Ss. Apos.	
4	С.	Св. Андреа Критскаго.	S.	Józefa Kalasantego. W.	16	*N. M. P. Szkapl.*	
5	Ч.	*Аѳанас. Аѳонс.* и Серг.	C.	Agatona i Cyrylli.	17	Alexe. Wyzn.	
6	П.	Препод. Сісоа Велик.	P.	Izajasza Pr. i Dominiki.	18	Symeona z Lip.	
7	С.	Пр. Ѳомы. и Акакіа.	S.	Klaudyusza i Pulcheryi.	19	Wincent. a Pau.	
		Недѣ. 5 по Пятидес. Апост. 103. *Ев. Матѳ.* 28.		*O wzajemném uraz darowaniu.* Mat 5.		*Ewanielija.* Luc. 18.	
8	В.	Великомуч. Прокопіа.	N.	5. po Swiąt. Jana z Du.	20	N. 10 po Swiąt.	
9	П.	Свящ муч. Пагкратіа.	P.	Zenona i Anatolii Pan.	21	Daniela i Praxe.	
10	В.	45. М. и *Пол. Риз. Гос.*	W.	7miu Braci Męczenni.	22	*Maryi Magdal.*	
11	С.	Свм. Еѵф. и Бл. К. Ольги	S.	Cypryjana i Joanna.	23	Apolinara B. M.	
12	Ч.	Мученика Прокла.	C.	Jana Gwalberta Opata.	24	Krystyny. P. M.	
13	П.	Соборъ Арх. Гавріила.	P.	Małgorzaty Król. Wę.	25	*Jakóba Apost.*	
14	С.	Апостола Акѵлы.	S.	Bonawentury Dok. Koś.	26	*An. Mat N. M. P.*	
		Недѣ. 6 по Пятидес. Апост. 110. *Ев. Матѳ.* 29.		*O nakarmieniu 7mią. chlebami 4,000 ludzi.* Mar. 8.		*Ewanielija.* Mar. 7.	
15	В	Кірѵка и Іулітты. Вла	N.	6. po Swiąt. Roz. Ś. Ap	27	N. 11 po Swiąt.	
16	П.	Свящмуч. Аѳиногена.	P.	*Szkapler N. Mar. P.*	28	Innocent. i Celsa.	
17	В.	Великомучц. Маріны.	W.	Alexego Wiel. Wyz.	29	Marty. i Serafin.	
18	С.	Мученика Ѵакінѳа.	S.	Symeona z Li. i Kamilla	30	Abdona i Senn.	
19	Ч.	Пр. Макріны и Діа.	C.	Wincentego *a Paulo.*	31	Ignacego Lojoli.	
20	П.	С. Пророка Иліи.	P.	Elijasza Pr. i Czesława.	1	*Aug.* Piot. w Ok.	
21	С.	Сѵмеона Юродиваго.	S.	Daniela Pr. i Praxedy.	2	*N. Mar. P. Aniel*	
		Недѣ. 7 по Пятидес. Апост. 116. *Ев. Матѳ.* 33		*O fałszywey pobożności obłudnikow.* Mat. 7.		*Ewanielija.* Luc. 10.	
22	В.	*С. Маріи Магдалины.*	N.	7 po Swiąt. *Mar. Ma.*	3	N. 12 po Swiąt.	
23	П.	Мученика Трофіма.	P.	Apolinara i Liberiusza.	4	Dominika Wyz.	
24	В.	Бориса и Глѣба. Хрісш.	W.	Francisz. Sol. i Krystyny	5	*N. Mar. P. Snież*	
25	С.	Успеніе Св. Анны.	S.	*Jakóba Apostoła.*	6	*Przemien. Pań.*	
26	Ч.	Священном. Ермолая.	C.	*Anny Matki N. M. P.*	7	Kajetana Wyz.	
27	П.	С. Пант. и Бл. Николая.	P.	Pantaleona i Natalii.	8	Cyryjaka i Larg.	
28	С.	Апостола Прохора.	S.	Innocentego i Botwida.	9	Romana Męcze.	
		Недѣл. 8 по Пятидес. Апост. 124. *Ев. Матѳ.* 58.		*O przezorności Szafarza niesprawedliw.* Luc. 16		*Ewanielija.* Luc. 17.	
29	В.	Мучени. Каллініка.	N.	8 po Swiąt. Marty.	10	N. 13 po Swiąt.	
30	П.	Ап. Силы и Сілуана.	P.	Abdona i Senna Mę.	11	Zuzanny i Tybur.	
31	В.	Свя. Еѵдокіма. *Мясоп.*	W.	Ignacego Lojoli Wyz.	12	Klary i Felicy.	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ льва 11 числ. въ 3 ча. 9 мин. поутру.
Słońce wstępuje w znak lwa dn. 11. godz. 3 min. 9 rano.

Полнолуніе 7 чис. въ 7. час. 38 мин. поутру.
Pełnia dn. 7. godz. 7, min. 38 rano.

Послѣдняя четверть 14. чис. въ 4 час. 55. мин. поутру.
Ostatnia kw. dn. 14. godz. 4, m. 55. rano.

Новолуніе 22 чис. въ 9 часа. 0 ми. поутру.
Nów d. 22 g. 9, m. 0 rano.

Первая четверть 29 чис. въ 12 час. 17. мину по полуноч.
Pierwsza kw. dn. 29, godz 12. min. 17, po północy.

крѣпость, гдѣ есть мудрость: еже разумѣти купно, гдѣ есть долгожитіе, и жизнь, гдѣ есть свѣтъ очесъ и миръ. Кто обрѣте мѣсто ея;

kędy jest rozumienie: abyś zaraz wiedział, gdzie jest przedłużenie żywota, i życie, gdzie jest świałość oczu, i pokóy. Kto nalazł mieysce jéy, abo

Н. Д.		Праздники православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Wrzes: w Sierpniu.	В. Z. Z.
1	С.	*Происхо. Древъ Крес.*	S.	*Piotra w Okowach.*	13	Hipol. i Kassyja.	
2	Ч.	Архідіак. Стефана.	C.	*N. M. P. Anielskiey.*	14	Euzebi. W. *Wig.*	
3	П.	Преподобн. Ісаакіа.	P.	Znal. S. Stef. 1. Męcz.	15	Wnieb. N. M. P.	
4	С.	Седми Отроковъ.	S.	Dominika Wyznawcy.	16	Rocha Wyzna.	
		Недѣл. 9 по Пятидес. *Апост.* 128. *Ев. Матѳ.* 59.		*Jezus przepowiada zgubę Jerozolimy.* Luc. 19.		*Ewanielija.* Mat. 6.	
5	В.	Мученика Евсvгнiа.	N.	9 po Swiąt. *N. M. P. S.*	17	N. 14 po Swiąt.	
6	П.	Преображе. Господне.	P.	*Przemienienie Pańskie.*	18	Agapita B. i M.	
7	В.	Преп. муч. Дометiа.	W.	Kajetana Wy. i Donata	19	Benigny i Broni.	
8	С.	Еміліана. Кvзіческа.	S.	Cyryjaka i Larga Męcz.	20	Bernarda Opata.	
9	Ч.	*Апостола Матѳія.*	C.	Romana Męczeńnika.	21	Joanny Fremiot	
10	П.	Архідіак. Лаvренпіа.	P.	*Wawrzyńca Męcz.*	22	Joach. i Symfor.	
11	С.	Архідіакона Евпла.	S.	Tyburcego i Zuzanny.	23	Filipa i Zacheu.	
		Недѣля 10 по Пятидес. *Апост.* 131. *Ев. Матѳ.* 72		*O pysze Faryzeusza i pokorze Celnika.* Luc. 18		*Ewanielija.* Luc. 7.	
12	В.	Мученика Фотiа.	N.	10 po Swiąt Klary P.	24	N. 15 po Swiąt.	
13	П.	Преподоб. Максіма.	P.	Hipolita i Kassyjana.	25	Ludwika Króla.	
14	В.	Св. Пророка Міхеа.	W.	Euzebiusza Wyz. *Wig.*	26	Zefiryna i Róży.	
15	С	Успеніе Пр. Богороди.	S.	Wniebowz. N. Mar. P.	27	Przen. S. Kazim.	
16	Ч.	*Пр. Нерукот. Образа*	C.	Rocha Wyznawcy.	28	Augustyna Bisku.	
17	П.	Мученика Мvрона.	P.	Mamanta i Mirona Mę.	29	*Ścię. S. Jana Ch.*	
18	С.	Муч. Флора и Лавра.	S.	Agapita i Kryspina.	30	Felixa i Gauden.	
		Недѣл. 11 по Пятидес. *Апост.* 141. *Ев. Матѳ.* 77.		*O uzdrowieniu głuchoniemego.* Mar. 7.		*Ewanielija.* Luc. 14.	
19	В.	Муч. Андреа. Страт.	N.	11 po Swiąt. Ludwik.	31	N. 16 po Swiąt.	
20	П.	Пророка Самуила.	P.	Bernarda Opata Wyz.	1	*Sept.* Idzego Op.	
21	В.	Апостола Ѳаддеа.	W.	Anastaz. i Joanny Frem.	2	Stefana Kr. Wę.	
22	С.	Мученика Агаѳоника.	S.	* Joachima i Symforyja.	3	Izabeli i Eufroz.	
23	Ч.	Св. Мучен. Луппа.	C.	Zacheusza i Filipa Ben	4	Rozalii Panny.	
24	П.	Свящ. Евтvха и Петра	P.	*Bartłomieja Apost.*	5	Wawrzyń. Justy.	
25	С.	Апостола Варѳоломеа.	S.	Ludwika Króla Franc.	6	Zachar. Pr. *Wig.*	
		Недѣл. 12 по Пятидес. *Апост.* 158. *Ев. Матѳ.* 79		*O litościwym Samarytanie.* Luc. 10.		*Ewanielija.* Mat. 22.	
26	В.	М. Адріана и Наталіи.	N.	12 po Swiąt. Róży Pa.	7	N. 17 po Swiąt.	
27	П.	Преподоб. Пімена.	P.	Cezaryusza Prz S. Kaz.	8	Narodz. N. M. P.	
28	В.	Пр. Моvсеа. Муріна.	W.	Augustyna. B. i D. Koś.	9	Gorgon. i Adryj.	
29	С.	Ус. Гл. С. Іоанна (*постъ*)	S.	*Scięcie S. Jana Chrzci.*	10	Mikołaja z Tol.	
30	Ч	Кн. Александра Невск.	C.	*Felixa i Gaudentego.	11	Prota i Jacka.	
31	П.	*Пол. Пояса Богород.*	P.	Rajmunda i Rufiny.	12	Gwidona Wyz	

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ дѣвы 11 числ. въ 9 ча. 36. мин. поутру.
Słońce wstępuje w znak panny dn. 11, godz. 9 min. 36. rano.

Полнолу. 5. числ. въ 2 ча. 54. мин. въ вечеру.
Pełnia dn. 5. godz. 2. min. 54. wieczorem.

Послѣдняя четверть 12 числ. въ 8. час. 6. мин. въ вечеру.
Ostatnia kw. dn. 12. godz. 8. min. 6 wieczor.

Новолуніе 20 числ. въ 11 часовъ 16 мин. въ вечиру.
Nów dnia 20. g 11, min. 16 wieczo

Первая четверть 28 чи. въ 7. ча. 8 мину. поут.
Pierwsza kw. dnia 28. godz. 7. min. 8 rano.

и кто вниде въ сокровища ея? . . . Нѣсть вѣдущаго путь ея, ни помышляющаго стезь ея: Но вѣдый вся вѣсть ю, изъобрѣте ю смысломъ своимъ . . . . Сей Богъ нашъ, не вмѣнится инъ къ нему. Изъобрѣте всякъ путь

kto wszedł do skarbów jéy? . . . . Nie masz ktoby mógł wiedzieć drogi jéy, ani ktoby wyszukał ścieszki jéy. Ale który wszystko wie, znał ją, i znalazł ją rostropnością swoją . . . Tenci jest Bóg nasz, i nie będzie poczytan inny prze-

СЕНТЯБРЬ 30 дней. SEPTEMBER. WRZESIEŃ ma dni 30.

Н. Д.		Праздники православные.	D. T.	Święta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Pazdzier: w Wrześ:
1	С.	Преподоб. Сумеона.	S.	Idzego Opata i Justa M.	13	Maure. i Polix.
		Недѣл. 13 по Пятидес. Апост. 166. Ев. Матѳ. 87.		*O uzdrowieniu 10ciu trędowatych.* Luc. 17.		*Ewanielija.* Mat. 9.
2	В.	Мученика Маманта.	N.	13 po Swiąt. Poc.N.M.P.	14	N. 18 po Swiąt.
3	П.	Священном. Анѳіма.	P.	Izabelli Kr. i Eufrozy.	15	Nikodema Męcz.
4	В.	Священном. Вавулы.	W.	Rozalii Pan. i Bazylissy.	16	Cypryja. i Eufe.
5	С.	Захаріи и Елисаветы.	S.	Urbana i Wawrzyńca.	17	Piąt.S.Fra. *Such.*
6	Ч.	*Архістр. Михаила.*	C.	Zachariasza i Petronel.	18	Józefa i Tomas.
7	П.	Мученика Созонта.	P.	Reginy Panny *Wigilija.*	19	Janua.iKons. *Su.*
8	С.	Рождес.Пр. Богород.	S.	Narodze. N. MaryiPan.	20	Eustachiu. *Such.*
		Недѣля пред.Воздвиже. Апост. 215. Ев. Іоанна 9.		*O niepodobieństwie służenia dwóm panóm.* Mat. 6.		*Ewanielija.* Mat. 22.
9	В.	*Св. Іоакима и Анны.*	N.	14 po Swiąt. Im. N.M.P.	21	N. 19 po Swiąt.
10	П.	Мучен. Минодоры.	P.	Mikołaja z Tolent.	22	Mauryc. Męcz.
11	В.	Пр.Ѳеодоры Александ.	W.	Prota i Jacka Męczeń.	23	Tekli Pan. i Mę.
12	С.	Священ. Автонома.	S.	Gwidona. *Zw. nad Tur.*	24	Pafnuc. i Gerar.
13	Ч.	*Обновленіе Храма.*	C.	Maureliusza i Eugenii.	25	Kleofasa i Aure.
14	П.	Воздв.С.Крест.(*пост*).	P.	*Podwyższen. S.Krzyża*	26	Jozefata Ar. Bis.
15	С.	Великомуч. Нікиты.	S.	Nikodema Męczeńnika.	27	Kozmy i Damia.
		Недѣл. по Воздвиженіи. Апост. 203. Ев. Марка 37		*O wskrzeszeniu syna wdowy w Naim.* Luc. 7.		*Ewanielija.* Joan. 4.
16	В.	Великомучц.Еvфиміи.	N.	15 po Swiąt. Kornele.	28	N. 20 po Swiąt.
17	П.	Св. Мучц. Софіи.	P.	Piątna S. Franciszka.	29	*Michała Archa.*
18	В.	Преподоб. Евменіа.	W.	Tomasza i Józefa.	30	Hieroni. D. Koś.
19	С.	Мученика Трофіма.	S.	Januar. i Konstan. *Such.*	1	*Oct.* Remigiusz.
20	Ч.	Великомуч. Евстаѳіа.	C.	Eustachego. i Faustyn.	2	*Aniołów Stróżo.*
21	П.	Апостола Кодрата.	P.	*Mateusza Ap. i Ew. Su.*	3	Kandyda Męcz.
22	С.	Священномуч. Фоки.	S.	Maurycego iTow. *Such.*	4	Fran. Ser. Wyz.
		Недѣл. 16 по Пятидес. Апост. 181. Ев. Матѳ. 105.		*O uzdrowieniu opuchłego w Szabat.* Luc. 14		*Ewanielija.* Mat. 18.
23	В.	*Зач. Св. Іоан. Крес.*	N.	16 po Swiąt. Tekli Pa.	5	N. 21 po Swiąt.
24	П.	Пр. мучц. Ѳеклы.	P.	Pafnucego i Gerarda.	6	Brunona i Fidy.
25	В.	Еvфросvніи и *Сергіа.*	W.	Kleofasa i Aurelii Pań.	7	Marka i Justyny.
26	С.	Ап. и Ев. Іоанна Богос.	S.	Jozefata Arc. Bis. i Mę.	8	Brygidy Wdow.
27	Ч.	Св. Мучен. Каллістра.	C.	Przen.S.Stan.Koz.i Dam.	9	Dyonizego Męcz
28	П.	*Преподоб. Харітона.*	P.	Wacława Króla i Mę.	10	Francisz. Borgi.
29	С.	Преподоб. Кvріака.	S.	*Michała Archanioła.*	11	Placydy Panny.
		Недѣл. 17 по Пятидес. Апост. 182. Ев. Матѳ. 62.		*O miłości Boga i bliźniego* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 22.
30	В.	Священмуч. Григоріа.	N.	17 po Swiąt. Hieroni.	12	N. 22 po Swiąt.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ вѣсовъ 11 числ. въ 6 ча. 35 мин. поутру Равно действіе. начало осени.

Słońce wstępuje w znak wagi dn. 11. god. 6 min. 35 rano Porównanie nocy z dniem początek jesieni.

Полнолуніе 3 числ. въ 12 час. 0 ми. о полуноч.

Pełnia dnia 3. godz. 12, min. 0 o północy.

Послѣдняя четверть 11. числ въ 2. час. 15 мину. по полудни.

Ostatnia kw. dnia 11 godz. 2. m. 15 popołudniu

Новолуніе 19 числ. въ. 12 час. 50. ми. по полудни.

Nów d. 19, g. 12 m. 50. po połu.

Первая четверть 26 числ. въ 1 час. 22. мин. по полудни.

Pierwsza kw. dnia 26, godz. 1. mi. 22 popołud.

хитрости, и даде ю Якову отроку своему, и Исраилю возлюбленному отъ него. Посемъ на земли явися, и съ человѣки поживе. *Барухъ:* г. III, ст. 14, 38.

ciw niemu. Ten wynalazł wszystkę drogę umiejętności, i podał ją Jakóbowi słudze swemu, Izraelowi miłemu swemu. Potym na ziemi był widzian, i z ludźmi obcował. *Baruch.* III. 14, 38.

Н.	Д.	Праздники православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Listopad w Pazdzie.
1	П.	**Покровъ Пр. Богород.**	P.	Remigiusza Biskupa.	13	Edwarda Króla.
2	В.	Свящмуч. Кvпріана.	W.	*Aniołów Stróżow.*	14	Kalixta Pap. M.
3	С.	Св.Діонvсія Ареопаги.	S.	Kandyda i Gerarda.	15	Jadwigi i Teres.
4	Ч.	Священом. Іеровеа.	C.	Francisz. Serafick. Wy.	16	Florenty. i Gaw.
5	П.	Мучениц. Харітіны.	P.	Placyda i Towarzy. Mę.	17	Florentyn.i Luc.
6	С.	*С. Апостола Θомы.*	S.	Brunona i Fidy Panny.	18	*Łukasz. Ap. i E.*
		Недѣл. 18 по Пятидес. *Апост.* 188. *Ев. Луки* 17.		*O uzdrowieniu powietrzem ruszonego.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 9.
7	В.	Му. Сергіа и Вакха.	N.	**18 po Sw.N.M.P.Róż.**	19	**N. 23 po Swiąt.**
8	П.	Преподоб. Пелагіи.	P.	Brygidy Wd. i Justyny.	20	Maxym.i Wand.
9	В.	*Апо. Іакова Алфеова.*	W.	Dyonizego Bis. i Mę.	21	Urszuli Panny.
10	С.	Св. Муч. Евлампіа.	S.	Francisz.Bor.*Zwy.Cho.*	22	Alfonsa i Kordu.
11	Ч	Апостола Филіппа.	C.	Zenaidy i Placydy P.	23	Jana Kapistran.
12	П.	*Прен.С. Мощ.въ Гатг.*	P.	Maxymil. Bis. i Męcz.	24	Rafała Archan.
13	С.	Св. Мучен. Карпа.	S.	Edwarda Króla Angie.	25	Krysp. i Krysp.
		Недѣл. 19 по Пятидес. *Апост.* 194. *Ев. Луки* 26.		*O wezwaniu na gody weselne.* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 8.
14	В.	Св. Мученика Назарія.	N.	**19 po Swiąt.** Kalixta P.	26	**N. 24 po Swiąt.**
15	П.	Преподоб. Евθvмія	P.	Jadwigi i Teressy Pan.	27	Iwona i Freme.
16	В.	Св. Мученика Логгіна.	W.	Florentyna i Gawła Op.	28	*Symona i Judy.*
17	С.	Св. Пророка Осіи.	S.	Andrzeja i Florentyny.	29	Narcyza i Euzeb.
18	Ч.	*Ап. и Еванг. Луки.*	C.	*Łukasza Apo. i Ewa.*	30	Marcel. i Zenob.
19	П.	Св. Пророка Іоиля.	P.	Piotra z Alkant. Wyz.	31	Wolfg. B. *Wig.*
20	С.	Великомуч. Артемія	S.	Maxymina i Wandeli.	1	*Nov.* **Wszys. SS.**
		Недѣл. 20 по Пятидес. *Апост.* 200. *Ев. Луки* 30.		*O uzdrowieniu syna umierającego w Kafar.* Joan. 4.		*Ewanielija.* Mat. 8.
21	В.	Преподоб. Іларіона.	N.	**20 po Swiąt.** Urszuli P.	2	**N. 25 po Swiąt.**
22	П.	**Каз. Ик. Пр. Богород.**	P.	Alfonsa i Korduli Pan.	3	*Dzień Zaduszn.*
23	В	*Ап. Іакова Бр. Божія.*	W.	Jana Kapistrana Wyz.	4	Karola Borome.
24	С.	Св. Мучен. Ареθы.	S.	Rafała Archanioła.	5	Zachary. i Elżb.
25	Ч.	Св. Мучен. Маркіана.	C.	Kryspina i Kryspinija.	6	Leonarda Wy.
26	П.	*Велимуч. Димитріа.*	P.	Ewarysta Papié. i Mę.	7	Engelber. B. i M.
27	С.	Мученика Нестора.	S.	Iwona Wy. i Frement.	8	Czter. Koronat.
		Недѣл. 21 по Пятидес. *Апост.* 203. *Ев. Луки* 35.		*O dłużniku i nielitosciwym słudze.* Mat. 18.		*Ewanielija.* Mat. 13.
28	В.	Мученика Терентія.	N.	**21 po Swiąt.** *Sy. i Ju. Ap.*	9	**N. 26 po Swiąt.**
29	П.	Мучениц. Анастасіи.	P.	Narcyza B. i Euzebii. P.	10	Andrze. i Nimfy.
30	В.	Мученика Зиновіа.	W.	Marcellina i Zenobii.	11	*Marcina Bisku.*
31	С.	Апостола Стахvа.	S.	Wolfgan. i Luc. *Wig.*	12	Marcina Papież.

Виды Луны. LUNACIE.

Солнце вступаетъ въ знакъ скорпіона 11 чи. въ 2 ча. 15 мин. въ вечеру.

Słońce wstępuje w znak niedźwiadka d. 11. go. 2, m 15. wiec.

Полнолуніе 3 чис. въ 11 ча. 52 мин. поутру.

Pełnia d. 3, g. 11, m. 52 rano.

Послѣдняя четверть 11 чис. въ 10 ча. 12 мин. поутру.

Ostat. kw. d. 11, go. 10. min. 12 rano.

Новолуніе 19 чи. въ 1 ча. 40 мин. поутру.

Nów, d. 19, g. 1, m. 40 rano.

Первая четверть 25 чис. въ 8. час. 12 мин. въ вечеру.

Pierw. kw. d. 25 go. 8 min. 12 wieczorem.

8. Что же видиши сучецъ, иже во оцѣ брата твоего, бервна же, еже есть во оцѣ твоемъ, не чуеши? Или, како речеши брату твоему: остави, да изму сучецъ изъ очесе твоего: и се бервно во оцѣ твоемъ? Лицемѣре! изми первѣе бервно изъ очесе твоего: и тогда узри-

8. A cóż widzisz źdźbło w oku brata twego, a tramu (belki) w oku twojém nie widzisz? Albo jako mówisz bratu twemu: Dopuść, że wyjmę źdźbło z oka twego, a oto tram jest w oku twojém? Obłudniku! wyrzuć pierwej tram z oka twego, a tedy przeyrzysz, abyś wyrzucił źdźbło

НОЯБРЬ 30 дней. NOVEMBER. LISTOPAD ma dni 30.

Н. Д.		Праздники православные.	D. T.	Święta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Grudzień w Listopa.
1	Ч.	Космы и Даміана.	C.	Wszystkich Świętych.	13	Dydaka Wyz.
2	П.	Мученика Акиндуна.	P.	*Dzień Zaduszny.* Wik.	14	Serapiona Męcz.
3	С.	Мученика Акепсімы.	S.	Teofila i Huberta Bis.	15	Leopolda Wyz.
		Недѣл. 22 по Пятидес. *Апост.* 215. *Ев. Луки* 83.		*O wypłacie czynszu Cesarzowi.* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 13.
4	В.	Преподоб. Іоаннікія.	N.	22 po Świąt. Op.N.M.P.	16	N. 27 po Świąt.
5	П.	Мучен. Галактіона.	P.	Zachary. i Elżb. R.S.J.	17	Grzego. i Salom.
6	В.	Павла Исповѣдника.	W.	Leonarda Wyznawcy.	18	Eugeniu. i Odon.
7	С.	Св. муч. 33 въ Мелити.	S.	Herkulana i Engelberta	19	Elżbiety Królo.
8	Ч.	*Архістр. Михаила.*	C.	Czter. Koron. i Godefry.	20	Felixa Walezy.
9	П.	Мучени. Онисифора.	P.	Teodora Męczennika.	21	*Ofiaro. N.M.P.*
10	С.	Апо. Ераста и Олимпа.	S.	Andrze. z Aw. i Nimfy.	22	Cecylii Pa. i Mę.
		Недѣл. 23 со Пятидес. *Апост.* 220. *Ев. Луки* 38.		*O wskrzeszeniu zmarłej Xiężniczki.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 24.
11	В.	Св. муч. Мины, Викт.	N.	23 po Świąt. *Marci.*	23	N. 28 po Świąt.
12	П.	Іоанна Милостиваго.	P.	5 Br. Pol. i Marcina Pa.	24	Jana od Krzyża.
13	В.	*Іоанна Злат.(Мясоп.)*	W.	Dydaka Wyznawcy.	25	Katarzy. P. i M.
14	С.	*Апостола Филиппа.*	S.	Serapiona i Klementy.	26	Konrada i Piotra
15	Ч.	Гурія, Самона и Авива.	C.	Leopolda i Gertrudy.	27	Barlaa. i Jozafa.
16	П.	*Апо. и Еван. Матвеа.*	P.	Edmunda Bis i Otmara.	28	Rufina i Mansw.
17	С.	Григор. Неокесарійск.	S.	Grzegorza Cud. i Salom.	29	Saturnina Męcz.
		Недѣл. 24 по Пятидес. *Апост.* 221. *Ев. Луки* 39.		*O ziarnie gorczycznem zasianém na roli.* Mat. 13.		*Ewanielija.* Luc. 21.
18	В.	Мученика Платона.	N.	24 po Świąt. Eupsychi.	30	N. 1 Adwentu.
19	П.	Св. Пророка Авдія.	P.	Elżbiety Królo. Węg.	1	*Dec.* Eligius. B.
20	В.	Пр. Гри. Дек. и Прокла.	W.	*Felixa i Walez. Wyz.	2	Chryzol. i Bibia.
21	С.	Вход. во Храм. Пр. Бо	S.	*Ofiarowa. N. M. P.*	3	Franciszka Xaw.
22	Ч.	Апостола Филимона.	C.	Cecylii Panny i Męcz.	4	Barbary P. i M.
23	П.	Амфіло. Григо. и Митр.	P.	Klemensa Pap. i Męcz.	5	Sabby Opata.
24	С.	*Велимуч. Екатерины.*	S.	Jana od Krzyża i Chryz.	6	Mikoła. B. *Wig.*
		Недѣл. 25 по Пятидес. *Апост.* 224. *Ев. Луки* 53.		*O uciskach przy końcu Świata.* Mat. 24.		*Ewanielija.* Mat. 11.
25	В.	Священ. Климента.	N.	25 po Świąt. Katarzy.	7	N. 2 Adwentu.
26	П.	Пр. Алупія и Георгія.	P.	Piotra B. M. i Leonar.	8	Niep. Poc. M. P.
27	В.	Іакова Персянина.	W.	Barlaama i Jozafata.	9	Cypry. i Waler.
28	С.	Пр. муч. Стефана.	S.	Rufina. M. i Mansweta.	10	*N. M. P. Loret.*
29	Ч.	М. Парамона и Филум.	C.	Saturnina Męczennika.	11	Damazego Pap.
30	П.	*Ап. Андрея Первозва.*	P.	*Andrzeja Apostoła.*	12	Spiryd. i Dyoni.

Виды Луны. LUNACYE.

Солнце вступаетъ въ знакъ стрельца 10 чи. въ 10 ча. 46, мин. поупру. - Słońce wstępuje w znak strzelca d. 10, g. 10, mi. 46, rano.

Полнолуніе 2 числ. въ 2 час. 51 мин. по упру. Peł. d. 2, g 2 m. 51. rano.

Послѣдняя четве. 10 чис. въ 6. час. 21, мин. по упру. Ostat. kw. d. 10 g. 6, m. 21 rano.

Новолуніе 17, чис. въ 1 час. 32 м. пополудни. Nów, d. 17, g. 1 m 32 po południu.

Первая четверть 24. числа въ 4. часовъ, 43. мин. поупру. Pierwsza kwad. dn. 24, godz. 4 min. 43, rano.

ши изъяти сучецъ изъ очесе брата твоего. *Матѳ.* гл. VII. ст. 3, 4, 5.

9. Благій человѣкъ отъ благаго сокровища износитъ благая: и лукавый человѣкъ отъ лукаваго сокровища износитъ лукавая . . . Всяко слово праздное, еже аще рекутъ чело-

z oka brata twego. *Matth.* VII. 3, 4, 5.

9. Dobry człowiek z dobrego skarbu wynosi rzeczy dobre: a zły człowiek ze złego skarbu wynosi złe. A . . . z każdego słowa próżnego któreby wyrzekli ludzie, dadzą liczbę w dzień

ДЕКАБРЬ 31 день. DECEMBER. GRUDZIEN ma dni 31.

Н. Д.		Праздники православные,	D. T.	Święta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza. Styczeń w Grudniu
1	С.	Св. Пророка Наума.	S.	Eligiego Bis. Patr. Ubo.	13	Lucyi Pan. i M.
		Недѣл. 26 по Пятидес. Апост. 229. *Ев. Луки* 66.		*O znakach na słońcu, xiężycu i gwiazdach.* Luc 21.		*Ewanielija.* Joan. 1.
2	В.	Пророка Аввакума.	N.	1 Adwentu. Bibianny.	14	N. 3 Adwentu.
3	П.	Пророка Софонія.	P.	Franciszka Xaw. Wyz.	15	Ireneu. i Waler.
4	В.	*Велкомуч. Варвары.*	W.	Barbary Panny i Męcz.	16	Antoniny i Adel
5	С.	*Преподобнаго Саввы.*	S.	Sabby Opata i Piotra.	17	Łazarza B. *Such.*
6	Ч.	Св. Николая Чудот.	C.	**Mikołaja Bis. Miren.*	18	Gracyjana Bis.
7	П.	Амвросія Епи. Медіо.	P.	Ambrożego Bis. *Wigi.*	19	Nemezyu. *Such.*
8	С.	Преподобн. Патапія.	S.	Niepok. Pocz. N. Ma. P.	20	Teofila M. *Such.*
		Недѣл. 27 по Пятидес. Апост. 233. *Ев. Луки* 71.		*O poselstwie Jana do Chrystusa.* Mat. 11		*Ewanielija.* Luc. 3.
9	В.	Зачатіе Свят. Анны.	N.	2 Adwentu. Cypryja.	21	N. 4 Adwentu.
10	П.	Му. Ерм. Мины и Евгр.	P.	*N. M. P. Loretańsk.*	22	Zenona i Anasta
11	В.	Преподобн. Даніила.	W.	Damazego Papieża.	23	Wiktoryi P. M.
12	С.	Преп. Спиридона.	S.	Spirydyona i Dyonnizyi.	24	*Ada. i Ew. Wig.*
13	Ч.	*Му. Евстра. и Евген.*	C.	Lucyi Panny i Męcz.	25	Narodz. Chry. P.
14	П.	Св. Мучен. Ѳирса.	P.	Nikazego i Eutropii. P.	26	Szczepana 1 Mę.
15	С.	Священмуч. Елевѳеріа.	S.	Waleryjana i Ireneusz.	27	*Jana Apo. i Ew.*
		Недѣл. 28. Свят. Праотецъ. Апост. 257. *Ев. Луки* 76.		*O chrzcie Janowym w Betanii za Jord.* Joan. 1.		*Ewanielija.* Luc. 2.
16	В.	Св. Пророка Аггея.	N.	3 Adwentu. Ananijasza.	28	N. po Boż. Naro.
17	П.	*Пророка Даніила.*	P.	Łazarza Bis. i Olimpii.	29	Tomasza B. Kan.
18	В.	Мученика Севастіана.	W.	Wiktoryna i Gracyja.	30	Dawida Króla.
19	С.	Мучен. Вонифатія.	S.	Nemezyusza i Faus. *Such.*	31	Sylwestra Papie.
20	Ч.	Священму. Ігнатія.	C.	Eugeniusza i Teofila.	1	*Jan* Nowy Rok.
21	П.	Мученицы Іуліаніи.	P.	*Tomasza Aposto. Such.*	2	Makarego Opa.
22	С.	Мучениц. Анастасіи.	S.	Zenona i Anasta. *Such.*	3	Daniela i Geno.
		Не. Пре. Рож. Хрис. С. Отецъ. Апост. 328. *Ев. Матѳ.* 1.		*O Janie opowiadającym Chrzest pokuty.* Luc. 3.		*Ewanielija.* Mat. 2.
23	В.	10 Муч. въ Критѣ.	N.	4. Adwentu Wiktoryi.	4	N. po Now. Ro.
24	П.	*Нав.* Прмц. Евгеніи.	P.	*Adama i Ewy. Wigil.*	5	Telesfora P. i M
25	В.	Рож. Г. Іисуса Хрис.	W.	Narodze. Chrystusa Pa.	6	Trzech Królow.
26	С.	Соборъ Пре. Богород.	S.	Szczepana 1 Męczenni.	7	Julijana Męcz.
27	Ч.	Ап. Первом. Стефана.	C.	*Jana Apost. i Ewan.*	8	Seweryna Opata
28	П.	С. М. дву тму въ Ніко.	P.	*SStych Młodzianków.*	9	Marcyjan. P. M.
29	С.	14,000 Младенцевъ.	S.	Tomasza Bis. Kantuar.	10	Agatona i Wilh
		Недѣл. по Рожд. Христо. Апост. 200. *Ев. Матѳ.* 4.		*Proroctwo Symeona o Chrystusie.* Luc. 2.		*Ewanielija.* Luc. 2.
30	В.	Мученицы Анисіи.	N.	Po Boż. Naro. Dawida.	11	N. 1 po 3 Krol.
31	П.	Пр. Меланіи Римля.	P.	Sylwestra Pap. Wyzn.	12	Raynol. i Honor

Виды Луны. LUNACYE.

Солн. вступ. въ зн. козерога 9. чис. въ 12 ча. 3. м. по полуноч.

Самая продолжительна. ноч. начало зимы.

Słońce wstęp. w z. kozierożca dn. 9. g. 12, m. 3. po północy.

Przesile. nocy, począ. zimy.

Полнолун. 1 чи. въ 8 ч. 30 м. въ вечеру.

Pełnia dn. 1 god. 8, m. 30. wieczorem.

Посл. чет. 10 чи. въ 1. ч. 11 м. ут.

Os. k. d. 10, g. 1 m. 11 rano.

Новолуніе 16 числ. въ 12 час. 32 м. по полуноч.

Nów. d. 16 g. 12 m. 32 po półno.

Первая четверть 23 чи. въ 3 час. 2. мин. въ веч.

Pierwsza kw. dnia 23 godz. 3 min. 2. wieczo.

Полнолун 31 чис. 3 час 34 м. вечеру

Pełnia d. 31 g. 3, m. 34 wieczor.

вѣцы, воздадятъ о немъ слово въ день судный. Отъ словесъ бо своихъ оправдишися, и отъ словесъ своихъ осудишися. *Таможе* XII. ст. 35, 36, 37.

sądny. Abowiem, ze słów twoich będziesz usprawiedliwiony, i ze słów twoich będziesz potępiony. *Tamże*: XII. 35, 36, 37.

РОСПИСАНІЕ

ПРАЗДНИЧНЫМЪ ДНЯМЪ,

Въ которые всѣ Судебныя мѣста отъ Присутствія, а Училища отъ ученія свободны.

ЯНВАРЬ.

1, НОВЫЙ ГОДЪ, и Рожденіе Ея И. В. В. К. Елены Павловны въ 1807 г.

6, Богоявленіе Господне.

ФЕВРАЛЬ.

2, Срѣтеніе Господне.

23 и 24, Пятница и Суббота сырныя недѣли.

МАРТЪ.

25, Благовѣщеніе Пресвятыя Богородицы.

АПРѢЛЬ.

12, 13, и 14, Четвергъ, Пятница и Суббота Страстныя недѣли.

Съ 15 по 22 Свѣтлая недѣля.

21, Тезоименитство Ея Величества, Благочестивѣйшія Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны, и Е. И. В. В. К. Александры Николаевны, и Е. И. В. В. К. Александры Александровны.

МАЙ

9, День Чудотворца Николая.

24, Вознесеніе Господне.

ІЮНЬ.

3, и 4, Для Сошествія Св. Духа, Воскресеніе и понедѣльникъ.

25, Рожденіе Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича въ 1796, и Рожденіе Е. И. В. В. К. Александры Николаевны, въ 1825.

29, Праздникъ СС. Апостолъ Петра и Павла.

ІЮЛЬ.

1, Рожденіе Ея Величества Благочестивѣйшія Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны въ 1798 г.

АВГУСТЪ.

6, Преображеніе Господне, и Рожденіе Е. И. В. В. К. Маріи Николаевны въ 1819 году.

15, Успеніе Пресвятыя Богородицы.

22, Коронованіе Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича Самодержца Всероссійскаго, и Супруги Его Ея Величества Благочестивѣйшія Государыни Императрицы Александры Ѳеодоровны.

ROSPISANIE

DNI SWIĄTECZNYCH I UROCZYSTYCH,

W które wszystkie Sądownictwa od zajęcia, a zakłady naukowe od uczenia, są wolni.

STYCZEN.

1, NOWY ROK, i Rocznica Urodzin N. W. X. Heleny Pawłówny w roku 1807.

6, Zjawienie Pańskie albo 3ch Królow.

LUTY.

2, Gromniczney Nayświęt: Maryi Panny.

23 i 24, Piątek i Sóbota przed Syrną Niedz.

MARZEC.

25, Zwiastowanie Nayświęt: Maryi Panny.

KWIECIEN.

12, 13 i 14, Wielki Czwartek, Piątek i Sóbota przed Wielkanocą.

15, 16 i 17, Zmartw. stanie Pań. i cały tydzień.

21, Imieniny Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny, i N. W. X. Alexandry Nikołajówny, i N. W. K. Alexandry Alexandrówny.

MAY.

9, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy.

24, Wniebowstąpienie Pańskie.

CZERWIEC.

3 i 4, Zesłanie Ducha Swiętego.

25, Dzień urodzin Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza w roku 1796, i N. W. X. Alexandry Nikołajówny w roku 1825.

29, Swiętych Apostołów Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1, Dzień urodz. Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny w roku 1798.

SIERPIEN.

6, Przemienienie Pańskie, i roczni. urodz. N. W. X. Maryi Nikołajówny w roku 1819.

15, Wniebowzięcie Nayświęt: Maryi Panny.

22, Koronacyja Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyą, i Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny.

29, Усѣкновенiе главы честнаго славнаго пророка предтечи и Крестителя Господня Iоанна.
30, Тезоимен. Е. И. В. Благовѣрнаго Государя Наслѣдника Цесаревича и В. К. Александра Николаевича, и Рожд. Е. И. В. В. К. Ольги Николаевны въ 1822 году, да Кавалерскiй праздникъ Ордена Св. Александра Невскаго.

СЕНТЯБРЬ.

8, Рождество Пресвятыя Богородицы.
14, Воздвиженiе честнаго креста Господня.
26, День Св. Апос. и Еванг. Iоанна Богослова.

ОКТЯБРЬ.

1, Покровъ Пресвятыя Богородицы.
22, День Казанскiя чудотворныя иконы Пресвятыя Богородицы.

НОЯБРЬ.

20, Празднуется Возшествiе на Всероссiйскiй Престолъ Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича Самодерж. Всеросс: но считается 19 Ноября.
21, Введенiе во Храмъ Пресвятыя Богородицы.

ДЕКАБРЬ.

6, День чудотворца Николая, и Тезоименитство Его Величества Благочестивѣйшаго Государя Императора Николая Павловича, и Е. И. В. В. К. Николая Александровича.
25, Воспоминанiе избавленiя Церкви и державы Россiйскiя, отъ нашествiя Галловъ и съ ними двадесяти языкъ.
25, 26 и 27, Для праздника Рождества Христова.
Кромѣ того, съ 23 Декабря по 1 Января для святокъ; и каникулярные или вакацiонныя дни, по уложенiю.

29, Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.
30, Imieniny N. W. X. Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza, i rocznica urodzin N. W. X. Olgi Nikołajówny w roku 1822, oraz Kawalerskie Swięto Orderu S. Alexandra Newskiego.

WRZESIEN.

8, Narodzenie Nayświętszey Maryi Panny.
14, Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26, Swiętego Jana Apostoła i Ewangelisty.

PAZDZIERNIK.

1, Opieki Nayświętszey Maryi Panny.
22, Cudownego Kazań. Obrazu N. Maryi P.

LISTOPAD.

20, Wstąpienie na Tron Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją, wszakże się liczy od 19 tego miesiąca.
21, Ofiarowanie Nayświętszey Maryi Panny.

GRUDZIEN.

6, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy, i Imieniny Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza, i N. W. X. Nikołaja Alexandrowicza.
25, Pamiątka wybawienia Kościoła i Państwa Rossyjskiego od najazdu Gallów, i z niemi dwudziestu narodów.
25, 26 i 27, Boże Narodzenie.
Prócz wzmienionych uroczystych dni, wolni są od nauk od dnia 23 Grudnia do dnia 1 Stycznia, także wakacyyne, według zwyczaju.

ПРОЧIЕ ТАБЕЛЬНЫЕ ДНИ.

ЯНВАРЬ.

7. Рожденiе Е. К. В. Анны Павловны Королевы Нидерландской, въ 1795 году.
28. Рожденiе Е. И. В. В. К. Михаила Павловича, въ 1798 году.

ФЕВРАЛЬ.

3. Тезоименитство Е. К. В. Анны Павловны Королевы Нидерландской, и Кавалерскiй праздникъ Ордена Св. Анны.
4. Рожденiе Е. И. В. В. К. Марiи Павловны въ 1786 году.
25. Рожденiе Е. И. В. В. К. Марiи Михаиловны въ 1825 году.

INNE DNI TABELNE.

STYCZEN.

7. Rocznica urodzin J. K. W. Anny Pawłówny królowey Niderlandskiéj, w roku 1795.
28. Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza w 1798 roku.

LUTY.

3. Imieniny J. K. W. Anny Pawłówny królowej Niderlandskiéj, i Kawalerskie święto Orderu Stej Anny.
4. Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny w roku 1786.
25. Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Michałówny w roku 1825.

АПРѢЛЬ.

17. Рожденіе Е. И. В. Государя Наслѣдника Цесаревича, и В. К. Александра Николаевича въ 1818 году.

МАЙ.

14. Рожденіе Е. И. В. В. К. Елисаветы Михаиловны въ 1826 году.

21. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Константина Николаевича, и Е. И. В. В. К. Елены Павловны.

ІЮЛЬ.

11. Тезоимен. Е. И. В. В. К. Ольги Николаевны.

22. Тезоименитство Е. И. В. Г. Ц. и В. К Маріи Александровны, Е. И. В. В. К. Маріи Николаевны, Е. И. В. В. К. Маріи Михаиловны, Е. И. В. В. К. Маріи Павловны.

27. Рожденіе Е. И. В. Г. Ц. и В. К. Маріи Александровны въ 1824 году, и Рожденіе и тезоименитство Е. И. В. В. К. Николая Николаевича въ 1831 году.

АВГУСТЪ.

16. Рожденіе Е. И. В. В. К. Екатерины Михаиловны въ 1827 году.

18. Рожденіе Е. И. В. В. К. Александры Александровны.

СЕНТЯБРЬ.

5. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Елисаветы Михаиловны.

8. Рожденіе Е. И. В. В К. Николая Александровича въ 1843 году.

9. Рожденіе Е. И. В. В. К. Константина Николаевича въ 1827 году.

22. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владимира.

ОКТЯБРЬ.

13. Рожденіе Е. И. В. В. К. Михаила Николаевича въ 1832 году.

НОЯБРЬ.

8. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Михаила Николаевича, и Е. И. В. В. К. Михаила Павловича, и праздникъ всѣхъ Кавалерскихъ Россійскихъ Орденовъ.

24. Тезоименитство Е. И. В. В. К. Екатерины Михаиловны, и Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Екатерины.

26. Кавалерскій праздникъ Ордена С. Георгія.

30. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Андрея первозваннаго.

KWIECIEN.

17. Rocznica urodzin N. W. X. Następcy Tronu Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza w roku 1818.

MAY.

14. Rocznica urodzin N. W. X. Elżbiety Michałówny w roku 1826.

21. Imieniny N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza, i N. W. X. Heleny Pawłówny.

LIPIEC.

11. Imieniny N. W. X. Olgi Nikołajówny.

22. Imieniny N. W. X. Cesarzówny Maryi Alexandrówny, N. W. X. Maryi Nikołajówny, N. W. X. Maryi Michałówny, i N. W. X. Maryi Pawłówny.

27. Rocznica urodzin N. W. X. Cesarzówny Maryi Alexandrówny w roku 1824, i Rocznica urodzin, i Imieniny N. W. X. Nikołaja Nikołajewicza w roku 1831.

SIERPIEN.

16. Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Michałówny w roku 1827.

18. Rocznica urodzin N. W. X. Alexandry Alexandrówny.

WRZESIEN.

5. Imieniny N. W. X. Elżbiety Michałówny.

8. Rocznica urodzin N. W. X. Nikołaja Alexandrowicza w roku 1843.

9. Rocznica urodzin N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza w roku 1827.

22. Kawalerskie święto Orderu Sgo Xięcia Włodzimierza.

PAZDZIERNIK.

13. Rocznica urodzin N. W. X. Michała Nikołajewicza w roku 1832.

LISTOPAD.

8. Imieniny N. W. X. Michała Nikołajewicza, i N. W. X. Michała Pawłowicza, oraz święto wszystkich Kawalerskich Rossyjskich Orderów.

24. Imieniny N. W. X. Katarzyny Michałówny, i Kawalerskie święto Orderu Stéj Katarzyny.

26. Kawalerskie święto Orderu S. Jerzego.

30. Kawalerskie święto Orderu S. Andrzeja.

Сверхъ означенныхъ дней, празднуются еще Церквами.

ПРАВОСЛАВНОЮ.

14 Апрѣля. Память первыхъ Св. Виленскихъ мучениковъ Антонія, Іоанна, и Евстафія, (въ Вилен. Губер.)

14 Іюня Достопамятное возсоединеніе Униатовъ съ Православною Церковію.

РИМСКО-КАТОЛИЧЕСКОЮ-

4 Марта. Св. Королевича Казимира, (въ Вилен. Ковен. и Грод. Губер. Р. К. Эпархіи).

14 Іюня. Тѣло Господне. и 2 Ноября поминальница за всѣхъ усопшихъ по 12 часъ утра.

а также обѣими Церквами:

Всѣхъ Св. и Зачатіе Пресвятыя Богородицы Св. Анною. Которыя празднуются Православною Церковію 10 Іюня и 9 Дек., а Римско-Католич. Церк. 1 Нояб. и 8 Дек.

Prócz oznaczonych dni, święcą jeszcze uroczyście Kościoły.

PRAWOSŁAWNY.

14 Kwiet. Pamiątkę pierwszych SS. Wileń. męczeń. Antoniego, Jana i Eustachego, (w Wileń. Guber.)

14 Czerwca Wielce-pamiętne połączenie Unitów z Prawosławnym Kościołem.

RZYMSKO-KATOLICKI.

4 Marca. Sw. Królewicza Kazimierza, (w Wileń. Kowień. i Grod. Gub. R. K. Dyecezyi).

14, Czerw. Boże Ciało, i dzień Zaduszny d. 2 Listopada do południa.

a także w obódwóch Kościołach.

Wszyst. SS. i Niepokal. Poczę. Nayśw. Maryi Panny. Jakowe obchodzą się w Prawosławnym Koś. 10 Czerw. i 9 Grud., a w Rzymsko-Katolic. 1 List., i 8 Grud.

ДНИ

Въ которые бываетъ благодарственное молебствіе за побѣды.

ІЮНЬ.

27. Память побѣды подъ Полтавою.

ІЮЛЬ.

10. Торжественное воспоминаніе мира между Россійскою Имперіею и Отоманскою Портою, заключеннаго въ Кучукъ-Кайнарджи, и присоединенія къ Россійской державѣ Таврическаго царства.

27. Взятіе фрегатовъ при Ангутѣ и Гренгамѣ.

АВГУСТЪ.

9. Взятіе Нарвы.

19. Воспоминаніе одержанной надъ Прусскою арміею побѣды.

СЕНТЯБРЬ.

28. Воспоминаніе побѣды одержанной надъ Генераломъ Левенгауптомъ.

ОКТЯБРЬ.

11. Взятіе крѣпости Шлисельбургъ.

DNI ZWYCIĘZKIE,

w które się śpiewa po Kościołach Te Deum laudamus.

CZERWIEC.

27. Pamiątka zwycięztwa pod Połtawą.

LIPIEC.

10. Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyjskiém i Portą Ottomańską w Kajnardży, i przyłączenia Taurycкiego Państwa do dzierżawy Rossyjskiéj.

27. Wzięcie Fregat przy Angucie i Grengamie.

SIERPIEN.

9. Pamiątka wzięcia Narwy.

19. Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad wojskiem Pruskiém.

WRZESIEN.

28. Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK.

11. Wzięcie twierdzy Szliselburg.

О ЗАТМѢНІЯХЪ.

Въ теченіе сего года послѣдуютъ два Солночныя и два Лунныя Затмѣнія; изъ коихъ одно только затмѣніе Солнца и одно затмѣніе луны видимо будетъ на Виленскомъ Горизонтѣ.

1. *Частное Затмѣніе Солнца*, начнется 24 Апрѣля въ 11 часу 0 минутъ утра, кончится во 1 часу 10 минутъ по полудня.

2. *Частное Затмѣніе Луны*, начнется 2 Ноября въ 1 часу 8 минутъ, кончится въ 4 часу 26 минутъ утра.

O ZACMIENIACH.

W tym roku przypadną dwa Zaćmienia Słońca i dwa Zaćmienia Xiężyca; z tych jedno tylko zaćmienie słońca i jedno zaćmienie księżyca będą widziane na horyzoncie Wileńskim.

1. *Zaćmienie Słońca cząstkowe*, zacznie się d. 24 Kwiet, o godzinie 11, minucie 0 z rana, a skończy się o g. 1, m. 10, po południu.

2. *Zaćmienie Księżyca cząstkowe*, zacznie się dnia 2 Listopada, o g. 1, min. 8, a skończy się o godz. 4 min. 26 z rana.

ПРИБАВЛЕНІЕ

КЪ КАЛЕНДАРЮ НА 1845 ГОДЪ.

О сельскомъ и домашнемъ хозяйствѣ.

ХОЗЯЙСТВЕННЫЯ РАБОТЫ.

ГЕНВАРЬ.

Вывозить навозъ и складывать его въ небольшія кучи; свозить матеріялъ нужный для постройки и земледѣльческихъ снарядовъ; тщательно кормить скотъ и удерживать его сухо и тепло; по вечерамъ дѣлать сѣти, перевязи и кульки; наполнять льдомъ ледники.

ФЕВРАЛЬ.

Опять вывозить навозъ; приготовлять колья и хворостъ для изгороди, закладывать парники и разсадники; очищать фруктовыя деревья отъ сухихъ вѣтвей, моху и личинокъ гусенницы; сбрасывать съ крышъ тающій снѣгъ; тщательно кормить назначаемыхъ для приплода телятъ и поить ихъ отваромъ изъ трухи, забѣленнымъ молокомъ; посчитать и пригото вить для будущихъ посѣвовъ хлѣбъ и смотрѣть, чтобы онъ не испортился; осматривать пчелъ.

МАРТЪ.

Оканчивать прежнія работы; какъ только растаетъ снѣгъ разбрасывать навозъ, а потомъ, когда начнетъ таять земля, заорывать; собирать мѣлкій навозъ съ дворовъ и улицъ и вывозить вмѣстѣ съ обыкновенною золою на луга; починять заборы; осматривать земледѣльческіе снаряды; засѣвать разсадники; срѣзывать съ деревьевъ черенки для прививанія; солить говядину и дѣлать ветчину; садить насѣдокъ.

АПРѢЛЬ.

Въ песчаной почвѣ, какъ можно, стараться поддерживать мокроту; тотъ гораздо лучше сдѣлалъ, кто на зиму ее вспахалъ и поборонилъ, а теперь, едва только она очистится отъ льду, неглубоко засѣваетъ подъ соху. На поляхъ, на которыя вывезенъ былъ навозъ зимою, нужно сѣять *вику* съ овсомъ, гречиху на кормъ для

DODATEK

DO KALENDARZA NA ROK 1845.

O gospodarstwie wiejskim i domowém.

ROBOTY GOSPODARSKIE

STYCZEN.

Wywozić gnoje i składać w kupy nie zbyt wielkie; zwozić materijał potrzebny do budowy i narzędzi rolniczych. Bydło karmić starannie, ciepło i sucho go utrzymywać; wieczorami długiemi, robić sieci, przewiąsła, kuliki. Lodownie napełniać lodem.

LUTY.

Następnie wywozić gnoje; koły i pręcie do płotów przygotowywać. Inspekta i rozsadniki zakładać. Drzewa owocowe z suchich gałęzi, ze mchu, z zalążek gąsiennic oczyszczać. Śnieg topniejący z dachów zrzucać. Cielęta do chorów przeznaczone karmić należycie a za napoj dawać odwar z siana, potruchy zabielonéj mlékiem. Zasiewy przyszłe obliczyć i zagotować, pilnować aby nie zatęchły. Pszczoły rewidować.

MARZEC.

Roboty wskazane kączyć. Gnoje skoro śnieg stajał rozrzucić, a nastęnie jak ziemia rozmarznie naprzód zaorać. Oczyszczać dziedzińce i drogi z drobnego nawozu i zbiór ten wraz z popiołami zwyczajnemi na łąki przeznaczyć. Reperować płoty; opatrzyć narzędzia rolnicze. Rozsadniki zasiewać. Zrazy z drzew zrzynać. Solić mięsa, robić wędliny, drob nasadzać.

KWIECIEN.

Gruntów piaszczystych ile możności z wilgoci nie ogołacać; najlepiéj więc zrobił kto na zimę poorał i pobronował a teraz sieje z lodu pod sochę zaorując płytko nasienie. Na pognojach zimą wywiezionych siać mieszankę t. j. wykę z owsem, gryką, na karm dla bydła. Łąki oczyszczać t. j. kre-

скота. Должно очищать луга, разгребать кочки и т. п., вывозить золу и мѣлкій навозъ особенно на возвышенные и сухіе луга; кормить пчелъ; огороды, которые были вспаханы на зиму, раскапывать заступомъ и сѣять различныя лучшаго сорта сѣмена.

МАЙ.

Оканчивать сѣвбу; какъ только начнутъ цвѣсти деревья, садить картофель, лучше всего, въ рядъ, употребляя вѣхи, чтобы послѣ можно было оборать ихъ плугомъ; садить въ землю рыхлую и унавоженную во время зимы; вспахивать паровое поле, особенно, котораго не нужно унавоживать; не пускать скотъ на луга; прививать деревья; стричь овецъ.

ІЮНЬ.

Вывозить навозъ и тотчасъ разбрасывать и запахивать, не оставлять въ кучкахъ ни на одинъ день; оканчивать вспахиваніе пароваго поля, а вспаханное боронить; начинать косить луга, употребляя все усиліе, чтобы кончить въ пору эту важную работу; оборать картофель плужкомъ; разсаживать капусту также въ ряды; стеречь рой; полоть огороды; прививать деревья.

ІЮЛЬ.

Орать въ другой разъ паровое поле, а потомъ боронить; свозить сѣно; и если не слишкомъ сухо, складывать слоями, перекладывая каждый слой мѣлкою соломою; начинать жать, не ожидая совершенной зрѣлости; потому, что лучше поспѣшить, нежели опоздать съ работою, и меньше бываетъ потери, когда собираютъ рожь зеленоватую, нежели перезрѣлую. Перевязи, приготовленныя зимою, нужно предъ употребленіемъ на нѣсколько часовъ намочить. Въ работникахъ должно поддерживать порядокъ и охоту, чтобы какъ можно поспѣшить съ этою важною работою. Картофель предъ разцвѣтаніемъ нужно въ другой разъ оборать, а какъ скоро зацвѣтетъ, не нужно трогать ея, оборать капусту. Собирать и сушить на кормъ скота съ деревьевъ и кустарниковъ листья.

АВГУСТЪ.

Снимать съ поля яровой хлѣбъ, употребляя лучше всего косу съ грабельками. Передъ свозомъ ржи нужно починять дороги, выстиловины rozgartywać, karczować i t. d. Popioły i gnoj drobny wywozić, zwłaszcza na wyższe i suche łąki. Pszczoły karmić, ogrody na zimę zorane i pognojone teraz rydlem przekopać i siać rozmaite jak najlepszego gatunku nasiona.

MAJ.

Siejbę kończyć; kartofle jak drzewa zaczną kwitnąć sadzić, najlepiéj podług rzędowéj uprawy, używając znacznika aby w swoim czasie płużkiem można oborywać; sadzić zaś na roli dobrze spulchnionéj i na zimę nawiezionéj. Ugory zaczynać orać, mianowicie te które nie mają być gnojone. Bydła nie wpuszczać na łąki, drzewka szczepić, kożuchować, owce strzydz.

CZERWIEC.

Gnoje wywozić, zaraz rozrzucać i zaorywać, w kupkach nigdy nie zostawiać ani dnia jednego; ugor kończyć orać a dawniéj zorany bronować; łąki zaczynać kosić używając całéj siły i największéj pilności aby uspieszyć w porze właściwéj tak ważną robotę; kartofle oborywać płużkiem, a gdzie brakuje, wcześnie nasadzić, kapustę rozsadzać także w rzędową uprawę; rojów pilnować; w ogrodach pleć, drzewka okulizować i t. d.

LIPIEC.

Ugor poraz drugi orać, następnie bronować. Siano zwozić, jeśli niezbyt suche przekładać warstwami słomą drobną. Żniwo rozpoczynać nie czekając zupełnéj dojrzałości; lepiéj bowiem przyśpieszyć niż się opóźnić z tą robotą: bo mniéj straty z żyta zielonkawo czyli jak mówią wśród zebranego wyniknie niż kiedy przestałe zbierać się będzie; przewiąsła zimą przygotowane namoczyć na kilka godzin przed użyciem; robotnika w porządku i ochocie utrzymać aby jak można pośpieszyć w tak ważnéj robocie. Kartofle przed kwitnieniem poraz drugi oborywać, a skoro już zakwitną nienależy je poruszać. Kapustę oborać; liście z drzew i krzewów zbierać i suszyć na karm dla bydła i owiec.

SIERPIEN.

Żniwo jarzynne przyspieszać używając najlepiéj kosy z grabelkami. Przed zwiezieniem żyta drogi poprawić, wozy płótnem

лать телеги полотномъ или лубкомъ; починить токъ и крыши и употребить все усиліе къ свозкѣ, чтобы кончить ее въ хорошую погоду. Во время складки ржи окалачивать снопы, чтобы приготовить лучшее зерно для посѣва, но который какъ можно раньше, нужно начать и кончить. Сѣять на полѣ забороненномъ, запахивая сохою и опять слегка боронить. Гряды нужно дѣлать узкія и тщательно очищать борозды, чтобы легко могла стекать вода. Ленъ, предназначенный для пряжи, должно брать зеленый и мочить. Вырывать каноплю; подчищать ульи.

СЕНТЯБРЬ.

Вспахать поле, бывшее подъ озимымъ хлѣбомъ, для посѣва яроваго, а потомъ заборонить, чѣмъ раньше, тѣмъ лучше. Копать во время хорошей погоды картофель, когда листья на немъ пожелтѣютъ, а лучше всего выпахивать сохою. Во время выборки сортировать его, помѣльче оставлять на домашнія потребности, средней величины для посѣва. Хранить его выгоднѣе въ кучахъ засыпанныхъ на полѣ и возлѣ дому, только чтобы онѣ были сухи, а въ погребахъ и ямахъ опасно. Нужно вывезти и заорать навозъ для посѣва картофелю въ будущемъ году. Осмотрѣть на зиму пчелъ; и собирать съ огородовъ.

ОКТЯБРЬ.

Вспахивать паровое поле на будущій годъ; первую пашчю полезно кончить предъ наступленіемъ зимы. Рогатому скоту, предъ выпускомъ его въ поле, давать сухой кормъ. Сортировать старый скотъ, неспособный къ приплоду. Вычислить съ точностію, достанетъ ли для зимы корму. Починить и осмотрѣть на зиму сараи, хлѣвы; вывезть лѣтній навозъ для будущаго посѣва картофеля. Вспахать огороды и унавозить на зиму. Привитыя деревья покрыть пометомъ или ельникомъ. На озимый хлѣбъ не выпускать скота, исключая овецъ и то съ утра, когда начнутся приморозки. Овецъ случать въ концѣ мѣсяца, чтобы приводили ягнять къ веснѣ; осмотрѣть на зиму пчелъ.

НОЯБРЬ.

Оставляя скотъ на зиму, нужно разсортировать его и хорошо кормить, особенно въ первые дни зимы. Скотъ, предназначенный для

albo łubem wyściełać. Tok, dachy zreperować, i do zwózki całéj siły użyć aby przy pogodzie ją uskutecznić. Przy składaniu żyta obijać snopy aby najlepsze ziarno przygotować do siéjby, którą co najwcześniéj rozcząć i skączyć. Siać można na rolę pobronowaną, zaorując sochą i lekko przybronować. Grzędy wązkie robić i brozdy dobrze oczyszczać dając wodzie należyty odpływ. Len na przędziwo przeznaczony zielono zrywać i moczyć. Konopie płoskoń zwane wyrywać; pszczoły podrzynać.

WRZESIEN.

Scierń ozimego zboża pod przyszłoroczną jarzynę podorać a następnie pobronować; im wcześniéj tym lepiéj; kartofle za dobréj pogody jak liść pożółknie wybierać, a najlepiéj wyorywać sochą; przy wybieraniu rozgatunkowywać, osóbno małą, ta się użyje na potrzebę domową; osóbno zaś średniéj wielkości która się na naśienie przyszłoroczne, najlepiéj w kupach na polu, czy koło domu zachować; należy ją tylko sucho zakopywać: w sklepach i jamach chować zawsze niebeśpiecznie. Gnoj pod przyszłoroczne kartofle wywieźć i zaorać. Pszczoły opatrzyć na zimę; z ogrodu zbierać.

PAZDZIERNIK.

Orać pod ugor przyszłoroczny, dobrze jest piérwszą orkę odbyć przed zimą. Bydłu, owcom i t. d. dawać z rana przed wypędzeniem w pole, karm suchy; brakować stare nie zdatne do chorów następnego; zrobić ścisły rachunek, czy karmu zimowego wystarczy; poprawić obory, chlewy i opatrzyć na zimę; gnoje letnie pod następny usiew kartofli wywieźć; ogrody poorać i zagnoić na zimę. Szczepy obwinąć czerotem albo jedlinką; na oziminę nie wpuszczać bydła wyjąwszy owce z rana jak przymrozki wezmą; owce przy końcu miesiąca odchowywać aby się pod wiosnę kociły; pszczoły na zimę opatrzyć.

LISTOPAD.

Bydło stawiąc na zimowlę rozgatunkować i dobrze karmić zwłaszcza piérwszych dni zimy; przeznaczone zaś na wypas stawi

откармливанія ставится въ сараяхъ какъ можно и даже слишкомъ теплыхъ. Кормить его должно регулярно, т. е. въ свое, опредѣленное время; давать сухую подстилку; заслонять окна, чтобы темно было; чистить скребницею, входить къ нему тогда только, когда нужно давать кормъ, чтобы напрасно не безпокоить его. Овецъ должно кормить также надлежащимъ образомъ, удерживать сухо и не слишкомъ тепло. фруктовыя деревья обложить пометомъ, перемѣшаннымъ съ рухлякомъ.

ДЕКАБРЬ.

Должно молотить хлѣбъ и складать солому въ сухихъ мѣстахъ. Приготовлять къ обдѣлкѣ ленъ. Картофель, сложенный въ кучи можно обложить навозомъ; потому, что онъ начинаетъ мерзнуть большею частію по краямъ. Верхушки ихъ можно прикрывать вѣтвями и въ хорошую, теплую погоду открывать, чтобы слишкомъ не согрѣлись; имъ вредны какъ чрезмѣрный холодъ, такъ и излишняя теплота. Сѣно можно вязать въ вязки, вѣсомъ въ полпуда и давать, какъ назначено. Дѣлать изъ соломы сѣчку, квасить ее или приводить въ броженіе и давать скоту съ брагою или съ отваромъ вскипяченнаго и растертаго картофеля, только не слишкомъ горячую.

się w oborach ile można, nawet do zbytku ciepłych; regularnie, to jest w czasie raz oznaczonym, karmić, sucho podściełać, okna zasłaniać aby nawet w ciemności stały, zgrzebłem czesać, wchodzić tylko w czasie zadawania karmu, aby go najmniéj niepokoić; owce należycie karmić i poić, sucho niezbyt ciepło utrzymywać; drzewa owocowe obłożyć gnojem z marglem zmięszanym.

GRUDZIEN.

Wymłaca się zboże a słoma w suchych się miejscach zachowuje; len się przyrządza; kupy kartofli można wkoło obłożyć gnojem, najprędzéj bowiem przy samym brzegu marzną; dymniki czyli wierzchołki kup można przykryć pazdzierzami, a w czasie dni pogodnych i ciepłych odkrywać aby się nie zegrzały; równie bowiem zbyteczne zimno jak i ciepło może im szkodzić; siano wiązać w wiązki pułpudowe i dawać podług wagi i przeznaczenia; słomę na sieczkę rznąć, fermentować w dołach i dawać bydłu czy z brahą czy z przygotowaną polewką kartofli ugotowanych i roztartych, byleby nie zbyt gorącą.

Новый способъ добывать крохмалъ изъ картофеля.

Извѣстный нѣмецкій Химикъ Либихъ предлагаетъ легкій способъ выдѣлки крохмалу изъ картофеля. Для этого нужно картофель надлежащимъ образомъ обмыть, и порѣзать, очистить, какъ можно, въ тонкіе кружки, что очень легко дѣлается посредствомъ простой и недорогой машины. Въ этомъ видѣ картофель кладутъ въ деревянную посуду, наливаютъ водою съ примѣсью купороснаго масла (oleum vitrioli), взимая по вѣсу на 100 частей воды 3 части купороснаго масла, бѣлаго и самаго чистаго, какое только можно найти въ продажѣ. Въ этой водѣ картофель, остается отъ 24 до 36 часовъ. Потомъ сливаютъ воду, нѣсколько разъ обмываютъ картофель, пока не исчезнетъ въ ней совершенно кислота, высушиваютъ на открытомъ воздухѣ, мѣлютъ и употребляютъ на различныя домашнія потребности. Изъ этой муки выдѣлываютъ во Франціи такъ называемую французскую водку (Eau-de vie de France), примѣ-

Nowy sposób dobywania krochmalu czyli mączki kartoflowéj.

Libig znakomity niemiecki chemik podaje ułatwiony bardzo sposób robienia krochmalu z kartofli: w tym celu należy kartofle należycie obmyć, oskrobać i pokrajać w drobne jak można najcieńsze krążki czyli talerzyki; co wszystko za pomocą machin nie kosztownych i prostych odbywa się. Tak pokrajane kartofle wrzucają się do drewnianego naczynia i nalewają się wodą rozprowadzoną kwasem siarczanym czyli (oleum witrioli), biorąc na 100 części wody, (co do wagi), 3 części witriolu białego czystego jaki się w handlu znajduje, w téj wodzie mokną kartofle od 24 do 36 godzin. Poczém się woda spuszcza, kartofle się obmywają po kilka razy, póki się kwas zupełnie niewymyje, suszą się na wolnym powietrzu, następnie mielą i używają się do rozmaitych potrzeb domowych; z takiéj to mączki po największej części, we Francii wyrabiają tak

шивая, къ мукѣячменный солодъ, по способу, употребляемому въ винокурняхъ; разница состоитъ только въ болѣе продолжительной ферментаціи.

Объ употребленіи въ винокурняхъ зеленаго солода.

Зеленымъ солодомъ называется солодъ рощенный, но не сушеный. Въ этомъ видѣ онъ имѣетъ много хорошихъ качествъ: вопервыхъ дѣлаетъ ненужною сушильню, которая много мѣста занимаетъ въ винокурнѣ, и подвергаетъ ее опасности пожара, который почти всегда начинается отъ сушильни; сберегаетъ топливо и дѣлаетъ ненужною мѣльницу, предотвращаетъ потерю, которая происходитъ отъ излишняго нагрѣванія солода, при которомъ теряется въ солодѣ начало, называемое діастаза, отъ котораго именно и зависитъ солодковатость растираемой массы. Этой потери не могутъ избѣжать въ лучшихъ Англійскихъ сушильняхъ; ее обыкновенно считаютъ 20%, а въ простыхъ и какъ нибудь устроенныхъ сушильняхъ ее можно навѣрное считать вдвое больше.

Все это заставляетъ предпочитать солодъ зеленый, несушеный. Для сего нужна вопервыхъ мѣльница, состоящая изъ двухъ цилиндровъ, тѣсно между собою соединенныхъ, лучше всего чугунныхъ. Ихъ можно найти въ каждомъ чугунномъ заводѣ. Во вторыхъ нужно устройство такой ростильни, изъ которой бы ежедневно можно было, сколько нужно, получать свѣжаго солода. Зеленый солодъ можно дня два или три продержать въ погребѣ, разсыпавъ его слоемъ въ 2 или 3 дюйма толщины; притомъ въ ростильнѣ такъ нужно распоряжаться съ выдѣлкою его, чтобы въ одно время дѣлалось пять или 6 солодовъ одинъ за другимъ.

Зеленаго солоду употребляется вѣсомъ почти вдвое менѣе; сушка значительно уменьшаетъ его вѣсъ и объемъ; отношеніе сухаго къ зеленому какъ 8 къ $13\frac{2}{5}$, или какъ 4 къ 7.

Обыкновенно на зеленый солодъ употребляется только ячмень, прочія зерна не годятся. Ячмень заключаетъ въ себѣ самое большее количество *діастаза*, именно, 25 частей зеленаго ячменнаго солоду произвели

zwaną wódkę Francuzką (Eau-de vie de France), a to przez same tylko przymięszanie słodu jęczmiennego sposobem używanym w gorzelniach: cała rzecz zależy na dłuższém nieco fermentowaniu.

O użyciu słodu zielonego w gorzelniach.

Zielonym słodem nazywa się słód wyroszczony tylko należycie, ale nie suszony. W takim stanie wzięty do użycia ma wiele zalet: naprzód czyni niepotrzebną susznię która w gorzelni nie mało miejsca zajmuje, zabespiecza gorzelnię od pożarow, zawsze prawie z suszni, początek biorących: oszczędza opał, mielenie w młynie, nareszcie unika się straty, jaka ma miejsce przy zbyteczném rozgrzaniu słodu, przez co niszczy się pierwiastek w słodzie zwany Dyastaza, służący jedynie i właściwie do odsłodzenia massy zacierowej. Straty wspomnionej w najlepszych suszniach Angielskich uniknąć nie można i zwykle ją przyjmują na 20%, a w suszniach prostych ladajako urządzonych, pewnie drugie tyle przyjąćby można.

Wszystkie te powody mówią wyraźnie za użyciem słodu w stanie zielonym bez suszenia go poprzedniego. Do tego celu potrzebny jest młynek o 2-ch walcach mocno do siebie zbliżonych najlepiej czuhunnych jakie w każdej fabryce czuhunnej dostać można. Powtóre: potrzebne jest urządzenie roszczarni w taki sposob, aby każdego dnia można mieć słod świeży to jest tyle go wyrościć ile na raz potrzeba. Można słod zielony przechować dni dwa lub 3, w sklepach rozpościerając go na dwa lub trzy cale cienko, przy tém tak urządzić wyrabianie jego w roszczarni, żeby pięć lub sześć słodów razem było w robocie i jeden po drugim bezposrzednio następował.

Słodu zielonego używa się mało co nie podwójna ilość co do wagi, bo przez suszenie czyli uwolnienie go od wilgoci zmniejsza się znacznie jego waga i objętość, stosunek suchego do surowego czyli zielonego jest jak 8 do $13\frac{2}{5}$ czyli jak 4 do 7.

Zwykle tylko Jęczmień przyrządza się na słód zielony, inne ziarna w ogólności na słod nie są przydatne. Jęczmień posiada najobfitszą ilość Dyastazy, t. j. 25 części jęczmiennego zielonego słodu pokazały swój skutek w

такое же дѣйствіе, для котораго пшеничнаго нужно было 30, ржанаго 32, овсянаго 33 части. Ржаной солодъ хуже всѣхъ. Онъ требуетъ вдвое больше времени для полученія сахару изъ картофеля, нежели ячменный. Овсяный, по причинѣ сильной своей ферментаціи или броженія, требуетъ сосудовъ вдвое большихъ. Пшеница дороже, а менѣе дѣйствуетъ, нежели ячмень.

Растертый солодъ и оставленный на время скорѣе портится, нежели не растертый; и потому его нужно растирать предъ самымъ употребленіемъ. Онъ долженъ быть разведенъ водою за полтора часа предъ молотьемъ картофеля.

Весьма важно знать, сколько времени нужно роспить ячмень. Опытомъ дознано, что если ростокъ будетъ въ полтора раза больше зерна, солодъ бываетъ наилучшій, что обыкновенно бываетъ на 6 день. Солодъ скоро вырощенный, напр. въ 4 дня, или замедленный, напр. въ 8 дней, менѣе дѣйствителенъ. Если зерно пуститъ корешки, въ то время солодъ совершенно испорченъ. Въ небольшомъ сочиненіи, изданномъ въ Варшавѣ 1843 года, подъ заглавіемъ: *Практическія свѣдѣнія о винокореніи и о полученіи самаго большаго количества водокъ, Фридриха Кёля*, этотъ предметъ разсмотрѣнъ обширнѣе, и много есть важныхъ наблюденій относительно винокуренія.

Инструментъ для измѣренія доброты молока, посредствомъ собираемыхъ съ него сливокъ. Галактометръ или сливкомѣръ.

Инструментъ этотъ очень простой и служитъ собственно для показанія, которой коровы лучше молоко, или заключаетъ въ себѣ большее количество сливокъ. Когда мы говоримъ, что молоко гуще или рѣже, то мы показываемъ этимъ, что одно заключаетъ въ себѣ большее, а другое меньшее количество сливокъ. Вотъ способъ увѣриться въ этомъ: Смотря по количеству коровъ берутъ, короче или длиннѣе столъ напр. въ 2 локтя; одинаковой съ нимъ длины кладутъ на немъ ровную, гладкую доску; на одномъ и другомъ концѣ ея утверждаются перпендикулярно двѣ другія дощечки въ полъ локтя высоты и въ 3 или 4 дюйма длины. На нихъ назначаютъ подѣлы, какъ на терометрахъ или тер-

czasie, którym pszennego potrzeba było 30, żytniego 32, owsianego 33 części. Żytni słód najgorszy bo dwa razy tyle czasu potrzebował do wydobycia cukru z kartofli ile Jęczmienny. Owsiany wydaje burzącą się fermentacją, a zatym potrzebuje dwa razy większych naczyń. Pszenica zadroga i niżej stoi od jęczmienia.

Rozgnieciony zielony słód zostawiony samemu sobie, psuje się prędzej jak nierozgnieciony, a zatém rozgniata się prędko przed użyciem. Na półtory godziny przed mieleniem kartofli powinien już być z wodą zmięszany.

Ważną jest rzeczą przy słodowaniu Jęczmienia jak daleko to roszczenie przedłużać. Doświadczenie pokazało, że kiedy kiełek dojdzie do półtora razy długości ziarna, wtenczas najlepszy słód bywa, co zwykle 6° dnia nastąpować powinno. Słód prędko roszczony np. we 4-ch dniach i zapóźno np. w 8-u, okazał się w obu razach mniej skutecznym. Jeżeli ziarno wypuści korzonki, wtenczas słód uważać należy za zupełnie zepsuty. W dziełku wydanym w Warszawie roku 1843 pod tytułem: *„Wiadomości praktyczne z Gorzelnictwa, o najwyższym wydatku wódek, przez Frydryka Kochl, urządzającego gorzelnie,“* rzecz ta obszerniej jest traktowana i nie jedną trafną uwagę tyczącą się gorzelnictwa znajdzie w tém dziełku pilny gospodarz.

Narzędzie do mierzenia dobroci mléka, przez zbierającą się na mléku śmietankę. Galaktometr czyli śmietankomierz.

Jest to narzędzie nader proste służące właściwie do pokazania od której krowy mléko jest lepsze czyli posiada większą ilość śmietanki. Co bowiem mówiemy, że mléko bywa jedno gęstsze od drugiego, to własnie ma znaczyć, że obfituje w większą ilość śmietanki. Otoż sposob jak się o tém przekonać. Stosownie do ilości krów, bierze się dłuższy albo krótszy stół, na tym stawi się deska jedna lub dwie należycie zheblowane, długości stołu np. 2-łokciowe, i w obu końcach, deski osadza się pionowo po jednej sztabce drewnianej na pół łokcia wysokiej 3 lub 4 cale szerokiej. Na sztabach tych pionowych robią się podziałki jak na próbkach wódczanych albo Termometrach od dołu do góry

мометрахъ снизу вверхъ разстояніемъ на $\frac{1}{8}$ часть дюйма или на $1\frac{1}{2}$ линіи, и отъ одной дощечки къ противоположной другой протягиваютъ обыкновенныя, навощенныя нити, чтобы можно было потуже ихъ натянуть. Между рядами этихъ нитей ставятся гладкіе, узкіе ровной высоты и ровнаго объема стаканы или банки. Каждый стаканъ имѣетъ тотъ самый нумеръ, подъ которымъ стоитъ корова по реэстру. Доятъ коровъ и наливаютъ въ стаканы молоко соотвѣтственно нумерамъ. По прошествіи извѣстнаго времени снимаютъ сливки, и по нитямъ узнаютъ сколько стаканъ имѣетъ градусовъ сливокъ и слѣдовательно больше или меньше даетъ корова молока. Такимъже образомъ можно узнать доброту молока каждой коровы порознь и оцѣнить ея годность.

Этотъ опытъ покажетъ также, которую корову должно оставить и которую сбыть. Нужно только часто повторять его особенно при перемѣнѣ корму, а чрезъ это самое можно узнать, который кормъ полезнѣе, который даетъ болѣе сливокъ и который больше сырнаго вещества.

Средство противъ пьянства.

Средство это, кажется, самое дѣйствительное. Оно основывается на возбужденіи въ пристрастившемся къ пьянству отвращенія отъ водки и отъ другихъ спиртныхъ напитковъ. Первый обнародовалъ его Докторъ Шрейберъ, потомъ Газета, издаваемая въ Львовѣ и ежедневная Газета прославили его дѣйствительность. Нужно запереть пьяницу въ особомъ мѣстѣ и всякую пищу и питье давать ему съ примѣсью водки, въ воду лить третью часть водки, хлѣбъ смачивать водкою, и даже можно давать одной водки, только слабой, къ которой можно примѣшать на полубутылку два грана рвотнаго (emeticum.) Величина грана по вѣсу равняется двумъ пшеничнымъ зернамъ, что составитъ количество порошка такое, какое можно захватить концемъ перочиннаго ножика. О-

na $\frac{1}{8}$ części cala czyli $1\frac{1}{2}$ linii odległości jedna od drugiej, i od jednej sztabki do drugiej przeciwległej, wyciągają się nici zwyczajne należycie powoskowane aby dobrze były natężone. Między szereg tych nici po srzodku na desce ustawiają się szklanki albo słoiki równej wysokości i ile można jednakowej wielkości dość wązkie a gładkie. Każda szklanka ma ten sam numer co krowa w regestrze zapisana, tyle więc szklanek ile krów dojnych. Po wydojeniu napełnia się szklanka mlékiem tego samego numeru co krowa, tak się postępuje póki się wszystkie krowy nie wydoją i szklanki odpowiedniego im numeru nie napełnią się mlékiem. Po pewnym czasie zaczyna się zbierać śmietanka, a po niciach dochodzi się ile stopni, która szklanka ma śmietanki, a zatém która krowa daje więcej lub mniej. Tym sposobem otrzyma się wiadomość dobroci mléka każdej krowy z osobna, a tém samém można się przekonać o jej większej lub mniejszej użyteczności.

Ta proba doprowadzi następnie do tego przekonania, którą krowę nadal trzymać, a którą zbrakować będzie należało. Potrzeba tylko często te proby powtarzać mianowicie przy każdej odmianie karmu, a tym sposobem dojdzie się różnicy któren karm jest pożyteczniejszy od drugiego, któren daje więcej śmietanki, a któren części sernych i t. d.

Sposób odzwyczajenia od pijaństwa.

Sposób ten zdaje się być jeden z najskuteczniejszych; zasadza się na samém obrzydzeniu pijakowi wódki i tym podobnych spirytusowych napojow. Dr. Schreiber podał go piérwszy, gazeta Lwowska, następnie G. Codzienna rozsławiły jego użyteczność. Należy pijaka zamknąć w miejscu osobnym, i cokolwiek mu się jeść lub pić daje, wszystko ma być z wódką zmięszane; do wody wlewa się część trzecia wódki, chléb macza się w wódce, samej nawet wódki słabej dawać mu pić, do której można na pół kwarty dodać 2 grana Emetyku, to jest: więcej jak 2 ziarnka pszenicy zaważą, czyli ile na końcu scyzoryka utrzymać się może, to się uważa za jedno grano. Odzienie, pościel nawet skrapiać wódką, aby gdzie się obróci sam tylko widok i odor wódki miał przed sobą.

дежду, даже постель нужно кропить водкою, чтобы, куда ни обратился больной, вездѣ видѣлъ водку и слышалъ ея запахъ.

Докторъ Шрейберъ запираетъ своего паціента и даетъ ему водки, поровну смѣшанной съ водою; позволяетъ пить пиво, квасъ, чай, но всегда смѣшанными съ водкою; всѣ блюда приправлены водкою. На пятый день больной получаетъ непреодолимое отвращеніе отъ водки, которою онъ уже пресытился и не можетъ въ ротъ взять такой пищи. Послѣ сего онъ совершенно выздоравливаетъ, и самый видъ водки производитъ въ немъ отвращеніе и тошноту. Прежде нежели объявлено было это средство, сдѣланъ былъ опытъ надъ однимъ пьяницею. Послѣ трехъ-дневнаго опыта онъ воздержался отъ пьянства, и по истеченіи трехъ недѣль не возвращался еще къ несчасному своему навыку.

Лѣкарство для тѣлятъ отъ поноса.

Ветеринарный врачъ Рене считаетъ самымъ дѣйствительнымъ лѣкарствомъ отъ этой болѣзни слѣдующее: истолочь въ иготи четверть фунта горькаго миндалю, влить въ него полбутылки молока и варить полчаса; когда оно простынетъ и сдѣлается только теплымъ, молоко вмѣстѣ съ миндалемъ давать больному теленку; чрезъ 12 часовъ поносъ прекращается. Рѣдко случается, чтобы пріемъ нужно было повторять.

Также дѣйствительно, но дешевле слѣдующее лѣкарство: давать хворому теленку по столовой ложкѣ известковой воды шесть разъ въ день. Еще лучше если известковая вода будетъ вскипячена съ сладкимъ молокомъ. Количество молока и воды должно быть ровное. Дается чрезъ два часа по 2 столовыя ложки.

Или, порошокъ березоваго угля растертый вмѣстѣ съ мѣломъ разводятъ молокомъ и заливаютъ въ горло больному теленку. Такъже полдрахмы ревеню и столькоже магнезіе разводятъ водою и т. д.

О предохраненіи кожъ отъ гнилости.

Сырыя кожи наводятся посредствомъ щетокъ древесною кислотою. Кислота эта не уменьшаетъ ихъ цѣнности и не вредитъ имъ.

Ее можно сыскать въ аптекахъ и вездѣ, гдѣ

Dr. Schreiber zamyka swojego pacienta na klucz i daje mu wódki zmięszanej z wodą w równych częściach, pozwala mu pić piwo, kawę, herbatę, ale zawsze z wódką; wszystkie potrawy przyprawia wódką. Piątego dnia chory dostaje nieprzezwyciężonego wstrętu do wódki którą się już przesycił tak, że już do ust wziąść takiego pokarmu nie może. Natenczas zostaje od pijaństwa zupełnie wyleczony i sam widok wódki sprawia mu obrzydzenie i nudność. Przed podaniem tej wiadomości, dla powszechnego użytku, zrobiona proba została na nałogowym pijaku, i zdaje się zapowiadać skutek najpomyślniejszy. Po dwóch dniach tylko próby nałogowy człowiek powtsrzymał się i od 3 ch tygodni nie pówrócił jeszcze do swego nieszczęsnego nałogu.

Lekarstwo dla Cieląt, na biegunkę.

Weterynarz Rene uważa następujące lekarstwo za najskuteczniejsze przeciw biegunce cieląt: czwierć funta gorzkich migdałów tłuką się na miazgę w moździerzu, potém gotują się z pół kwartą mléka słodkiego przez pół godziny, po wystudzeniu do stanu letniego, mléko wraz z migdałami daje się cielęciu choremu, po 12 godzinach biegunka całkiem ustaje. Rzadki wypadek aby tę dozę należało powtórzyć.

Równie skuteczne a tańsze i łatwiejsze lekarstwo następujące: Dawać choremu cielęciu po łyżce stołowej wody wapiennej. Sześć razy to powtórzyć na dzień. Lepiej jeszcze jeśli woda wapienna przegotuje się z mlékiem słodkim biorąc go w równej illości co i wody, i tego płynu dawać co dwie godzin po 2 łyżki stołowe.

Albo węgiel brzozowy utarty na proszek i zmiszany w połowie z krejdą także utartą i rozprowadzić to mlékiem i wlewać w gardło cielęciu choremu, albo ½ drachmy Rabarbary i tyleż magnezyi z wodą, i t. d.

O zachowaniu skór od gnicia.

Skury surowe naprowadzają się za pomocą szczotek kwasem drzewowym. Kwas ten bynajmniej nie zmniejsza ich wartości i nic im nie szkodzi.

Kwasu wspomnionego dostać można w Ap-

4

выдѣлываютъ деготь, но послѣдняя не такъ бываетъ чиста. Нужно также, чтобы на кожахъ, когда ихъ снимаютъ, не дѣлать прорѣзовъ и дирокъ, который значительно уменьшаютъ ихъ цѣнность, а для этого нужно употреблять вмѣсто ножа деревянную колотушку.

О посѣвѣ неиспорченнаго и немерзлаго картофеля.

Земледѣльческое общество въ Бельгіи дѣлало сравнительные опыты, изъ которыхъ оказалось, что картофели поростія, будучи посажены, тремя частями меньше приносятъ прибыли, нежели непоросшія и здоровыя, даже самый вкусъ послѣднихъ лучше.

Чтобы картофель не пустилъ ростковъ, то нужно, выбирая его изъ ямъ, или изъ кучъ, переносить въ погребъ и складывать слоями, пересыпая сухимъ пескомъ, и на верхъ насыпать слой песку въ $2\frac{1}{2}$ фута. Такимъ образомъ его можно сохранять до половины лѣта, и вкусъ его такойже самый будетъ, какъ и свѣжій. Можно также разсыпать его на сухомъ мѣстѣ, чтобы онъ завялъ, а на ночь, если онъ нуженъ для кухни, класть въ воду; картофель опять разбухнетъ и будетъ годенъ для пищи.

Картофельный Сыръ.

Въ Турингіи и части Верхней Саксоніи дѣлаютъ сыръ изъ картофеля. Г. Таненберъ такъ описываетъ производство его. Посредствомъ паровъ варятъ бѣлый, мучистый картофель, растираютъ его, и на 5 фунтовъ картофеля вливаютъ фунтъ кислаго молока и прибавляютъ нужное количество соли, надлежащимъ образомъ вымѣшиваютъ и ставятъ на 3 или на 4 дня, смотря по времени года. По истеченіи этого времени опять мѣсятъ и дѣлаютъ булки, которыя складываютъ въ кучи, чтобы стекла излишняя мокрота. Потомъ просушиваютъ ихъ въ тѣни, наконецъ складываютъ въ большихъ горшкахъ или боченкахъ, въ которыхъ они долго могутъ храниться въ сухихъ мѣстахъ и закупоренные. Такого сыра дѣлается нѣсколько сортовъ. Чѣмъ меньше картофеля, и больше молока, тѣмъ лучше сыръ; изъ 2 фунтовъ картофеля и 3 молока сыръ несравненно лучше.

tece albo przy pędzeniu smoły lub dziegciu, ten ostatni nie bardzo czysty. Ważną także rzeczą, ażeby przy zdejmowaniu skór nie dziurawie ich bo przez to zmniejsza się znaczna ich, wartość, a zatem nie nożem zdejmować, ale za pomocą tłuczka drewnianego odbywać tę robotę.

O sadzeniu kartofli zdrowych i nie porośniętych.

Towarzystwo rolnicze w Belgijum robiło porównawcze doświadczenia, i skutek pokazał, że kartofle porośnięte wydały zbiór o 3 część mniejszy niż zdrowe nie porośnięte, a nawet i co do smaku była wielka różnica.

Chcąc kartoflę zachować od porośnięcia na długi czas, należy, po wybraniu ich zimowym czy to z jam, kup i t. d. przenieść do sklepu i składać warstwami przesypując suchym piaskiem, a na wierzch nasypać na $2\frac{1}{2}$ stopy suchego piasku. Tak zachować ich można do srzodka lata i są smaczne jak gdyby świeżo były z gruntu dobyte. Albo rozsypać je na miejscu przewiewnym jak na tokowisku lub na strychach aby zupełnie zwiędły, a na noc jeżeli przeznaczone są do kuchni, należy w wodzie potrzymać, a znowu napęcnieją i są przydatne do gotowania.

Sér kartoflany.

W Turyngii i części Saxonii górnej wyrabiają séry kartoflowe. P. Tancuberg daje następujący przepis w ich robieniu. Kartofle białe mączne gotują się za pomocą pary, trą się na miazgę, na 5 f. kartofli bierze się funt mléka kwaśnego i potrzebna ilość soli, miesza się to należycie i otrzymane tym sposobem ciasto zostawuje się w spokojności na 3 lub 4 dni stosownie do pory roku. Po upłynieniu tego czasu, wymięsza się znowu i zarobiwszy w bochenki, wkładają do kopów w których ocieka zbyteczna wilgoć. Potém suszą się w cieniu, następnie układają się warstwami w dużych garnkach lub beczułkach w których się długo konserwować mogą w suchych miejscach i dobrze zaszpuntowanych naczyniach. Séra takiego robi się kilka gatunkow. Także im mniejsza część kartofli a większa mléka, tém lepszy sér się otrzymuje; z 2 funtow kartofli a 3 mléka kwaśnego, ma bydź znacznie lepszy.

Способъ приготовлять Гамбургскія и Болонскія сельтисоны.

Берутъ 16 фунтовъ свинины, только не слишкомъ жирной, пять фунтовъ говядины, на той и другой обрѣзываютъ жилки, мясо выбиваютъ колотушкою, крошатъ какъ можно мѣльче, а лучше истолочь въ чистой иготи. Потомъ берутъ 4 фунта свѣжаго свинаго сала безъ кожи, рѣжутъ въ пестки небольше гороховаго зерна, смѣшиваютъ съ массою мяса, кладутъ въ чистую салфетку и вѣшаютъ на нѣсколько часовъ въ холодномъ мѣстѣ, чтобы вышла сырость. Послѣ сего къ массѣ этой прибавляютъ три четверти фунта соли и мѣшаютъ ее, пробуя довольно ли соли, придаютъ еще нѣсколько щепотокъ мѣлко истолченной селитры, полфунта крупно истолченнаго перцу, три лота истолченнаго въ мѣлкій порошокъ мускатнаго орѣха и $1\frac{1}{2}$ лота мускатнаго цвѣту, и всю эту массу, надлежащимъ образомъ смѣшиваютъ. Нужно имѣть въ запасѣ воловыя кишки, очищенныя, вымытыя, высушенныя и надутыя воздухомъ. Передъ употребленіемъ нужно намочить ихъ въ красномъ винѣ, или, по крайней мѣрѣ, въ уксусѣ, потомъ вынять чтобъ немножко обсохли, хоть не совсѣмъ. Ихъ рѣжутъ на части, впрочемъ не слишкомъ длинныя, не длиннѣе полъ-локтя иначе онѣ будутъ свертываться и начинаютъ ихъ приготовленною массою. Но какъ она скоро высыхаетъ, то ее можно открoплять спиртомъ или краснымъ випомъ, и кто любитъ чеснокъ, тотъ можетъ мѣлко истолочь его, налить виномъ и скропить массу.

Начиная туго кишки, нужно часто ихъ прокалывать, чтобы проходилъ воздухъ. Ихъ вѣшаютъ на 24 часа въ холодномъ мѣстѣ, а потомъ коптятъ лучше всего ароматическими растеніями, или, по крайней мѣрѣ, можжевельникомъ. Коптить нужно тщательно и не слишкомъ долго, часто переворачивая верхній конецъ внизъ и нижній вверхъ, коптить въ трубахъ двухъ-этажныхъ домовъ, которыя чѣмъ выше, тѣмъ лучше, чтобы не доходила теплота. Отъ мороза ихъ нужно беречь, перемерзнувъ, онѣ дѣлаются почти негодными къ употребленію. Послѣ нѣсколькихъ дней копченія ихъ развѣшиваютъ на сквозномъ воздухѣ, такъ что онѣ должны

Sposob przyrządzania salcessonow Hamburskich i Bolońskich.

Bierze się 16 funtow mięsa wieprzowego byle nie bardzo tłustego, 5 f. wołowego, i jedno i drugie należy wprzód dobrze wyżyłować, wybić wałkiem, pokrajać drobno i usiekać jak na miazgę, a jeszcze lepiej w stępie czystej należycie ubić. Potém bierze się 4-ry f. słoniny świeżej oddzielonej od skóry, i ta się kraje w kosteczki jak groch małe, i mięsza się razem z powyższą massą, wkłada się do czystej serwety i zawiesza się na kilka godzin w chłodném miejscu, żeby wilgoć wystąpiła. Następnie soli się ta massa biorąc trzy czwierci funta soli i wymięszać należycie, smakując jeszcze czy podostatkiem nasolono; dodać jeszcze kilka szczypt saletry drobno utłuczonej, pól funta pieprzu utłuczonego bardzo grubo, 3 łóty cieńko utłuczonych muszkatołowych gałek i $1\frac{1}{2}$ łóta kwiatu muszkatołowego, i tę massę z korzeniami, saletrą, solą należycie wymięszać. Wprzód należy mieć przygotowane tak zwane kiełbaśnice które się robią z kiszek wołowych, te należy wprzód wyszlamować, wymyć i wysuszyć, nadąwszy jak należy, i zachować do potrzeby. Przed robotą maczają się w winie czerwoném albo przynajmniej w occie i potém wyjmują się aby ściekły, i obeschły, aby nie były mokre ale też i niezbyt suche. Krają się na części nie zbyt długie najwięcej na pół łokcia, bo inaczej będą kręte, nie proste i nadziewają się wspomnioną massą; że zaś ta prędko wysycha, potrzeba więc ją często skrapiać spirytusem czystym albo winem czerwoném, a kto może znieść czosnek, więc tłucze go na miazgę, nalewa winem i skrapia tą massą.

Mocno napełniać kiszki i często przekłuwać aby powietrze wchodziło; wieszają się na 24 godzin w miejscu chłodném i potém się wędzą najlepiej aromatycznemi ziołami a przynajmniej jałowcem; wędzenie to odbywać pilnie i niezbyt długo, często przewracać raz jednym końcem, drugi raz drugim na dół do dymu; wędzić na wysokich kominach przynajmniej 2 piątrowych; im wyższe tém lepsze, aby ciepło nie dochodziło. Ale i od mrozów chronić; bo bardzo łatwo mogą przemarznąć i na mało się wtenczas przydadzą. Po kilku dniach wędzenia zawieszają się na ciąg powietrza, i tak ze 2 lub ze 3 miesiące wiszą nim się wezmą do użycia.

пsѣть здѣсь 2 или 3 мѣсяца до употребленія.

Сокъ изъ крыжовника, замѣняющій лимонный сокъ.

Сбираютъ крыжовникъ еще незрѣлый, тщательно очищаютъ отъ хвостиковъ, толкутъ въ деревянной ступѣ и выжимаютъ сокъ посредствомъ деревянныхъ прессовъ, процѣживаютъ его чрезъ чистый холстъ, или лучше, чрезъ фланель или чрезъ толстое сукно и сливаютъ въ банку. Банка ставится на окнѣ, освѣщенномъ солнцемъ. По прошествіи нѣкотораго времени сокъ приходитъ въ броженіе, и когда онъ сдѣлается прозрачнымъ, его сливаютъ въ глиняные кувшинчики или въ бутылки, которые закупориваютъ и заливаютъ смолою, и спустя нѣсколько сокъ годенъ для употребленія. Если примѣшать его вмѣсто лимоннаго соку къ водѣ, подслащенной сахаромъ, онъ вполнѣ можетъ замѣнить его. Прежде ферментаціи можно добавлять къ нему свѣжую лиммонную корку, которую очищаютъ для сего и толкутъ, потомъ кладутъ въ банку, отъ чего онъ еще болѣе получаетъ сходства съ лиммоннымъ сокомъ. Его можно хранить годъ два и болѣе. Зрѣлый крыжовникъ не годится для этого употребленія; потому что онъ мало даетъ соку, который труднѣе сдѣлать прозрачнымъ.

Прочность ступицъ въ колесахъ.

Способъ ихъ приготовленія состоитъ въ томъ, чтобы въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ дерево, которое назначается на выдѣлку ихъ, мочить въ водѣ; чѣмъ долѣе, тѣмъ лучше; можно даже продолжать эту мочку до 10 лѣтъ. Вода вытягиваетъ древесную кислоту и другія части, которыя способствуютъ къ порчѣ. Ступицы обдѣлываются въ мокромъ состояніи дерева, когда оно только что вынято изъ воды и обыкновенно бываютъ весьма прочны. Способъ этотъ болѣе или менѣе въ употребленіи, но рѣдко кто такъ долго мочитъ дерево.

Наблюденія надъ выдѣлкою кирпичей, черепицы и извести.

Штукатурку въ сѣверномъ климатѣ можно считать болѣе вредною, нежели полезною. Каменныя зданія безъ штукатурки простояли вѣки. Мы употребляемъ ее для того, что нашъ кирпичь непроченъ. Мы заграждаемъ ею вліяніе воздуха и дѣлаемъ лучшій видъ для глаза. Голландцы, которые выдѣ-

Sok agrestowy, zastępuje dobrze sok cytrynowy.

Agrest zbiera się przed dojrzałością, oczyszcza się z ogonkow i szypułek jak najstaranniej, potém się tłucze w drewnianej stępie na miazgę, wyciska się w zwyczajnych prasach drewnianych, i sok tak otrzymany przecedza się przez czyste płótno, albo co lepiej przez flanelę lub wreszcie przez grube sukno, następnie zlewa się do słoja. Słój ten stawia się na oknie na słońcu, i po pewnym przeciągu czasu zaczyna fermentować; jak się zklaruje, zlewa się do flaszkow kamiennych albo do butelek, te zakorkowują się należycie i zalewają się smołą lub kalafonią, a po pewnym przeciągu czasu sok zdatny jest do użycia. Do wody osłodzonej cukrem, użyty daje wyborny napoj zastępujący cytrynę w Limonijadzie. Można dodać świeżej skurki cytrynowej do soku przed fermentacyą, którą obrawszy delikatnie od bielu, utłuc na miazgę i wrzucić do słoja a przez to tak zbliży się jeszcze bardziej do soku cytrynowego. Dójrzały agrest nie może być do tego celu przydatny, bo mało daje soku i ten się z trudnością klaruje. Sok ten można zachować przez dwa lata a nawet i na czas dłuższy.

Trwałość piast do kół wozowych.

Sposób ich przygotowania zależy na tém aby przez lat kilka (im dłużej tém lepiej) nawet do 10 lat trzymać drzewo przeznaczone na piasta w wodzie. Woda wyciąga kwas drzewny i inne części wpływające na psucie drzewa. Piasta te obrabiają się w stanie mokrym czyli zaraz po wyjęciu z wody, i nadzwyczaj mają być trwałe. Sposob ten w użyciu mniej więcej jest znany, ale przez tak długi czas rzadko kto moczy.

Uwagi nad wyrabianiem cegły, dachówki i wapna.

Tynk uważać można w klimacie północnym więcej szkodliwy jak pomocny. Mury bez tynku przetrwały wieki. Dla tego zaś używamy tynku; że nasza cegła nie trwała, zasłaniamy więc ją od wpływu powietrza, i żeby oku nierobić przykrego widoku. Holendrzy którzy wyrabiają najlepszą cegłę zwykle

лываютъ лучшей доброты кирпичъ, никогда не употребляютъ штукатурки, и домы ихъ, удерживаемые въ чистотѣ, имѣютъ прекрасный видъ. Для усовершенствованія строительнаго искуства необходимо первоначально обратить вниманіе на выдѣлку и обжиганіе кирпича. Для этой цѣли нужно выбирать глину наименѣе жирную; совершенно жирная вовсе негодится, она трескается и растопляется въ огнѣ. Лучшая глина есть средняя, не слишкомъ жирная и не слишкомъ тощая, которая будучи обожжена имѣетъ красноватый цвѣтъ, или цвѣтъ маргеля. Ее нужно копать осенью и по крайней мѣрѣ, въ продолженіи лѣта и двухъ зимъ она должна быть предоставлена дѣйствію воздуха. Кучи не должны быть выше локтя, чтобы могли проникать мокрота и морозъ. Ихъ нужно хоть однажды, предъ наступленіемъ зимы, перекрапывать. Глина должна быть чиста, безъ дерна, корней и камешковъ особенно известковыхъ. Должна быть въ надлежащей пропорціи смѣшана съ пескомъ: если она слишкомъ жирна, то можно добавлять къ ней песку, но такого, въ которомъ нѣтъ известковыхъ частей. Для этой цѣли лучшій песокъ рѣчной или кремнистый. Присутствіе извести можно узнавать такъ: влить въ сухой песокъ селитренной кислоты, въ достаточномъ количествѣ разведенной водою, если обнаружится шипѣніе и трескъ, значитъ, что въ немъ находятся известковыя частицы. Такимъ пескомъ недолжно даже и подсыпать кирпичъ. Такимъже образомъ можно пробовать и глину. Много также зависитъ отъ вымѣшиванія глины, чтобы она не была ни слишкомъ рѣдка, ни слишкомъ густа, но болѣе всего отъ обжиганія, для котораго необходимы особаго устройства печи съ сводами и токомъ съ отдѣленіемъ для залы. Такія печи описаны Г. Квигнеромъ и сдѣланы были въ Царствѣ Польскомъ въ 1786 году. Тоже самое необходимо для печей, предназначенныхъ для обжиганія извести: потому что такое устройство сберегаетъ дрова и время. Мы замѣчаемъ это потому, что у насъ рѣдко гдѣ можно видѣть такія печи. Если къ дровамъ добавить половину торфу, огонь дѣйствуетъ сильнѣе.

nie używają do murow tynku, i domy ich czysto utrzymane, mile się przedstawują oku. Chcąc ulepszenia wprowadzić w budownictwie należy zacząć od wyrabiania wypalania dobrej cegły, dobierać w tym celu gliny, która im chudsza tém lepsza jest, bardzo tłusta zupełnie nawet nie przydatna: pęka się i zlewa się czyli topi się w ogniu. Najlepsza srzednio tłusta, która po wypaleniu ma kolor czerwonawy i pozbawiona jest tak zwanego marglu, czyli węglanu wapna. Ma bydź kopana w jesieni i przynajmniej przez lato i dwie zimy na działanie powietrza ma być wystawioną. Kupy nie mają bydź wyższe jak łokciowe aby wilgoć i mroz mogły je przenikać, choć raz należy je przekopać; przed zimą nadchodzącą. Ma bydź czysta bez darnia, korzeni, kamykow a mianowicie wapiennych. Powinna bydź w stosunku należytym z piaskiem zmięszana; jeśli więc tłusta, dodawać piasku byle takiego, któren w składzie swoim nie ma wapiennych części. Najlepszy rzeczny albo krzemienisty. Proba na wapno; nalawszy na piasek wysuszony trochę kwasu saletrowego szeidwasseru dobrze wodą rozcięczonego, jeśli szum wydaje i trzeszczy; znak części wapiennych: takiego piasku nawet na podsypanie nie należy przy robocie cegły używać, tak samo i glinę probować. Wiele także zależy od wymięszania należytego gliny, aby nie była ani zbyt rzadka, ani zbyt gęsta, a najwięcej od wypalenia, do czego piece sklepione z ogniskiem na popielnikach są potrzebne. Piecow takich Eliptycznych mamy opis przez Oignera arch: królew: zrobiony 1786 r. w piecach wapiennych; także ważną jest rzeczą aby mieć ogniska opatrzone popielnikiem: to oszczędza znacznie drzewa opałowego, i o dni kilka wapno prędzej się wypala; dla tego robi się ta uwaga, że u nas rzadko piec wapienny z ogniskiem opatrzonym popielnikiem widzieć. Mięszanie w połowie torfu z drzewem robi natężenie większe ognia.

1845 ГОДЪ.

ПЛАНЕТА ЛУНЫ.

Сія планета есть всегдашній и постоянный спутникъ земли. Перемѣны ея различны: она принимаетъ видъ или серпообразный, или овальный, или шарообразный, смотря по положенію ея относительно солнца. Такъ какъ въ теченіи своемъ она обыкновенно скрываетъ отъ нашихъ глазъ всѣ встрѣчающіяся ей планеты, то мы заключаемъ, что она есть ближайшая къ землѣ. Тридцать такихъ шаровъ, какъ земля, будучи поставлены одинъ на другой, достигла бы ея. Она совершаетъ свой путь около земли въ 27 дней, 7 часовъ и 43 минуты. Пятна, замѣчаемыя на лунѣ простымъ глазомъ, а еще лучше вооруженнымъ, доказываютъ, что на поверхности ея находятся значительныя возвышенія и низменности, т. е. горы и долины. Свѣтъ свой она заимствуетъ отъ солнца, въ чемъ мы удостовѣряемся ея затмѣніями и затмѣніями солнечными.

Наблюденіями многихъ лѣтъ дознано, что лунный годъ чаще бываетъ мокрый, нежели сухой, умѣренно теплый, однакожъ благопріятствуетъ урожаямъ.

ВЕСНА непостоянна, сыра, однакожъ тепла, не смотря на частые приморозки. Во второй половинѣ ея, въ Апрѣлѣ и Маѣ, часто бываютъ дожди и вѣтры, послѣ которыхъ наступаютъ холода. Въ 3 половинѣ ея мѣстами будетъ дождь и тепло.

ЛѢТО умѣренное; будетъ нѣсколько коегдѣ холодныхъ дней отъ дождей и града.

ОСЕНЬ въ началѣ сыра, довольно холодна, а при концѣ слишкомъ сыра и холодна.

ЗИМА начнется рано, сначала будетъ много снѣгу, а потомъ наступитъ оттепель, и опять морозы, мятели и пасмурные дни.

Озимые посѣвы могутъ быть урожайны, однакожъ богаче будутъ соломою, нежели зерномъ.

Яровые посѣвы могутъ быть удачны, особенно овесъ, горохъ и сѣно; послѣдняго можно ожидать въ большомъ количествѣ. Нужно спѣшить собирать озимый хлѣбъ, равно какъ

ROK 1845.

PLANETA XIĘŻYCA.

Ten planeta jest ciągłym i nieodstępnym towarzyszem ziemi. Jego odmiany rozmaite, (raz bowiem widziemy go w postaci sierzpowatéj, drugi raz owalnéj, znowu kulistéj), pochodzą od rozmaitego jego położenia względem słońca. Ponieważ w biegu swoim zwykł zakrywać oczom naszym wszystkie planety które napotyka, ztąd wnosiemy że jest najbliższym planetą ziemi. Trzydzieści kul takich jak ziemia postawione jedna na drugiéj dosięgłyby Xiężyca. Drogę swoją zwykł obiegać we 27 dniach, 7 godzinach i 43 minutach. Plamy na Xiężycu widziane okiem a jeszcze doskonaléj przez szkła optyczne dowodzą, że na jego powierzchni znajdują się znaczne podniesienia i zniżenia, to jest góry i doliny. Swoje światło odbiera od słońca, o czém nas przekonywają zaćmienia słoneczne i xiężycowe.

Z obserwacyj długoletnich okazuje się, że rok xiężycowy bywa więcéj wilgotny niż suchy, miernie tylko ciepły, urodzajom jednak ziemi dość sprzyjający.

WIOSNA mniéj stateczna, wilgotna, dosyć jednak ciepła, częstym przymrózkom podległa; w drugiéj części téj: w Kwietniu i Maju częste dészcze, wiatry, po których chłody nastąpią; w 3-ciéj części ciepło i dészcz stronami przechodzić będzie.

LATO umiarkowane: miéwać jednak będzie dni chłodne z częstych deszczów i gradów tu i ówdzie przepadających.

JESIEN z początku wilgotna, dość chłodna, a przy końcu zimna i wilgotna do zbytku.

ZIMA wczesna, z początku dość śniegu, ale potém nastąpi odwilż i znowu mrozy, zawierzuchy, pochmurne dni.

Usiew zimowy wydać może obfity plon, więcéj jednak w słomę niż w ziarno bogaty.

Jarzynne usiewy mogą się dobrze udać mianowicie: owsy, grochy i siana; tego ostatniego spodziewać się można znacznego zbioru. Z usiewem oziminy śpieszyć, jak równie ze

ленъ и картофель, потому, что раннiе приморозки могутъ повредить имъ. Урожай на фрукты умѣренный; на огородные овощи обильный; однакожъ гусеница много можетъ причинить имъ вреда.

zbiorem z lnu; kartoflą także pośpieszać trzeba, bo wczesne przymrózki mogą im znaczne szkody sprawić — owoców średni urodzaj— ogrodowin obficie; jednakże gąsienice mogą im znaczne szkody przynieść.

СОСТОЯНIЕ АТМОСФЕРЫ

ГЕНВАРЬ.

Первая четверть: Подвержена перемѣнамъ.

Полнолунiе: Сначала морозъ, а потомъ нѣсколько теплѣе.

Послѣдняя четверть: Мятели и перемѣнная погода.

Новолунiе: Пасмурно и вѣтрено.

ФЕВРАЛЬ.

Первая четверть: Морозъ съ вѣтромъ и снѣгомъ.

Полнолунiе: Мгла, сырость и вѣтеръ.

Послѣдняя четверть: Большая сырость и приморозки.

Новолунiе: Воздухъ холодный и пронзительный.

МАРТЪ.

Первая четверть: Погода не такъ сурова, и ясные дни.

Полнолунiе: Сперва холодно и вѣтрено, послѣ сырость и приморозки.

Послѣдняя четверть: Пасмурно, вѣтеръ и дождь,

Новолунiе: Непостоянная погода.

АПРѢЛЬ.

Первая четверть: Вѣтрена, пасмурна, но нѣсколько дней потеплѣе.

Полнолунiе: Тепло; можно слышать громъ.

Послѣдняя четверть: Теплая погода и мѣстами дождь.

Новолунiе: Дождь попеременно съ ясною погодою; морозитъ рѣже.

МАЙ.

Первая четверть: Сыра и холодна.

Полнолунiе: Сначала дождливо, а потомъ ясно.

Послѣдняя четверть: Ясно, мѣстами дождь и градъ.

Новолунiе: болѣе сыро, но тепло.

ODMIANY POWIETRZA.

STYCZEN.

Kwadra 1-sza: Ulega odmianom.

Pełnia: Z początku mróżna, potém zwolnieje nieco.

Kwadra 2-ga. Zawieruchy z odmianą.

Nów. Pochmurno i wietrzno.

LUTY.

Kwadra 1sza. Mróz z wiatrem i śniegiem.

Pełnia. Mglista, wilgotna, wichrowata.

Kwadra 2-ga. Więcéj wilgotna, przymrózki trwają.

Nów. Chłodne i przykre powietrze.

MARZEC.

Kwadra 1-sza. Powietrze łagodniéjsze, dni jasne.

Pełnia. Zimna, wietrzna, następnie wilgotna, przymrózki częste.

Kwadra 2-ga. Pochmurna z wiatrem i dészczem.

Nów. Mniéj stateczna pogoda.

KWIECIEN.

Kwadra 1sza. Wietrzna, chmurna, ma jednak dni cieplejsze.

Pełnia. Ocieplona, grzmot daje się słyszeć.

Kwadra 2-ga. Ciepła pogoda i dészcz stronami.

Nów. Dészcz z pogodą: przymrózki rzadsze.

MAJ.

Kwadra 1-sza. Wilgotna i chłodna.

Pełnia. Z początku dżdżysta, następnie pogodna.

Kwadra 2-ga. Pogodna, stronami dészcze i grady.

Nów. Więcéj wilgotny, jednakże dni ciepłe.

ІЮНЬ.

Первая четверть: Тепла; мѣстами дожди.

Полнолуніе: Вѣтрено, но погода постоянно ясная.

Послѣдняя четверть: Ночи холодныя, днемъ жары предвѣщающіе дождь.

Новолуніе: Сильные вѣтры и дождь.

Первая четверть: Сначала ясная погода и жары, потомъ дождь.

ІЮЛЬ.

Полнолуніе: Ясно; по ночамъ обильная роса.

Послѣдняя четверть: Попеременно дождь и ясная погода.

Новолуніе: Слякоть и холодъ.

Первая четверть: Вѣтеръ, а потомъ дождь.

АВГУСТЪ.

Полнолуніе: Погода дѣлается постояннѣе, наступаютъ жары.

Послѣдняя четверть: Опять дѣлается пасмурно; ночи холодныя.

Новолуніе: Вѣтры гонятъ тучи, воздухъ теплъ, ночи холодныя.

Первая четверть: Пасмурна, холодна; западные вѣтры гонятъ дождливыя тучи.

СЕНТЯБРЬ.

Полнолуніе: Ясные дни чаще, но ночи холодныя и кое-гдѣ начинаетъ морозить.

Послѣдняя четверть: Погода непостоянная и холодная, но будетъ перемежаться и нѣсколькими ясными днями.

Новолуніе: Погода непостоянная; будетъ проходить градъ съ дождемъ.

Первая четверть: Холодна, дождлива, и отъ части морозъ.

ОКТЯБРЬ.

Полнолуніе: Болѣе ясно, однакожъ будутъ проходить часто тучи.

Послѣдняя четверть: Пасмурна, холодна и сыра.

Новолуніе: Попеременно снѣгъ, морозъ и дождь.

Первая четверть: Пасмурна, мглиста съ мокрымъ снѣгомъ.

CZERWIEC.

Kwadra 1-sza. Ciepła; przechodzą tu i ówdzie dždže.

Pełnia. Wietrzna, lecz wytrzymująca pogodę.

Kwadra 2-ga. Nocy chłodne, w dzień upały skłaniają się do dészczu.

Nów. Wiatry silne dészcz sprowadzają.

Kwadra 1-sza. Z początku pogoda z upałem, następnie dészcze.

LIPIEC.

Pełnia. Pogodna, obfite rosy nocne.

Kwadra 2-ga. Dždžysta z pogodą na przemian.

Nów. Więcéj słotny i chłodny.

Kwadra 1-sza. Wietrzna, w końcu dészcz.

SIERPIEN.

Pełnia. Wzmaga się pogoda, upały.

Kwadra 2-ga. Zmienia się znowu na pochmurny czas, nocy chłodne.

Nów. Wiatry pędzą chmury, powietrze jednak ocieplone, nocy chłodne, do przymrózków się skłaniają.

Kwadra 1-sza. Pochmurna i chłodna, wiatry zachodnie sprowadzają dészcz.

WRZESIEN.

Pełnia. Pogoda częstsza, nocy jednak chłodne, przymrózki tu i ówdzie okażą się.

Kwadra 2-ga. Niestateczna i chłodna, przeplatana jednak z pięknemi dniami.

Nów. Pogoda nie pewna, szroń z dészczem się pokazuje.

Kwadra 1-sza. Chłodna dždžysta i z przymrózkami.

PAZDZIERNIK.

Pełnia. Więcéj się skłania do pogody, chmury śnieżne często przechodzą.

Kwadra 2-ga. Pochmurna, zimna i wilgotna.

Nów. Snieg, mróz i dészcz na przemiany.

Kwadra 1-sza. Posępna, mglista, śnieg wilgotny, mało pogody obiecuje.

НОЯБРЬ.

Полнолуніе: Нѣсколько яснѣе, небольшіе морозы и снѣгъ.

Послѣдняя четверть. Морозъ съ вѣтромъ и большимъ снѣгомъ.

Новолуніе: Холодъ, снѣгъ и вѣтеръ.

Первая четверть. Пасмурное состояніе атмосферы и слякоть, предвѣщаютъ большіе снѣги.

ДЕКАБРЬ.

Полнолуніе: Ясно; морозъ съ вѣтромъ усиливаются; частыя мятели.

Послѣдняя четверть: Ясна и суха при постоянныхъ морозахъ съ вѣтромъ.

Новолуніе. Морозъ и частый снѣгъ.

Первая четверть: Предвѣщаетъ перемѣну, мгла и постоянные небольшіе морозы.

LISTOPAD.

Pełnia. Nieco łagodniéjsza, pogoda, przymrózki z śniégiem.

Kwadra 2-ga. Mróz z wiatrem sprowadza śnieg obfity.

Nów. Zimno ze śniégiem i wiatrami.

Kwadra 1-sza. Pochmurna i słotna, obfite śniégi zapowiada.

GRUDZIEN.

Pełnia. Przy pogodzie mróz się wzmaga z wiatrem i zawieją częstą.

Kwadra 2-ga. Pogodna i sucha, przy statecznych mrózach, którym wiatr towarzyszy.

Nów. Mróżny ze śniégiem częstym.

Kwadra 1-sza. Skłania się do odmiany, mglista, przymrózki trwają ciągle.

ПРАЗДНИКИ ЕВРЕЙСКІЕ.

МАРТЪ.

11. Пуримъ (торжественный день по поводу гибели Амана въ Персидскомъ Царствѣ).

АПРѢЛЬ.

10 и 11, Пейсахъ (первые дни Пасхи, или исхода изъ Египта.

12, 13, 14, и 15. Холхамоедъ, буднишніе дни (полупраздники) между праздниками.

16 и 17. Послѣдніе дни праздника.

МАЙ.

30 и 31. Шавуеѳъ, Пятидесятница.

СЕНТЯБРЬ.

20 и 21. Рошъ-Гашона (Новый годъ 5606).

29. Іомъ-Кипуръ (день исхода очищенія отъ грѣховъ), строгій постъ.

ОКТЯБРЬ.

4 и 5, Сукасъ (праздникъ Кущей).

6, 7, 8, и 9. Холгамоедъ, (буднишніе дни между праздниками.

10. Гошайна-Раба, (избавь великою силою).

11. Шемини-Ацересъ, (осьмой день заключенія праздника).

12. Сымхасъ-Тгора, (увеселеніе отъ законовъ Божіихъ).

SWIĘTA STAROZAKONNYCH.

MARZEC.

11. Purym (dzień wielce radośny ze zguby Hamana w Królestwie Perskim).

KWIECIEN.

10 i 11, Pejsach (dni 1sze S. Wielkanocy, czyli wyjście z niewoli Egiptu.

12, 13, 14, i 15. Cholchamoed, powszedne dni (pół święta) między świętami.

16 i 17. Ostatnie dni Swięta.

MAJ.

30 i 31. Szawues, Zielonych Swiąt.

WRZESIEN.

20 i 21, Rosz-Haszona, (Nowy Rok 5606).

29. Jom Kipur (dzień expiracyi oczyszczać się z grzechów), post bardzo ścisły.

PAZDZIERNIK.

4 i 5, Sukas (Swięto namiotowe).

6, 7, 8, i 9. Cholhamoed (powszednie dni między świętami).

10 Hoszajna-Raba, (wybaw pomocą wielką).

11. Szemini-Aceres, (ósmy dzień zamknienia Swięta).

12. Symchas-Thora, (pocieszenia się z Zakonu Bożego).

Ярмарки

ЗНАТНѢЙШІЯ ВНУТРИ ИМПЕРІИ И ЗАГРАНИЦЕЮ.

Въ Бѣшенковичахъ: въ д. СС. Петра и Павла.

Въ Г. Бобруйскѣ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ д. С. Николая Чуд. 9 Мая; 3, Въ д. Покр. Пр. Богор.

Въ М. Биржахъ Упитскаго Уѣзда: 1, 6 Января; 2, Іюля 26, 3, Сентября 29.

Въ М. Хасловичахъ, 24 Іюля.

Въ Г. Харковѣ: 1й, Крещенская съ 6 Января; и 2-й Успенскя съ 15 Августа, по 4 недѣли.

Въ Долгиновѣ, въ день Вознесенія Господняго.

Въ М. Друя, на Богоявленіе.

Въ Гомлѣ, на Новый Годъ.

Въ Янишкахъ: 1, На Срѣтеніе; 2, въ 4-тую Среду велик. поста; 3, Въ д. Тѣла Христова.

Въ Илукштѣ: 1, На Богоявленіе; 2, На Срѣтеніе.

Въ Г. Ирбитѣ Пермской Губерніи, съ 15 Февраля по 15 Марта.

Въ Коренной, Курской Губерніи, съ 9 Пятницы послѣ Пасхи, чрезъ 4 недѣли.

Въ Краславѣ: 1, Съ начала Мясопустной недѣли до великаго поста; 2, Въ д. Св. Доната или въ 1е Воскрес. послѣ СС. Петра и Павла.

Въ Кальваріи, въ Воскресеніе послѣ Праз. Поло. ризы Пре: Богоро. въ Іюлѣ.

Въ Кенигсбергѣ, Іюня 24, по нов. ст.

Въ Линковѣ, въ Воскресеніе послѣ 16 Іюля.

Въ Любавичахъ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ день СС. Апост. Петра и Павла.

Въ Лейпцигѣ: 1, На Новый Годъ; 2, Апрѣля 24; и 3. въ д. С. Михаила Архан. по нов. ст.

Въ Г. Ново-Александровскѣ: 1, Въ Воскресеніе послѣ Богоявленія; 2, Августа 15 нов. ст.

Въ Г. Ниж. Новгородѣ, съ 15 Іюля по 15 Авг.

Въ Освѣи Витебской Губ.: 1, въ послѣдній Пятокъ предъ д. СС. Апос. Петра и Павла; 2. Въ день СС. Бориса и Глѣба 24 Іюля.

Въ Островнѣ, на Успеніе Пресвя. Богоро.

Въ Паричахъ Бобруйскаго Уѣзда, въ день Св. Прасковіи 14 Октября, чрезъ 8 дней.

Въ М. Плунгянахъ: 1, Въ 1й Понедѣлокъ вел. Поста; 2, Въ д. Рожденія С. Іоанна Крест.

Въ Посволѣ, въ тотъ же самый день.

Въ Радошкевичахъ, въ день СС. Тройцы.

Въ М. Ромнахъ, Полтавской Губерніи: 1-й,

Jarmarki

PRYNCYPALNIEYSZE KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

Bieszenkowicze: w dzień SS. Piotra i Pawła.

Bobrujsk: 1szy na 3 Krole: 2, Na S. Mikołaj, to jest 9 Maja; 3, Na Pokrowy P. Maryi.

Birże w Pcie Upitskim: 1szy, 6, Stycznia; 2gi, 26 Lipca; 3ci, 29 Września.

Chasłowicze: dnia 24 Lipca.

W Charkowie: 1szy, Trzykrólski od 6 Januaryi; i 2gi, na Wniebowzięcie N. P. M. od 15 Augusta, przez 4 tygodnie każdy.

Dołhinów: Na Wniebowstąpienie Pańskie.

Druja: Na 3 Króle.

Homla: Na Nowy Rok.

Janiszki: 1, Na Gromnicz. P. Maryi; 2, Na Srzodopoście; 3, Na Boże Ciało.

Iłukszta: 1szy Na 3 Króle; 2, Na Grom. P. M.

Irbicie, Permskiej Gubernii, od 15 Februarii do 15 Marca.

Korennej, Kurskiej Gub., od 9 piątku po Zmartwychw. Pańskim, przez 4 tygodnie.

Krasław: 1szy od Niedzieli mięsop: do wielkiego postu; 2gi, Na S. Donat, to jest: w pierwszą Niedzielę po Stym Pietrze.

Kalwarya: w Niedzielę po Nawiedzeniu P. M.

Królewiec: 24 Junii, według now. Kalend.

Linków: w Niedzielę po Szkapler. P. Maryi.

Lubawicze: 1, Na 3 Króle; 2, w dzień SS. Piotra i Pawła.

Lipsk: 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Apryla; 3, w d. S. Michała Arch. według now. Kalend.

Nowo-Alexandrowsk: 1, w Niedzielę 1szą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim; 2, 15 Aug.

W Niżegrodzie: od 15 Julii do 15 Augusta.

Oswiey, w Guber. Witebskiej; 1, w ostatni piątek przed Swiętym Piotrem; 2, Na Borysa, 24 Julii.

Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.

Parycze: w Pcie Bobrujskim. W dzień S. Parascewii 14 Pazdziernika, trwa 8 dni.

Płungiany: 1szy w Poniedziałek zapustny; 2gi Na Narodzenie S. Jana.

Poswol: Także w tym dniu.

Radoszkiewicze: W dzień SSS. Trójcy.

Romno, Półtawskiej Gub.: 1, Na Wniebow.

Вознесеніе; и 2, Ильи Пророка 20 Іюля, по четыре недѣли.
Въ Роговѣ, въ Воскрес. послѣ Усп. Пр. Богор.
Въ М. Роголо: 1, На Вознесеніе; 2, Въ день Тѣла Христова; 3, Въ день Св. Михаила.
Въ М. Салантахъ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ д. С. М. Магд.; 3, Въд. С. Роха; 4. Въ СС. Ангел.
Въ Сморгоняхъ, Въ 4ю Среду Велик. Поста.
Въ Свислочѣ, начин. послѣ Зельв. Ярмарки.
Въ Шкловѣ: 1, На второй недѣли великаго поста; 2, Въ день Тѣла Христова.
Въ Щучинѣ: 1, Въ день Св. Маріи Магдалины; 2. Въ день СС. Симона и Іуды, по нов. стил.
Въ М. Шатахъ, въ день СС. Троицы.
Въ М. Шидловѣ, въ день рожденія Пре. Богор.
Въ Шимборгѣ, въ Воскр. пос. Усп. Пр. Богор.
Въ М. Уцянѣ Вилкомир. Уѣзда: 1, На Срѣтеніе; 2, На Вознесеніе; 3, Въ день Тѣла Христова; 4, Въ день СС. Ангеловъ.
Въ Варшавѣ: 1, Въ Понедѣлокъ послѣ СС. Филипа и Якуба 1 Мая; 2, Въ понедѣлокъ послѣ дня Всѣхъ Святыхъ 1 Ноября, по нов. стил.
Въ Видзахъ: 1, Въ Воскр. пос. Богояв.; 2, Въ 4ю Среду вел. поста; 3, Въ д. Пр. Бог. Шкап.
Въ Вильнѣ, Съ 23 Апрѣля по 15 Мая.
Въ Вилкомирѣ, въ д. СС. Апос. Петра и Павла.
Въ Ворнѣ, въ Воскр. пос. СС. Петра и Павла.
Въ Высокѣ, въ д. С. Якоба Ап. 25 Іюля по н. с.
Въ Зельвѣ, въ д. С. Анны 26 Іюля, по ста. сти.

ВЪ ВОЛЫНСКОЙ, ПОДОЛЬСКОЙ И КІЕВСКОЙ ГУБЕРНІИ.

Въ Бердичевѣ: 1, 13 Января; 2, 16 Марта; 3, 12 Іюня; 4, 1 Ноября.
Въ Бѣлополѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 30 Января; 3, 17 Марта; 4, 23 Марта; 5, 7 Апрѣля; 6, 9 Маія; 7, 13 Іюня; 8, 29 Іюня; 9, 1 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октября; 12, 7 Ноября; 13, 21 Ноября; и 14, 6 Декабря.
Въ Боремлѣ: 1, 6 Іюня; 2, 29 Іюня; 3, 8 Ноября.
Въ М. Черномъ-Островѣ: 1, въ день Св. Станислава 8 Маія; 2, въ день СС. Троицы; 3, На Покровы П. Б. 1 Октября; 4, 28 Декабря.
Въ М. Дымовкѣ Ольгопольскаго Уѣзда: 1, На новый годъ; 2, 19 Марта; 3, 7 Маія; 4, 24 Іюня; 5, 1 Ноября; 6, 6 Декабря.
Въ М. Дунаевцахъ Подольской Губерніи: 1, На новый годъ; 2, въ день рожденія Св.

Pańskie; i 2gi, Na S. Eliasza Proroka 20 Julii, każdy przez 4 tygodnie.
Rogow: w Niedzielę po Wniebowzięciu P. M.
Rogoło: 1szy, Na Wniebowstąpienie Pań.; 2, Na Boże Ciało; 3, Na S. Michał.
Sałanty: 1, na 3 Króle; 2, Na S. M. Magdal.; 3, Na S. Roch; 4, Na Aniołów Stróżow.
Smorgonie: Na Srzodopoście.
Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.
Szkłow: 1. w N. Wstępną; 2, Na Boże Ciało.
Szczuczyn: 1szy Na Maryą Magdalenę; 2, W dz. Symona Judy, według nowego Kalendarza.
Szaty: W dzień Swiętej Trójcy.
Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.
Szymborg: w Niedzielę po Wniebowz. P. M.
Uciana: w Pcie Wiłkomier. 1, Na Gromni.; 2, Na Wniebowstąp. Pań.: 3, na Boże Ciało; 4, Na Aniołów Stróżow, ma tygod. Jarm.
Warszawa: 1, w 2 Poniedz: po SS. Fili: i Jakóbie; 2gi, w 1 Poniedz: po Wszystkich SS., trwają po 3 tygod. według now. Kalendarza.
Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach; 2, Na Srzodopoście; 3, Na N. P. Maryą Szkaplerną.
Wilno: Od 23 Apryla do 15 Maja, vet. styl.
Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.
Wysokie: W dzień S Jakóba Apostoła n. s.
Zelwa: W dzień S. Anny, według Kale. Rusk.

NA WOŁYNIU, PODOLU, i w GUBERNII KIJOWSKIEY.

W Berdyczewie: 1, 13 Stycznia; 2, 16 Marca; 3, 12 Czerwca; 4, 15 Sierpnia; 5, 1 Listop.
Białopolu: 1, Na Nowy Rok; 2, 30 Stycz.; 3, 17 Marca; 4, 23 Marca; 5, 7 Kwiet.; 6, 9 Maja; 7, 13 Czerwca; 8, 29 Czerwca; 9, 1 Sierpnia; 10, 8 Września; 11, 1 Paździer.; 12, 7 Listopada; 13, 21 Listop., 14, 6 Grudnia.
Boremlu: 1, 6 Czer.; 2, 29 Czer.; 3, 8 Listop.
Czarnym-Ostrowie na podolu: 1, w Dzień S. Stanisława 8 Maja; 2, w Dzień SSS. Trόycy; 3ci, w Dzień Pokrowy N. M. P. 1 Paździer.; 4, w dzień Młodzianków 28 Grudnia.
Dymówce w Pcie Olhopolskim: 1szy, Na Nowy Rok; 2gi, 19 Marca; 3ci, 7 Maja; 4ty, 24 Czerwca; 5ty, 1 Listopada; 6ty, 6 Grudnia.
Dunajowcach na Podolu; 1szy, Na Nowy Rok; 2gi, w Dzień Narodzenia Sgo Jana Chrzci-

Іоанна Крести: 24 Іюня, по одной недѣли.
Въ Фульштинѣ: 1, въ день С. Агнѣшки 21 Января; 2, На Рохманскій Великъ-день 13 Мая; 3, въ Понед. пос. Сошествія Св. Духа; 4, въ день Рожденія С Іоанна Крес. 24 Іюня; 5, въ день Іоанна Богослова.
Въ Фастовѣ: 1, въ Четвертокъ Мясопус. Нед.; 2, На Верб. Нед.; 3, въ Понед. послѣ Сошест. Св. Духа; 4, въ день С. Ильи Прор. 20 Іюля; 5, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря
Въ Янушполѣ: 1, въ день С. Теодосія 11 Января; 2, въ день Св. Николая 9 Маія; 3, въ день С. Панталеона. Сверхъ того, торги бываютъ въ 1хъ числахъ каждаго Мца.
Въ Ярмолинцахъ Подоль. Губ.: 1, въ Воскр. на провод. нед.; 2, въ д. СС. Петра и Павла; 3, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря.
Въ Ивницы Житомир: Уѣз.: 1, На Новый годъ; 2, 24 Февраля; 3, 12 Апрѣля; 4, 2 Іюля; 5, 6 Сентября; 6, 11 Ноября; 7, 4 Декабря.
Въ Кузминѣ: 1, На Богояв.; 2, 2 Февраля; 3, на Середопостѣ; 4. 23 Апр.; 5, 9 Маія; 6, 24 Іюня; 7, 1 Августа; 8, въ д. С. Семеона 1 Сент.; 9, 1 Октября; 10, 8 Ноября; 11, 6 Декабря.
Въ Кульчинахъ: 1, На проводной недѣли; 2, На Вознес,. по цѣлой нед. Иные же, какъ то: Въ д. 40 Мучениковъ, въ д. СС. Петра и Павла Апост. и въ день С. Панталеона, по три дни.
Въ Коростышевѣ: 1, На Богояв.; 2, по Сырной недѣли; 3, На Середопостѣ; 4, 8 Маія; 5, 29 Іюня; 6, 20 Іюля; 7, 8 Сент.; и 8, 29 Сентяб.
Въ Калушѣ надъ рѣкою Днестромъ: 1, на Богояв.; 2, Въ д. С. Казимира; 3, Въ д. С. Яна Непомуцена; 4, Въ д. Успенія Пре. Богор.; 5, Въ день всѣхъ Святыхъ.
Въ Козинѣ Богуславскаго Уѣзда: 1, 2 Февраля; 2, 25 Марта; 3, 23 Апрѣля; 4, 29 Іюня; 5, 1 Августа; 6, 8 Ноября; 7. 4 Декабря.
Въ Круте Балтскаго Уѣзда: 1, На Новый Годъ; 2, 23 Апрѣля; 3, 20 Іюля; 4, 1 Октяб.
Въ М. Калиновкѣ Винницкаго Уѣзда: Каждыя двѣ недѣли въ теченіи года.
Въ Любарѣ: 1, Въ день Св. Войцѣха 24 Апрѣля; 2, Въ день С. Іоанна Крест. 24 Іюня.
Въ Макаровѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 30 Января; 3, 9 Марта; 4, На Зборное; 5, 25 Марта; 6, 6 Апрѣля; 7, въ день С. Іоанна Дав.; 8, 6 Іюня; 9, 29 Іюня; 10, 1 Августа; 11, 8 Сент. 12, 23 Октября; 13, 1 Ноября; 14, 21 Ноября
Въ Мирополѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 27 Января;

ciela 24 Czerwca, każdy po tygodniu trwa.
Fulsztynie: 1, w Dzień S. Agnieszki 21 Stycz.; 2, na Rachmański Wełyk-deń 13 Maja; 3, w Poniedziałek Świąt.; 4, w Dzień Narodz. Sgo Jana Chrzciciela 24 Czerwca; 5, w dzień S. Jana Bohosłowa.
Fastowie: 1szy, w Czwartek mięsny; 2gi, w Niedzielę Kwietną; 3ci, w 2gi dzień Zielonych Świąt; 4ty, w dzień S. Eliasza; 5ty, 6 Grudnia.
Januszpolu: 1szy, w Dzień S. Teodozego 11 Stycznia; 2gi, w dzień S. Mikołaja 9 Maja; 3ci, w dzień S. Pantaleona. Prócz tego, targi 1szych dni każdego miesiąca.
Jarmolincach na Podolu: 1szy, w przewodną Niedzielę; 2gi, w dzień SS. Piotra i Pawła; 3ci, w dzień S Mikołaja 6 Grudnia.
Iwnicy w Pcie Żytomier.; 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Lut.; 3, 12 Kwiet.; 4. 2 Lipca; 5. 6 Wrześ.; 6, 11, Paździer.; 7, 4 Grudnia.
Kuzminie: 1, w Dz. 3. Królow; 2, 2 Lutego; 3, w Srzodop.; 4, 23 Kwiet.; 5. 9 Maja; 6, 24 Czer.; 7, 1 Sier.; 8, w d. S. Symeona 1 Wrze.; 9, 1 Paździer.; 10, 8 Listop.; 11, 6 Grudnia.
Kulczynach: 1, w Niedz. Przewodną; 2, w dz. Wniebowstąpienia Pańskiego, po tygodniu. Inne zaś: jako to: w dzień 40 Męczenników, SS. Piotra i Pawła, i Pantaleona, po 3 dni.
Korystyszowie: 1, w dz. 3 Królow; 2, w Niedz Syrną; 3, w Srzodopóscie; 4, 8 Maja; 5, 29 Czerwca; 6, 20 Lipca; 7, 8 Września.
Kałuszu nad Dniestrem: 1szy, w dz. 3ch Królow; 2gi, w d. S. Kazimierza, 3ci, w d. S. Jana Nepomucena; 4ty, w dz. Wniebowzięcia N. M. P.; 5, w dz. Wszystkich SS.
Kozinie w Pcie Bohusławskim: 1, 2 Lutego; 2, 25 Marca; 3, 23 Kwietnia; 4, 29 Czerwca; 5, 1 Sierpnia; 6, 8 Listopada; 7, 4 Grudnia.
Krute w Pcie Bałtskim; 1, Na Nowy Rok; 2, 23 Kwietnia; 3, 20 Lipca; 4, 1 Października.
Kalinowce w Pcie Winnickim: Co dwie Niedziel Jarmark, w ciągu roku.
Lubarze: 1szy, w d. S. Woyciecha; 2gi, w d. Narodzenia S. Jana Chrzciciela.
Makarowie: 1, Na Nowy Rok; 2, 30 Stycz.; 3, 9 Mar.; 4, na Zborne; 5, 25 Mar.; 6, 6 Kwiet. 7, w d. S. Jana Daw.; 8. 6 Czer.; 9, 29 Czer.; 10, 1 Sierp.; 11, 8 Wrześ.; 12, 23 Paździer.; 13, 1 Listopada; 14, 21 Listopada.
Miropolu: 1, na Nowy Rok; 2, 27 Stycz.; 3, 10

3, 10 Марта; 4, 25 Апрѣля; 5, 8 Маія; 6, 25 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 27 Іюля; 9, 29 Августа; 10, 1 Октября; 11, 20 Октября; 12, 6 Декабря.
Въ Меджибожѣ: 1, На Богоявленіе; 2, 24 Февраля; 3, На Середопостѣ; 4, 23 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 8 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 6 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 20 Сентября; 12, 8 Ноября; 13, 20 Декабря.
Въ Пулинахъ: 1, 10 Марта; 2, 29 Маія; 3, 26 Сент.; Сверхъ того, каждаго мѣсяца 1 числа.
Въ Паволочи: 1. На Новый Годъ; 2, 25 Января; 3, На 1й недѣли вел. поста; 4, На 5й недѣли вел. поста; 5, На проводной недѣли; 6, въ д. С. Марка Еван: 25 Апрѣля; 7, 8 Маія; 8, Въ д. СС. Троицы; 9, въ 3 недѣли послѣ Сошес. С. Духа; 10, 24 Іюня; 11, 20 Іюля; 12, 24 Іюля; 13, 6 Августа; 14, 29 Августа; 15, 14 Сентября; 16, 1 Октября; 17, 26 Окт.; 18, 8 Нояб.; 19, 30 Нояб.; 20. 9 Дек.; 21, 26 Дек.
Въ Старомъ Константиновѣ: 1, на Новый Годъ; 2, На сыропус. недѣли; 3, 17 Марта; 4, 25 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 18 Маія; 7, 12 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 15 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октяб.; 12, 26 Октября; 13, 30 Ноября.
Въ Старой Сѣнявѣ: 1, 30 Января; 2, 16 Мар.; 3, 21 Мар.; 4, 9 Маія; 5, 29 Маія; 6, 20 Іюля; 7, 6 Августа; 8, 6 Сентября; 9, 1 Октября; 10, 28 Октября; 11, 6 Декабря; 12, 20 Декабря. Сверхъ того въ каждое воскресеніе бываютъ торги лучшіе, а по пяткамъ меншіе.
Въ Славутѣ: 1, 30 Января; 2, 23 Апрѣля; 3, 24 Іюня; 4, 24 Августа, 5, 1 Нояб.; 6, 21 Нояб.
Въ Стржижавкѣ Подоль. Губер.: 1, Въ д. 40 Мучен.; 2, На 5й нед. вел. поста; 3, На Рахманскій Великъ-день; 4, Въ д. С. Онуфрія; 5, Въ д. праз. Полож. ризы Пре. Богор.; 6, На Входъ Пре. Богород.; 7, 9 Декабря.
Въ Судилковѣ: 1, на Богоявленіе; 2, на Срѣтеніе; 3, Въ день 40 Мучениковъ; 4, Въ Мирон: недѣли; 5, 23 Апрѣля; 6, 24 Іюня; 7, 25 Іюля; 8, 29 Августа; 9, 14 Сентября; 10, 26 Октября; 11, 21 Ноября; 12, 9 Декабря.
Въ Вишневцѣ Волын. Губ.: 1, На Срѣтеніе; 2, Въ д. С. Георгія 23 Апрѣля; 3, Въ день Рожд. С. Іоанна Кре. 24 Іюня; 4, Въ день С. Ильи Про.; 5, Въ д. С. Дмитрія 26 Октября.

Marca; 4, 25 Kwiet.; 5, 8 Maja; 6, 25 Maja; 7, 29 Czer.; 8, 27 Lipca; 9, 29 Sierp.; 10, 1 Październ.; 11, 26 Październ.; 12, 6 Grudnia.
Międzybożu: 1, w Dzień 3 Królow; 2, 24 Lut.; 3, w Srzodopoście; 4, 23 Marca; 5, 6 Kwiet.; 6, 8 Maja; 7, 29 Czerwca; 8, 20 Lipca; 9, 6 Sierp.; 10, 8 Września; 11ty, 26 Września; 12ty, 8 Listopada; 13ty, 20 Grudnia.
Pulinach: 1, 10 Marca; 2, 29 Maja; 3, 26 Września; A nadto pierwszego każdego miesiąca.
Pawołoczy: 1, na Nowy Rok; 2, 25 Stycz.; 3, w 1szą Niedz. postu; 4, w 5tą Niedz. postu; 5, w Niedz. przewodną; 6, w dz. S. Marka Ew: 25 Kwiet.; 7, 8 Maja; 8, w dz. SSS, Tróycy; 9, w 3 tygod. po Zesł. D. Sgo; 10, 24 Czerw.; 11. 20 Lipca; 12, 24 Lipca; 13, 6 Sier.; 14, 29 Sierp.; 15. 14 Wrześ.; 16, 1 Paźdz.; 17, 26 Paźdz.; 18, 8 Listop.; 19, 30 Listop.; 20, 9 Grudnia; 21, 26 Grudnia.
W. Starym Konstantynowie: 1, Na Nowy Rok; 2, w samych ostat. Zapust: 3, 17 Mar.; 4, 25 Mar.; 5, 6 Kwiet.; 6, 18 Maja; 7, 12 Czer.; 8, 20 Lipca; 9, 15 Sier.; 10, 8 Wrześ.; 11, 1 Październ.; 12, 26 Październ.; 13, 30 Listopada.
Starym Sieniawie: 1, 30 Stycz.; 2, 16 Marca; 3, 21 Marca; 4, 9 Maja; 5, 29 Maja; 6, 20 Lipca; 7, 6 Sierp.; 8, 6 Wrześ.; 9, 1 Październ.; 10. 28 Października; 11, 6 Grudnia; 12, 20 Grudnia. A prócz tego przez cały rok każdey Niedzieli targi lepsze; co piątku mnieysze.
Sławucie: 1. 30 Stycz.; 2, 23 Kwi.; 3, 24 Czer.; 4, 24 Sier.; 5, 1 Listop.; 6, 21 Listopada.
Strzyżawce na Podolu: 1, w dzień 40 Męczeń.; 2, w Niedzielę 5tą postu; 3, na Rachmański Welik-deń; 4, w dz. S. Onufrego; 5, w dzień Nawiedzenia N. M. P.; 6, w dz. Ofiarowania N. M. P.; 7, 9 Grudnia.
Sudyłkowie: 1, w Dz. 3 Królow; 2, w dz. Gromniczney N. M. P. 2 Lut.; 3, w dz. 40 Męcz.; 4, w Niedz. Mirona; 5, 23 Kwiet.; 6, 24 Czer.; 7, 25 Lipca; 8, 29 Sier.; 9, 14 Wrześ.; 10, 26 Paźdz.; 11, 21 Listop.; 12, 9 Grudnia.
Wiszniowcu na Wołyniu: 1, w dz. Gromnicz. N. M. P.; 2, w dz. S. Jerzego 23 Kw.; 3, w d. Narodz. S. Jana Chrz.; 4, w dz. S. Eliasza; 5, w dzień S. Dymitryja 26 Października.

ВОСХОЖДЕНІЕ И ЗАХОЖДЕНІЕ СОЛНЦА.

WSCHÓD I ZACHÓD SŁOŃCA.

Д. D.	ЯНВАРЬ. STYCZEŃ. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	ФЕВРАЛЬ. LUTY. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	МАРТЪ. MARZEC. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	АПРѢЛЬ. KWIECIEŃ. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	МАЙ. MAY. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	ІЮНЬ. CZERWIEC. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.
1	8	10	3	50	7	17	4	43	6	16	5	44	4	0	7	0	4	2	7	58	3	25	8	35
3	8	8	3	52	7	13	4	47	6	10	5	50	4	56	7	4	3	58	8	2	3	25	8	35
5	8	5	3	55	7	9	4	51	6	4	5	56	4	52	7	8	3	55	8	5	3	24	8	36
7	8	2	3	58	7	4	4	56	5	58	6	2	4	48	7	12	3	52	8	8	3	24	8	36
9	8	0	4	0	7	0	5	0	5	54	6	6	4	43	7	17	3	48	8	12	3	23	8	37
11	7	56	4	4	6	56	5	4	5	50	6	10	4	40	7	20	3	45	8	15	3	24	8	36
13	7	52	4	8	6	50	5	10	5	44	6	16	4	35	7	25	3	42	8	18	3	24	8	36
15	7	48	4	12	6	43	5	17	5	30	6	20	4	32	7	28	3	38	8	22	3	25	8	35
17	7	45	4	15	6	40	5	20	5	35	6	25	4	28	7	32	3	35	8	25	3	25	8	34
19	7	43	4	17	6	35	5	25	5	30	6	30	4	26	7	34	3	33	8	27	3	27	8	33
21	7	39	4	21	6	30	5	20	5	25	6	35	4	20	7	30	3	30	8	20	3	28	8	32
23	7	31	4	29	6	27	5	33	5	20	6	30	4	16	7	44	3	36	8	24	3	30	8	30
25	7	28	4	32	6	23	5	37	5	17	6	43	4	13	7	47	3	33	8	27	3	32	8	28
27	7	25	4	35	6	19	5	41	5	12	6	48	4	10	7	50	3	30	8	30	3	34	8	26
29	7	23	4	37	—	—	—	—	5	7	6	53	4	6	7	54	3	28	8	32	3	36	8	24
31	7	20	4	40	—	—	—	—	5	2	6	58	—	—	—	—	3	26	8	34	—	—	—	—

Д. D.	ІЮЛЬ. LIPIEC. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	АВГУСТЪ. SIERPIEŃ. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	СЕНТЯБРЬ. WRZESIEŃ. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	ОКТЯБРЬ. PAZDZIER. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	НОЯБРЬ. LISTOPAD. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.	ДЕКАБРЬ. GRUDZIEŃ. восхожд. wschód. Ч. G.	М. M.	заходж. zachód. Ч. G.	М. M.
1	3	38	8	22	4	30	7	30	5	36	6	24	6	43	5	17	7	47	4	13	8	23	3	37
3	3	41	8	19	4	33	7	25	5	40	6	20	6	48	5	12	7	49	4	11	8	25	3	35
5	3	44	8	16	4	38	7	22	5	45	6	15	6	52	5	18	7	52	4	8	8	24	3	36
7	3	46	8	14	4	42	7	18	5	48	6	12	6	56	5	4	7	55	4	5	8	25	3	35
9	3	49	8	11	4	46	7	14	5	53	6	7	7	0	5	0	7	57	4	3	8	25	3	35
11	3	52	8	8	4	50	7	10	5	58	6	2	7	4	4	56	8	0	4	0	8	26	3	34
13	3	54	8	6	4	55	7	5	6	2	5	58	7	9	4	51	8	3	3	57	8	25	3	35
15	3	57	8	3	4	59	7	1	6	6	5	54	7	13	4	47	8	6	3	54	8	24	3	36
17	4	0	8	0	5	5	6	55	6	12	5	48	7	17	4	43	8	9	3	51	8	23	3	37
19	4	4	7	56	5	9	6	51	6	16	5	44	7	21	4	39	8	12	3	48	8	21	3	39
21	4	8	7	52	5	13	6	47	6	21	5	39	7	24	4	36	8	14	3	46	8	20	3	40
23	4	11	7	49	5	16	6	44	6	25	5	35	7	28	4	22	8	16	3	44	8	19	3	41
25	4	14	7	46	5	24	6	36	6	32	5	28	7	34	4	26	8	18	3	42	8	17	3	43
27	4	17	7	43	5	27	6	33	6	36	5	24	7	37	4	23	8	20	3	40	8	15	3	45
29	4	24	7	36	5	30	6	30	6	39	5	19	7	40	4	20	8	21	3	49	8	13	3	47
31	4	28	7	32	5	34	6	26	—	—	—	—	7	44	4	16	—	—	—	—	8	12	3	48

СВѢДЕНІЕ О ХОДѢ ПОЧТЪ ВЪ ВИЛЬНІЕ.

Пріемъ писемъ производится: съ 8 до 12, час. утра.

Въ Воскресенье, На тракты: Ковенскій, Таурогенскій, за границу и до Трокъ.

Въ Понѣдельникъ, На тракты: Ковенскій, и Царство Польское.

Во Вторникъ, На тракты. С. Петербургскій, Рыжскій, Митавскій и Московскій.

Въ Среду, На тракты: Гродненскій Ковенскій, и Таурогенскій Россіяны, Царство Польское чрезъ Бресть и за границу съ 8 до 12 часовъ, а до Г. Трокъ до 10 часовъ.

Въ Пятницу На тракты: Московскій, Свенцянскій, Ковенскій, Таурогенскій, Царство Польское и за границу.

Въ Субботу, На тракты: С. Петербургскій, Рыжскій и Митавскій, Гродненскій и Царство Польское чрезъ Бресть.

Приходятъ Почты.

Въ Воскресенье изъ трактовъ: Рыжскаго, Митавскаго, по полуночи.

Въ Понѣдельникъ изъ трактовъ: Ковенскаго и Таурогенскаго.

Во Вторникъ изъ трактовъ: С. Петербургскаго, въ 6 часовъ 55 минутъ и Трокъ въ 9 часовъ по полудни.

Въ Среду изъ трактовъ: Рыжскаго, Митавскаго, по полуночи въ 3 часа 45 минутъ, Свенціянскаго въ 10 часовъ 45 минутъ, Гродненскаго въ 3 часа 30 минутъ, Московскаго по полудни 4 часа 45 минутъ.

Въ Четвертокъ изъ трактовъ: Ковенскаго и Таурогенскаго по полудни

Въ Пятницу изъ Трокъ по полуд. въ 9 час.

Въ Субботу изъ трактовъ: Гродненскаго по полуночи въ 3 часа 30 минутъ, Московскаго по полудни въ 4 часа 45 минутъ и С. Петербургскаго въ 6 часовъ 55 минутъ.

WIADOMOŚĆ KIEDY DO WILNA POCZTY PRZYCHODZĄ, i o PRZYIMOWANIU KORRESPONDENCYJ.

Przyjmują się korrespondencye: od godziny 8. do godziny 12. z rana.

W Niedzielę, na Trakty: Kowieński, Taurogeński, za granicę i do Trok.

W Poniedziałek, na Trakty: Kowieński i Królestwo Polskie.

We Wtorek, Na Trakty: S. Peterburgski, Ryżski, Mitawski, i Moskiewski.

We Srodę, Na Trakty: Grodzieński, Taurogeński, Kowieński, Rossyany, Królestwo Polskie, przez Brześć, za granicę i do Trok.

W Piątek, Na Trakt: Moskiewski, Swięciański, Kowieński, Taurogeński, Królestwo Polskie i za granicę.

W Sóbbotę, Na Trakty: S. Peterburgski, Ryżski, Mitawski, Grodzieński i przez Brześć do Królestwa Polskiego.

Przychodzą Poczty:

W Niedzielę, z Rygi Mitawy i Zmudzi.

W Poniedziałek, z Kowna i Tawrog.

We Wtorek, z Petersburga i Trok wieczorem.

We Srodę, z Rygi, Mitawy, Swięcian, Grodna z rana, z traktu Moskiewskiego wieczorem.

We Czwartek, z Kowna, Tawrog i Zmudzi.

W Piątek, z Trok.

W Sóbbotę, z Grodna z rana, Moskwy i Petersburga po południu.

